

Kronika

***města
Dobrušky***

za rok 2020

Obsah kroniky

1. <i>Nejdůležitější události v životě města</i>	1
2. <i>Hlavní celoměstské akce</i>	4
3. <i>Hospodářský život, sociální a správní záležitosti</i>	7
4. <i>Kulturní dění</i>	12
5. <i>Školství</i>	28
6. <i>Círky</i>	41
7. <i>Spolky a spolkový život</i>	46
8. <i>Sportovní život</i>	51
9. <i>Zajímavosti ze života a minulosti města</i>	60

1. Nejdůležitější události v životě města

Pandemie covid-19

S odkazem na mimořádná opatření vydaná Ministerstvem zdravotnictví a v návaznosti na vyhlášení nouzového stavu z důvodu ohrožení zdraví v souvislosti s onemocněním covid-19, bylo dne 10. března 2020 svoláno mimořádné jednání Bezpečnostní rady obce s rozšířenou působností (ORP) Dobruška, kde bylo rozhodnuto o uzavření Mateřské školy v Dobrušce, Základní umělecké školy a Domova dětí a mládeže v Dobrušce, Kulturního domu, Kina 70 a bazénu v Dobrušce. Od té doby se v roce 2020 bezpečnostní rada sešla celkem devatenáctkrát, kdy bylo při těchto jednáních v rámci nařízení Ministerstva vnitra i nad jejich rámec učiněno několik místních opatření k zabránění šíření onemocnění covid-19. Většinou se jednání účastnilo devět členů rady, a to jak z města, tak i Policie ČR, vojska a Hasičského záchranného sboru.

V rámci pomoci spoluobčanům bylo zrealizováno několik akcí, jako třeba rozvoz dezinfekčních prostředků seniorům v Dobrušce, provoz rouškomatu u informačního centra Dobruška, dezinfekce venkovních prostor, jako autobusových zastávek, veřejných laviček, dětských hřišť apod. Mnoho těchto akcí bylo realizováno za pomoci dobrovolníků nejen z řad občanů naší obce a místních Junáků, ale i dalších dobrovolníků, kteří šili roušky, vyráběli ochranné štíty apod.

Dále město Dobruška organizovalo nákup dezinfekce AntiCovid a distribuci na obce v rámci ORP. Rozvoz ochranných pomůcek a dezinfekce na zdravotnická a školská zařízení v rámci ORP Dobruška.

V rámci prevence proti šíření nákazy covid-19 byly nakoupeny bezdotykové dezinfekční stojany, které byly umístěny v budovách úřadu a školských zařízení v Dobrušce.

Dále byl ze strany města Dobruška na základě rozhodnutí hejtmana Královéhradeckého kraje zajištěn objekt pro osoby bez přístřeší, kde by tyto osoby v době karantény pobývaly.

Volby

Ve dnech 2. a 3. října se uskutečnily volby do zastupitelstva Královéhradeckého kraje. V Dobrušce se jich ve dvanácti volebních okrscích zúčastnilo 2 409 voličů z celkového počtu 5 460, což představuje nepříliš vysokou volební účast 44,94 %. Bylo odevzdáno 2 366 platných hlasů, tedy 98,62 %.

Nejvíce hlasů obdrželo hnutí ANO 2011 (465 hlasů, což představuje 19,65 % všech platných hlasů), následovala koalice ODS, STAN a Východočechů (398, tj. 16,82 %), dále pak koalice ČSSD a zelených (328, tj. 13,86 %), koalice KDU-ČSL, VPM a nestran. (305, tj. 12,89 %), Česká pirátská strana (300, tj. 12,67 %), koalice TOP 09, HKD a LES (244, tj.

10,31 %), KSČM (118, tj. 4,98 %) a SPD (116, tj. 4,90 %). Zisk ostatních kandidujících stran byl zanedbatelný.

Nejvíce mandátů v krajském zastupitelstvu (po dvanácti) získala shodně koalice ODS, STAN a Východočechů a ANO 2011. Česká pirátská strana získala 7 mandátů, další tři strany po čtyřech mandátech a SPD získala mandáty dva. Z dobrušských kandidátů se členem zastupitelstva Královéhradeckého kraje stal Petr Poláček kandidující za Českou pirátskou stranu.

Zároveň se také konaly volby do Senátu Parlamentu České republiky. Ve volebním obvodu 48, do něhož patří i Dobruška, kandidovalo celkem osm kandidátů. Do druhého kola postoupili Jan Grulich, ředitel ZŠ Trivium v Dobřanech, a Miroslav Antl, dosavadní senátor. Ve druhém kole, které se konalo o týden později, získal Miroslav Antl 23,48 % a Jan Grulich 76,51 % hlasů. Většinu hlasů získal Jan Grulich v celém volebním obvodu, a stal se tak na další období senátorem za náš volební obvod.

Vývoj počtu obyvatel města

V roce 2020 zaznamenalo město další úbytek obyvatel. Počet obyvatel Dobrušky se snížil o 68 osob. Na konci roku 2020 žilo ve městě a okrajových částech 6 582 obyvatel. Samotné město Dobruška mělo 5373 stálých obyvatel, Pulice 391, Křovice 222, Domašín 213, Spáleníště 146, Mělčany 86, Chábory 74 a Běstviný 77. Věková struktura obyvatelstva je rozložena rovnoměrně, nejpočetněji jsou zastoupeny kategorie v produktivním věku, předproduktivní věk převažuje nad počtem obyvatel ve věku poproduktivním. Průměrný věk obyvatel Dobrušky činí 43,51 roku.

V roce 2020 se narodilo 55 dětí (méně oproti roku předchozímu), zemřelo 72 občanů, přistěhovalo se 105 a odstěhovalo 156 lidí.

Ocenění pro Dobrušku

Krajské město se vyhoupllo do čela letošních výsledků srovnávacího výzkumu Město pro byznys. Stojí za tím vyrovnané výsledky ve dvou hlavních kategoriích výzkumu, tedy v podnikatelském prostředí i v přístupu veřejné správy. Na stupních vítězů se v Královéhradeckém kraji umístily druhá Dobruška a třetí Nová Paka.

Krajské město se může pochlubit vůbec nejvyšším podílem firem, a to i těch malých a středních. Z hlediska podnikatelského prostředí těží také z dobré dopravní dostupnosti. Velmi kvalitních výsledků dosahuje Hradec Králové v přístupu veřejné správy. Má v kraji vůbec nejkvalitnější webové stránky z pohledu podnikatele, nadprůměrně dopadl i v testu elektronické komunikace, která je ověřována fiktivními podnikatelskými dotazy. Magistrát rovněž vynakládá vysoký podíl finančních prostředků na oblast vzdělávání, kulturu a sport, což zvyšuje atraktivnost města.

Ve stříbrné Dobrušce jsou v rámci kraje nejnižší ceny stavebních pozemků, což se také odráží v nejrychleji se rozvíjející bytové výstavbě a také nadprůměrném nárůstu počtu obyvatel. Nejnižší je rovněž daň z nemovitosti, ve městě je také v rámci regionu velmi nízká nezaměstnanost. Radnice umí hospodařit, o čemž svědčí nejnižší náklady na dluhovou službu. Město zaznamenalo rovněž nejvyšší scóring úředních hodin. Dobruška si po loňském prvenství o jeden stupeň pohoršila. Nicméně opět potvrdila, že v konkurenci patnácti měst z Královéhradeckého kraje si vede dlouhodobě více než dobře. Jen pro zajímavost: ve dvanácti ročnících výzkumu Město pro byznys Dobruška čtyřikrát slavila triumf (2012, 2013, 2015 a 2018), třikrát byla druhá (2009, 2017 a 2019) a jednou třetí (2014), pouze čtyřikrát se neumístila na stupních vítězů a nejhůře skončila šestá.

Srovnávací výzkum Město pro byznys již dvanáctým rokem hodnotí podnikatelský potenciál měst a obcí v České republice. Detailnímu zkoumání jsou podrobena všechna města a obce s rozšířenou působností. Analytici agentury Datank, která za výzkumem stojí

po datové stránce, dělí své hodnocení do dvou hlavních kategorií: podnikatelské prostředí a přístup veřejné správy. Pořadí vyhodnocuje za jednotlivé kraje a také za celou republiku. V rámci výzkumu jsou shrnuty všechny důležité informace a statistická data, která dále rozvíjejí diskuzi o vývoji podnikatelského prostředí v ČR.

V letošním ročníku analytici zaměřili ještě větší pozornost na kategorii přístup veřejné správy, kterou mohou radnice svými aktivitami přímo ovlivnit. Zařazeno bylo také dotazníkové šetření mezi podnikateli, jak jsou spokojeni se službami radnic v jednotlivých oblastech, a také dotazník zjišťující, jaké aktivity radnice vyvíjejí směrem k podnikatelům, ale nejen jim. Cílem bylo více zohlednit fakt, že Město pro byznys musí být také místem, kde se dobře žije nejen podnikatelům, ale i jejich rodinným příslušníkům a jejich zákazníkům.

Slavnostním ceremoniálem vyvrcholil 22. ročník soutěže Zlatý erb. Zástupci oceněných obcí a měst převzali ceny od hejtmana Jiřího Štěpána a obdrželi věcné dary od sponzorů soutěže. Mezi městy dominovaly webové stránky Hradce Králové (<https://www.hrdeckralove.org/>).

Druhé místo určili porotci Dobrušce (<http://www.mestodobruska.cz>) a jako třetí skončil web Nového Bydžova (<http://www.novybydzov.cz>). V kategorii obcí obdržely od poroty nejvíce bodů Lovčice (<http://obeclovvice.cz>), které se tak umístily na prvním místě v soutěži Zlatý erb už třikrát po sobě a loni dokonce za své internetové stránky získaly první místo i v celostátním kole Zlatého erbu. V kategorii elektronických služeb nejvíce zaujal mapový portál Dvora Králové nad Labem.

Triumfem v okresním i krajském kole a čtvrtou příčkou v celorepublikovém kole soutěže Zlatý lajk, kterou organizuje Kvalikom, z. s., se může pochlubit facebooková stránka města Dobrušky. V obsáhlém hodnocení poroty se mimo jiné uvádí: „V kategorii obcí a měst od 2 do 10 tisíc obyvatel se jedná o jeden z nejprofesionálněji spravovaných účtů. Po technické stránce dosahuje úrovně měst s desítkami tisíc obyvatel. Práce s videem je unikátní, město zveřejňuje skvěle zpracované reportáže s profesionální úpravou. Mimořádně kvalitní je práce s textem a celková kvalita zveřejňovaných příspěvků. Během nouzového stavu způsobeného pandemií koronaviru covid-19 facebook města rychle informoval obyvatele o přijatých opatřeních.“

Dobrušský zpravodaj zabodoval v soutěži Radniční listy roku 2020. Do soutěže, kterou organizuje Kvalikom, z. s., se přihlásilo celkem 171 účastníků, kteří byli rozděleni do tří kategorií podle počtu obyvatel. Dobrušský zpravodaj ve své kategorii od dvou do deseti tisíc obyvatel zvítězil v okresním kole, v krajském kole získal stříbrnou příčku a v celorepublikovém finále obsadil v konkurenci 69 radničních listů a zpravodajů dvacátou příčku.

Žena regionu je z Dobrušky

Vítězkou letošního jedenáctého ročníku prestižního ocenění Žena regionu se v Královéhradeckém kraji stala Marcela Tobiášová z Dobrušky. Pěstounka, která intenzivně pracuje na změnách v systému náhradní rodinné péče, koordinátorka rodinných konferencí a spoluzakladatelka spolku na podporu pěstounů. V hlasování veřejnosti obdržela v konkurenci dalších devíti finalistek z Královéhradeckého kraje nejvíce hlasů.

Slavnostní předání ceny Žena regionu se uskutečnilo v úterý 8. září v prostorech Muzea východních Čech v Hradci Králové. Ocenění Marcela Tobiášové předali za přítomnosti zástupců soutěže a ředitele muzea Petra Grulichy hejtman Královéhradeckého kraje Jiří Štěpán a výkonná ředitelka projektu Žena regionu Marie Heřmánková. Slavnosti byly přítomny také finalistky regionálního kola.

„Příběhy nominovaných žen vyjadřují velkou sílu, odhodlání, šikovnost a vůli obětovat část sama sebe pro druhé. Dnes tu zaznělo devět jmen finalistek tohoto ročníku, ale každý z nás má ve svém okolí podobnou ženu, která si zaslouží obdiv. Děkuji proto všem

ženám, nejen dnes nominovaným, nesmírně si vaší práce vážím,“ uvedl hejtman Královéhradeckého kraje Jiří Štěpán.

Vítězka ceny Žena regionu v Královéhradeckém kraji, Marcela Tobiášová se rozhodla změnit svou práci a společně se svým mužem se stali přechodnými pěstouny. Za pět let pečovali o celkem osm dětí, které nemohly být ve svých rodinách. O své práci začala psát blog a postupně se dostala do povědomí lidí, organizací i politiků. Celou dobu intenzivně pracuje na změnách v systému náhradní rodinné péče u nás.

Marcela Tobiášová postupně začala pracovat i jako koordinátor rodinných konferencí a pomáhat rodinám v krizi. Před několika lety se z přechodné pěstounky stala dlouhodobou, když se rozhodla přijmout na stálo dvě děti, které by jinak šly do ústavu, a po dvou letech k nim přibyla ještě sedmiměsíční sestřička. Společně s několika kolegyněmi založila spolek na podporu pěstounů Spirit2018.cz. Snaží se spojovat přechodné a dlouhodobé pěstouny a poukazovat otevřeně na chyby systému. Pro rok 2020 připravila s dalšími pěstovkami kalendář Příběhy pěstounství a z jeho výtěžku uspořádali relaxační pobyt pro pěstounské rodiny. Nyní společně s kolegyněmi chystá další kalendář, tentokrát s tématem MY A NAŠE „JINÉ DĚTI“, kde se snaží ukázat, že i děti s nějakou jinakostí patří do rodin. Zároveň stále píše svůj blog a je velkou inspirací pro jiné ženy.

2. Hlavní celoměstské akce

Sedmisté výročí první písemné zprávy o Dobrušce

Oslavy sedmi staletí od první písemné zprávy o existenci města Dobrušky se začaly připravovat již v roce předchozím. Byla ustavena komise, která měla plnit především iniciativní úlohu. Do příprav oslav byla zapojena především všechna městská kulturní zařízení, ale i ostatní organizační složky působící v rámci města. Své akce na počest tohoto výročí připravovaly i mnohé spolky působící v Dobrušce.

Vrcholem oslav se měl stát měsíc září a zejména Svatováclavské slavnosti. Byla rovněž připravena celá řada dalších doprovodných akcí, které se měly uskutečnit v průběhu celého roku. Výhodou tohoto výročí bylo, že listina pana Mutiny z Dobrušky, v níž se poprvé o městě píše, je datována pouze rokem 1320, bez bližší datace měsícem či dnem vydání. Akce k výročí se tak mohly uskutečnit v kterémkoliv dni roku.

Velké přípravy a obětavá práce desítek lidí, kteří se na nich podíleli, však přišla z velké části vniveč. Na jaře vypukla první vlna pandemie koronaviru a život města, stejně jako celé země, byl takřka zastaven. A tato situace trvala takřka po většinu roku.

Krátkým nadechnutím bylo několik dnů a týdnů ve druhé polovině roku, ale ani tehdy se nemohly uskutečnit akce, na kterých by se setkal větší počet návštěvníků. Zrušeny tak byly především celé Svatováclavské slavnosti a řada dalších kulturních a sportovních akcí.

Vlajkovou lodí takto ochuzených oslav se tak stala výstava *Sedm zastavení sedmi staletí* připravená vlastivědným muzeem. Původní termín v dubnu zhatila pandemie, a tak se výstava mohla uskutečnit až od září. Protože se předpokládalo, že v Kulturním domě, kde měla výstava být instalována, budou v té době taneční kurzy, byla výstava nakonec instalována v Hotelu Dobruška, novém sídle městského úřadu. Nutno dodat, že ke svému prospěchu. Vzdušné a dobře osvětlené prostory zvýraznily jednotlivé části výstavy, pro něž mohly být využity jak prostory bývalé učebny a zasedacího sálu, ale i rozsáhlé prostory širokých chodeb. Výstava mohla být slavnostně otevřena a zpřístupněna zejména školám. Přes velké obtíže, spojené s následným zavíráním a znovuotevíráním výstavy podle vývoje pandemické situace, se podařilo, že všechny školní třídy, pro které byla výstava určena, mohly přijít. Jejich návštěva byla spojena s odborným výkladem vedoucí muzea Mgr. Pavly Skalické.

Ostatní akce se buď nekonaly vůbec, nebo z nich zbylo jen torzo. Některé jsou uvedeny v další části této kroniky. Z těch nejdůležitějších stojí za zvýraznění alespoň premiéra filmu Natálie Císařovské *Francek* a křest knihy Pavla Taussiga *Radoslav Brzobohatý – František z Dobrušky*.

Ocenění zásluh o rozvoj města

Průběh loňských oslav 700 let od první písemné zprávy o městě výrazně poznamenala koronavirová epidemie. Řada akcí byla zrušena či odložena. Jednou z nich byl tradiční Slavnostní večer ve Společenském centru – Kině 70, na kterém vybrané osobnosti Dobrušky přebírají medaile Za zásluhy o rozvoj města. Zastupitelstvo města Dobrušky loni schválilo udělení tří medailí Za zásluhy o rozvoj města: stříbrné plk. gšt. Ing. Janu Maršovi, Ph.D., za nezištnou podporu dlouholeté spolupráce vojenského úřadu s městem Dobruškou, bronzové MgA. Pavlu Svobodovi v oblasti kultury a Vlastě Bajerové v oblasti sportu. Náhradou neuskutečněného říjnového slavnostního večera měla být komornější akce v reprezentačních prostorách renesanční radnice. Bohužel epidemická situace její uspořádání neumožnila. Již první lednový čtvrtek se však uskutečnilo setkání, při kterém starosta Petr Lžíčar předal Janu Maršovi stříbrnou medaili Za zásluhy o rozvoj města.

K novoročnímu setkání došlo těsně před odjezdem dnes již bývalého ředitele Vojenského geografického a hydrometeorologického úřadu na dlouhodobou zahraniční misi. S naším městem, lidmi a historií je plukovník gšt. Ing. Jan Marša, Ph.D., spojen už bezmála čtvrt století. Brněnský rodák přišel do Dobrušky ve svých 21 letech v srpnu 1996 a bez nadsázky se dá říci, že se stala jeho druhým domovem. Prakticky ihned se jako zapálený divadelní ochotník zapojil do místního kulturního dění a v průběhu let působil v divadelních spolcích F. A. Šubert, Čáp i v Divadélku Na štaflích.

Funkci ředitele Vojenského geografického a hydrometeorologického úřadu vykonával od 1. srpna 2014. Vždy kladl důraz na rozvoj neformálních přátelských vztahů nejen s představiteli města, ale i s dalšími osobnostmi dobrušského veřejného života. Neustále se snažil dělat maximum pro všestrannou propagaci dobrého jména města. Osobní vazby založené na vzájemné upřímnosti a nadšení pro věc se staly základem mnoha společně realizovaných záměrů. Hlavním z nich je vybudování a otevření stálé expozice Vojenská geografie Vlastivědného muzea v Dobrušce v roce 2018 při příležitosti oslav 100 let vojenské geografické služby.

Mezinárodní hudební festival F. L. Věka

Desátý ročník se měl uskutečnit od 13. září do 1. listopadu. Program zahrnoval devět koncertů a jeden nový koncertní prostor. Mezi špičkovými soubory a sólisty s velkým renomé doma i ve světě nechyběl například mezinárodně velice ceněný houslista a koncertní mistr České filharmonie Josef Špaček.

Vedle hudebních zážitků se festival prezentoval také novou, moderní vizuální podobou ve všech oblastech (web, propagační a reklamní materiály), která projekt posunula o další stupínek výš. Také předprodej vstupenek v celostátní prodejní síti umožnil mnohem větší zviditelnění a zpřístupnění této hudební přehlídky.

K desátému výročí dostali pořadatelé spolu s městem Dobruška, slavícím 700 let od první písemné zprávy zcela nečekaný, ale nesmírně cenný dárek v podobě navázání kontaktu s potomky Františka Vladislava Heka, kteří věnovali rodišti jejich čtyřikrát prastrýce nejen vzácné předměty z Hekovy pozůstalosti, ale také přislíbili návštěvu Dobrušky, potažmo festivalu.

Naplnění kompletního programu a všech plánů zabránila pandemie koronaviru a s ní spojená vládní opatření, včetně vyhlášení nouzového stavu. Přesto se podařilo uskutečnit dvě třetiny koncertů.

Zahajovacího koncertu se v neděli 13. září ujalo v dobrušském kostele sv. Václava Czech Brass, špičkové uskupení hráčů na žesťové nástroje pod vedením trumpetisty Marka Zvolánka, s nimiž se však jako sólista nemohl představit pozvaný německý trumpetista Otto Sauter, který působil jako sólový trumpetista Brémské filharmonie.

V sobotu 19. září se festival vydal na jeden z tradičních koncertů v Deštném v Orlických horách, kde vystoupil sólista Národního divadla v Bratislavě Gustáv Beláček a spolu s ním profesor Hudební akademie v Krakově Waclaw Golonka. O den později se v kostele sv. Prokopa v Přepychách spojila první dáma české violy Kristina Fialová s opravenými varhanami a Michaelou Káčerkovou. Obě dámy nemohl z důvodu koronaviru doplnit vynikající německý trumpetista Oliver Lakota.

Respektovaná interpretka hudby období baroka a klasicismu, sopranistka Helena Hozová, a festivalovému publiku dobře známý soubor Barocco sempre giovane uzavřely 27. září Svatováclavské slavnosti v Dobrušce. Tento, stejně jako úvodní, koncert provedl slovem Jiří Vejvoda a byla na něm udělena Cena festivalu.

Podium Kodymova národního domu v Opočně patřilo 4. října (poslední den, kdy bylo možné veřejně pěvecky vystupovat) mezzosopranistce a slavné operní pěvkyni Dagmar Peckové, ke klavíru usedl renomovaný klavírista Miroslav Sekera.

Premiérově se jeden z koncertů uskutečnil v kostele sv. Kateřiny v Českém Meziříčí, kde se 11. října uskutečnil recitál vynikajícího houslisty Josefa Špačka.

Poté musel být desátý ročník festivalu přerušen a koncerty multižánrového Epoque quartet, držitele prestižního ocenění Classic Prague Awards a ceny České televize „Klasika roku“ za rok 2019, spolu s klarinetistou Irvinem Venyšem v nádherných prostorách zámecké obrazárny v Opočně, stejně jako koncert 25. října ve velkém sále zámku v Novém Městě nad Metují, kde měla vystoupit vítězka Pražského jara a členka České filharmonie hornistka Kateřina Javůrková za doprovodu skladatele a klavíristy Adama Skoumala, a závěrečný koncert v podobě velmi úspěšného crossoverového projektu slavných filmových melodií Felixe Slováčka jr. s doprovodem klasického orchestru – Komorní filharmonie Pardubice, dne 1. listopadu v Kulturním domě v Solnici byly z důvodu vládních restrikcí spojených s epidemií odloženy.

Cena festivalu za mimořádný přínos rozvoji kultury v regionu byla v jubilejním roce udělena českému moderátorovi a recitátorovi, absolventu herectví na brněnské JAMU, Alfredu Strejčkovi, který pro Dobrušku připravil již několik vystoupení. Kromě poutavých pořadů o Karlu IV., J. A. Komenském a dalších to byly premiéry pořadů z nadčasových textů dobrušského rodáka Františka Vladislava Heka. Předloha literárního a filmového F. L. Věka tak získala další a pro současného posluchače velmi přístupný rozměr. Z rukou rektora Univerzity Karlovy Tomáše Zimy cenu festivalu v zastoupení převzal violoncellista Petr Nouzovský.

Je potěšující, že si festival především díky vynikající dramaturgii získal již na devět desítek abonentů. Návštěvníci jednotlivých koncertů, kterých bylo zhruba 1 000, přijížděli téměř z celého kraje a s oblibou využívali on-line předprodej na www.ticketportal.cz. Přímý prodej vstupenek byl realizován prostřednictvím cestovní kanceláře Avanti-tour v Dobrušce.

Majitelé vstupenek a abonentek opět měli možnost využít zdarma festivalového autobusu, který byl vypraven na koncert v Deštném v Orlických horách. Koncerty v Novém Městě nad Metují a v Solnici musely být odloženy.

Dotace na jubilejní ročník festivalu F. L. Věka poskytly Ministerstvo kultury ČR, Státní fond kultury, Královéhradecký kraj, město Dobruška a město Opočno. Tradičními podporovateli jsou také Servisbal Obaly s.r.o., obce Přepychy a Deštné v Orlických horách.

V období adventu, kdy vrcholila druhá vlna epidemie koronaviru, inicioval ředitel spolku F. L. Věka vznik projektu Světlo v temných časech. Město Dobruška, spolek F. L. Věka a videostudio D – Credit připravily pro obyvatele a návštěvníky Dobrušky kulturní

program, který byl vysílán prostřednictvím velkoplošné obrazovky umístěné v sousedství dobrušské radnice.

Program zahrnoval vánočně laděné reportáže, zdravotní známých osobností, hudební vystoupení, připomínající blíží se svátky. Cílem bylo přispět k vylepšení nálady a většímu optimismu všech, kdo se na chvíli alespoň zastavili před rozzářenou obrazovkou. Podle ohlasů veřejnosti se podařilo záměr naplnit.

Oslavy 565 let Mělčan

„Báječná odpoledne jsou u nás v Mělčanech, ze sousedů je tu každý rád, náladu nám hudba zvedne, pryč je všechen spěch, zvlášť, jak začne Mělčaňanka hrát“. To je refrén skladby hudebníka a také bývalého pedagoga ZUŠ v Dobrušce Vlastimila Železníka, nazvané Báječné odpoledne v Mělčanech, kterou otextoval populární cimrmanolog Miloň Čepelka a kterou si místní nadělili k 565. narozeninám. Není mnoho míst, o nichž byla v 21. století složena skladba ve stylu dechovky, a tak ji lze právem považovat za jakousi hymnu.

Výročí za účasti mnoha rodáků a přátel se slavilo 8. srpna a nebyla to oslava ledajaká. Jeden z hlavních hybatelů zdejšího dění – kronikář Stanislav Kupka – měl sepsán bohatý itinerář a ten se postupně naplňoval do nejmenších detailů. Na úvod zahrála již zmiňovaná Mělčaňanka. Jejím stále velice platným členem je devadesátiletý Josef Škoda, nejstarší obyvatel obce, který navíc v roce 1943 nechyběl u vzniku této kapely.

Pak přišly na řadu fanfáry Dobrušského žesťového sdružení, pozdravy hejtmána Jiřího Štěpána i starosty Dobrušky Petra Lžíčáře a následovalo vysvěcení znovu obnoveného kříže Nejsvětější Trojice. Pozoruhodnou železnou plastiku vykoval mistr kovář Ondřej Požár. Právě on ji krátce poté vlastnoručně umístil tam, kde stál původní kříž – na Mělčanský kopec, odkud kdysi býval krásný pohled na Dobrušku i Orlické hory. Třemi symboly nové kovové plastiky jsou holubice (Duch Svatý), kříž (ukřižování Ježíše Krista) a kruh (symbol nekonečna představuje Boha Otce). Tím vyvrcholila více než dvacetiletá snaha o záchranu památek v katastru Mělčan, během níž proběhla oprava tří kamenných křížů (rok 1999), oprava poničeného památníku Jana a Pavla (2001), obnova památníku Jeronýma Mansfelda na Chlumu (rok 2010) a renovace památníku Jana Buriana - Burianův dub (rok 2015). Vše dokládala i malá výstava, kterou si mohli účastníci oslav prohlédnout. Pro zájemce pak byla také připravena okružní jízda k jednotlivým pamětihodnostem.

Za pozornost stojí, že Mělčanští nikdy nestáli pouze s nataženou rukou. Na vše přispívali tzv. ze svého a jejich snahu podpořilo město Dobruška. Podobně se před několika lety složili na pořízení vskutku nádherného praporu pro místní sbor dobrovolných hasičů, který skvěle pasuje ke stále naleštěné historické technice, jíž se pyšní.

3. Hospodářský život, sociální a správní záležitosti

Rozpočet a nejdůležitější stavební a investiční akce ve městě

Rozpočet města Dobrušky na rok 2020 schválilo zastupitelstvo města na svém zasedání dne 16. prosince 2019. Schválený rozpočet příjmů činil 181.735.500 Kč, schválený rozpočet výdajů činil 256.012.000 Kč. Rozpočet byl tedy schválen jako schodkový. Vyšší výdaje byly pokryty úsporou finančních prostředků z minulých let ve výši 74.276.500 Kč.

Během roku 2020 byl rozpočet upravován rozpočtovými opatřeními, kterých bylo celkem 16. Konečná výše upraveného rozpočtu k 31. 12. 2020 činila u příjmů 203.081.474,22 Kč a u výdajů 289.857.974,22 Kč. Po úpravách byl rozpočet opět schodkový se ztrátou 86.776.500 Kč.

Upravený rozpočet příjmů v roce 2020 byl splněn na 103,38 %. Skutečnost vyinkasovaných příjmů v roce 2020 činila celkem 209.936.054,91 Kč. Upravený rozpočet výdajů v roce 2020 byl splněn na 62,37 %. Skutečné výdaje byly vykázány celkem ve výši

180.771.686,03 Kč. Hospodaření města Dobrušky za rok 2020 skončilo přebytkem hospodaření ve výši 29.164.368,88 Kč.

Hospodaření bylo ovlivněno nerealizováním nebo nedočerpáním některých investičních akcí, z nichž největšími jsou výstavba bytového domu (23 mil Kč), sportovní hala v Pulické ulici (3 mil. Kč), komunikace a cyklostezka (10 mil. Kč), revitalizace staré teplárny (15 mil. Kč), rozpočtová rezerva (10 mil. Kč) aj. Také běžné výdaje nebyly dočerpány z důvodu uzavření úřadu a organizačních složek v době nouzového stavu. Většina kulturních a sportovních akcí nemohla být uskutečněna.

Největší investiční výdaje v roce 2020 byly za akce:

- výstavba 17 bytových jednotek v ul. Fr. Kupky (10,5 mil. Kč),
- rekonstrukce čp. 57 (5 mil. Kč),
- nástavba ZUŠ (3,3 mil. Kč),
- vklad do založeného zapsaného ústavu (3 mil. Kč),
- výtah poliklinika (2 mil. Kč),
- traktor Kubota pro TS (1,5 mil. Kč),
- rekonstrukce vodovodu MŠ Za un. (1,4 mil. Kč),
- zábradlí u Brtvy – Holobřízek (1,2 mil. Kč),
- stacionární měřič rychlosti (1,1 mil. Kč).

Vyšší výdaje na opravy a udržování v roce 2020 byly za opravu střechy ZŠ Pulická ve výši 600.000 Kč, sanaci vodovodní škody v ZŠ Fr. Kupky ve výši 700.000 Kč, opravu hřbitovní zdi městského hřbitova ve výši 509.000 Kč a opravu kanalizace na bazénu ve výši 478.000 Kč.

Kapitálové výdaje nebyly dočerpány ve výši 81 mil. Kč. Běžné výdaje nebyly dočerpány ve výši 28 mil. Kč. Kapitálové příjmy byly o 4 mil. Kč nižší, než byl rozpočet.

Nezaměstnanost

Nezaměstnanost v rychnovském okrese patří již po řadu let k nejnižším v republice. Vzhledem k vysokým výdělkům se zvyšují i ceny zboží a služeb v regionu. V roce 2020 se (i vzhledem k ekonomickým důsledkům pandemie) přece jen o něco zvýšila.

V lednu 2020 bylo v rychnovském okrese 727 nezaměstnaných (míra nezaměstnanosti 1,34 %). Na Dobrušku to bylo 102 nezaměstnaných (1,17 %). Na konci roku bylo v okrese 998 nezaměstnaných (1,88 %), na Dobrušku 163 osob (1,97 %). Volných pracovních míst bylo oproti tomu v celém okrese 2115, takže na jedno volné pracovní místo připadá 0,47 uchazeče. Tato čísla dokumentují, že reálná nezaměstnanost zde v podstatě stále neexistuje. Čísla o nezaměstnanosti dále vypovídají, že je více nezaměstnaných žen než mužů a nezaměstnanost na Dobrušku je nižší než celookresní průměr.

Vysoká poptávka po pracovní síle je stále u zaměstnavatelů v průmyslové zóně Lipovka – Kvasiny. Zaměstnavatelé žádají o povolení k zaměstnání zejména pro pracovníky z Ukrajiny.

Nežádanějšími pracovními profesemi jsou řidič (180 volných míst), dále pak pracovník montáže a výroby (930), obsluha strojů, zámečnick, svářeč (160), stavební profese (245) a obsluha strojů v potravinářství (150). Nedostává se ale i pracovníků v oblasti administrativy, obchodu a financí (50 volných míst), kuchař a číšník (70), pracovníků v zemědělství (60) a dokonce ve zdravotnictví (40).

Technické služby

K zajištění činností TS bylo v roce 2020 zaměstnáno celkem 25 pracovníků v trvalém pracovním poměru. Pracovní činnost na dohodu o provedení práce vykonávalo 5 osob. V průběhu roku 2020 bylo vytvořeno 6 pracovních míst v rámci veřejně prospěšných prací.

Drobné opravy chodníků komunikací byly prováděny vlastními pracovníky. Opravy výtluků byly prováděny studenou a teplou asfaltovou směsí v ulicích města Dobrušky a spadových obcích.

Významné akce prováděné dodavatelsky:

- oprava propadlých překopů u Jednoty. Náklady činily 48 tis. Kč;
- opravy překopů a kanalizačních vpustí v Dobrušce. Náklady činily 285 tis. Kč;
- opravy povrchu v ul. Javorová, Solnická, Družstevní. Náklady činily 117 tis. Kč;
- oprava povrchu v ul. Čs. odboje. Náklady činily 115 tis. Kč;
- opravy cest v Domašíně, Spáleníšti, Cháborách. Náklady činily 70 tis. Kč;
- demolice domu čp. 255 v ul. Školní a výstavba opěrné zdi. Náklady činily 168 tis. Kč.

V roce 2020 byly prováděny úpravy dopravního značení ve spolupráci s Městskou policií a požadavky odboru výstavby města Dobrušky. Vodorovné dopravní značení si vyžádalo náklady 86 tis. Kč.

Parkovací automaty byly pravidelně kontrolovány, prováděna jejich údržba, servis a výběr hotovosti. Provozování parkovacího automatu v roce 2019 přineslo tržby ve výši 761 tis. Kč.

Odpadkové koše ve městě byly vyváženy dvakrát týdně, na náměstí F. L. Věka třikrát týdně, v přilehlých obcích dvakrát týdně. Průběžně byly staré koše opravovány nebo vyměněny za nové.

Strojní čištění komunikací ve městě i v místních částech bylo prováděno samosběrným čistícím zametacím strojem BUCHER. Zimní údržba místních komunikací a veřejných prostranství byla prováděná na chodnících stroji CARRARO a HOLDER. Údržba cest je prováděna vozidly BU 100, RWM a dvěma traktory s radlicí a posypem a vozidlem MULTICAR. Nakládka posypového materiálu je prováděna strojem UNC. Úklid sněhu je prováděn dvěma nakládacími stroji a kontejnerovým vozidlem FUSO a MAN. Sečení travnatých ploch bylo prováděno od měsíce dubna až do konce listopadu 2020. Na sečení a úpravě travnatých ploch bylo zaměstnáno 10 zaměstnanců.

V roce 2020 byl prováděn ořez stromů dle plánu údržby zeleně. Kácení stromů je prováděno na základě povolení odboru životního prostředí města Dobrušky. Byl proveden ozdravný prořez dvanácti lip v katastru Dobrušky

V průběhu roku jsou průběžně prováděny opravy a revize veřejného osvětlení vlastními pracovníky. Byly provedeny defektoskopické zkoušky 100 ks stožárů VO. Nátěry sloupů VO si vyžádaly náklady 222 tis. Kč

Dále byly provedeny následující akce oprav a údržby: rekonstrukce elektrických rozvodů pro připojení stánků na městském koupališti, rekonstrukce elektrických rozvodů v garážích správy stadionu, opravy a výměny osvětlení v kulturním domě, oprava elektrických rozvodů v městské márnici, výměna osvětlení v městské knihovně, montáž směrových tabulí na stožáry veřejného osvětlení, přemístění stožárů veřejného osvětlení a nastavení zemních kabelů v Laichterově ulici, demontáž a výměna stožárů veřejného osvětlení v Jiráskově ulici a rekonstrukce veřejného osvětlení v Křovicích.

Rovněž se uskutečnily revize veřejného osvětlení, opravy elektroinstalace na domech v majetku města. Prováděny zakázkové opravy pro obce v okolí Dobrušky a opravy a údržba elektrických zařízení v majetku města. Technické služby také zajišťovaly kulturní akce pořádané městem a instalovaly květinovou a vánoční výzdobu.

Na hřbitovech je prováděn pravidelný úklid, odvoz odpadu, sečení trávy a údržba památných hrobů. Dále jsou zajišťovány opravy osvětlení hřbitova a kostela a jsou prováděny opravy vodovodní sítě. Na městském hřbitově byla provedena oprava památníku před vsypovou loučkou, rekonstrukce zdi vsypové loučky a výměna vitrín. Před městským hřbitovem a smuteční síní byla vybudována nová parkovací plocha. Náklady na provedené

práce činily 146 tis. Kč. Nejvýznamnějším počinem byla rekonstrukce domku pro údržbu hřbitova. Náklady činily 458 tis. Kč.

V roce 2020 byly prováděny opravy a údržba v bytových domech vlastními silami. Práce většího rozsahu byly prováděny dodavatelsky a náklady činily 307 tis. Kč. Největší oprava byla provedena v domě čp. 690 a 672, kde byly provedeny opravy stoupaček. U dvou bytů byla provedena celková rekonstrukce v hodnotě díla 200 000 Kč u každého z nich.

Provozování veřejného WC bylo v roce 2020 omezeno z důvodu vládních opatření a tržby činily 24 tis. Kč.

Na kompostárně je shromažďován rostlinný materiál z veřejné zeleně (tráva, listí, větve) od března do konce listopadu. Následně je materiál drcen, tříděn a kompostován. V roce 2020 bylo vyprodukováno 1 356 t kompostu, který byl poskytnut občanům města Dobruška. Pro usnadnění prací a zvýšení kvality kompostu byl zakoupen štěpkovač značky LASKI LS 160 P. Pořizovací cena 423,5 tis. Kč.

V městských lesích bylo dle plánu vytěženo a zpracováno 1 667,37 m³ dřevní hmoty. První zalesnění provedeno na 1,93 ha o celkovém počtu 13 600 kusů sazenic lesních dřevin. Druhé zalesňování provedeno na 0,4 ha, počet sazenic 2 300 ks. Výchovné zásahy formou prořezávky podléhající lesnímu hospodářskému plánu proběhly na ploše 2,83 ha. Celkový příjem z prodeje dřevní hmoty činil 1,1 mil. Kč.

V průběhu roku docházelo k pronájmu plošiny, vozidel a strojů. Pronájem techniky přinesl příjmy ve výši 117 tis. Kč. Důležité bylo provedení generálních oprav vozidel BU 100 a MULTICAR 25. Tato komunální vozidla byla nezpůsobilá provozu, nesplňovala technické podmínky a byla určena k vyřazení z provozu. Opravy, které byly provedeny vlastními prostředky, si vyžádaly náklady 260 tis. Kč. Byly tak ušetřeny nemalé finanční prostředky na nákup nové techniky.

Pečovatelská služba

Pečovatelská služba je organizační složkou města Dobrušky. Pracuje v ní celkem osm zaměstnanců, ne všichni na plný úvazek. Vedoucí je Bc. Táňa Klimešová.

Posláním pečovatelské služby je zajistit potřebnou péči osobám, které se dostaly do nepříznivé životní situace z důvodu snížené soběstačnosti v důsledku věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení a nejsou schopny pomocí jiných zdrojů tuto situaci sami vyřešit. Služba se poskytuje ve vymezeném čase a v domácnostech osob a na pracovišti Pečovatelské služby, na území města Dobrušky. Služba je poskytována na základě zákona č.108/2006 Sb., o sociálních službách, a vyhlášky č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů. Tato pomoc je poskytována pracovníky pečovatelské služby v oblasti osobní péče a péče o domácnost příjemců, a to na základě individuální dohody s potřebnými příjemci v rozsahu a kvalitě umožňující klientům žít ve svém přirozeném domácím prostředí a zůstat i nadále rovnocennými členy společnosti, žít nezávisle a v kontaktu s ostatními občany města Dobrušky. V roce 2020 byla pečovatelská služba poskytována celkem 82 uživatelům.

Důležitým cílem služby je umožnit setrvání uživatelů služby v jejich přirozeném prostředí. Z 82 uživatelů služby je 12 příjemci Pnp 3. stupně, 22 klientů má Pnp 2. stupně, 37 klientů 1. stupně. U těchto skupin uživatelů je podle stupně snižena, nebo již výrazně snižena schopnost pečovat o svou osobu. Setrvání těchto uživatelů v domácím prostředí je umožněno poskytnutím více úkonů, zajištěním většího spotřebovaného času při poskytování úkonů a také spoluprací s dalšími poskytovateli sociálních a zdravotních služeb. Vzhledem k tomu, že výborně funguje spolupráce s těmito subjekty, je možno zajistit uživatelům komplexní péči, a tím jim umožnit zůstat v domácím prostředí a tím se službě podařilo tento cíl naplnit.

Dalším cílem je umožnit uživatelům navštěvovat lékaře, absolvovat rehabilitace, mít možnost jednat na úřadech, účastnit se kulturního a společenského života ve městě. Tento cíl

je naplňován převážně poskytováním úkonu ze základních činností - doprovod uživatele. Doprovod je nejčastěji prováděn služebním vozem na místo určení a následným doprovodem uživatele do budovy, na jednání, do kanceláře. Tuto službu využívá 14 klientů z 82, kterým byla v loňském roce poskytována služba, to znamená cca 20 % uživatelů je umožněno využívat místní instituce poskytující služby veřejnosti. V loňském roce byl tento doprovod uskutečněn celkem 143x. Uživatelům služby je také zajištěn doprovod služebním vozem na různé kulturní a společenské akce pořádané městem Dobruškou, nebo i soukromými subjekty. V loňském roce se tento úkon omezil z důvodu epidemie covid-19 pouze na doprovody k lékařům, na úřady, na nákupy. Kulturní akce se téměř nekonaly a klienti v zájmu ochrany svého zdraví a na základě vládních opatření nevycházel.

Společnost ŠKODA AUTO zapůjčila i v tomto roce v rámci podnikového projektu Atraktivita regionu Kvasiny Pečovatelské službě Dobruška nový vůz značky Škoda Octavia combi, pro potřeby této sociální služby. Cílem této aktivity je podpora mobility sociálních služeb, zlepšení kvality života zvýšením dostupnosti služeb. Slavnostní předání proběhlo v květnu 2020 v zámeckém parku zámku Rychnov nad Kněžnou za přítomnosti představitelů dotčených sociálních organizací, zástupců ŠKODA AUTO a médií. Nový služební vůz zvýšil dostupnost a kvalitu poskytované služby.

Další možností, kdy se mohou uživatelé Pečovatelské služby vzájemně setkávat, jsou akce pořádané ve společenské místnosti. V tomto roce z důvodu vládních omezení se ve společenské místnosti žádné akce nekonaly. Pečovatelská služba však navázala spolupráci s MŠ ve Valu u Dobrušky. Děti zhotovily přáníčka pro seniory ke Dni seniorů 1. října a ty byly poté pracovníky Pečovatelské služby klientům předány. Zrušena byla i oblíbená vystoupení dětí z MŠ v Dobrušce. DDM v Dobrušce však připravil klientům Pečovatelské služby milé překvapení zhotovením vánočních přáníček. Přáníčka zhotovily v rámci spolupráce i děti z MŠ ve Valu a byly předány klientům před vánočními svátky. Přání krásných vánočních svátků obdrželi klienti pečovatelské služby i od města Dobrušky.

Informace o změnách a novinkách v Pečovatelské službě jsou pravidelně zveřejňovány v Dobrušském zpravodaji. O činnosti Pečovatelské služby jsou občané města Dobrušky informováni také formou příspěvků do kabelové televize.

Potřebné informace o Pečovatelské službě mohou zájemci dále získat na webových stránkách Města Dobrušky, v letáčích Pečovatelské služby, které jsou nabízeny v ordinacích praktických lékařů, Informačním centru města, Odboru sociálních věcí a zdravotnictví, nebo přímo v sídle Pečovatelské služby. Případní zájemci, kteří navštíví přímo zařízení Pečovatelské služby, jsou podrobně informováni o možnostech poskytované služby tak, aby byla naplněna jejich objednávka dle jejich konkrétních požadavků. Poskytování služby je ryze individuální záležitostí, to znamená, že služby jsou plánovány konkrétnímu uživateli s ohledem na jeho požadavky, zdravotní stav a sociální situaci. Kromě podrobných informací Pečovatelská služba zapůjčuje DVD, které informuje o postupu při zavedení služby, úkonech, které mohou uživatelé využít, a umožňuje nahlédnout do prostor zařízení. Pečovatelská služba také spolupracuje s dalšími poskytovateli sociálních služeb v regionu. Snaží se tak zajistit komplexnost služby v rámci sociálního poradenství. Kvalitní a odborně poskytnutá sociální služba je cílem a prioritou všech zaměstnanců Pečovatelské služby Dobruška.

Městská policie

V roce 2020 byl personální stav u Městské policie Dobruška stabilizován. Ve výkonu jsou nyní dvě ženy a čtyři muži, z toho jeden dokončuje kurz odborné přípravy. Vykonávali službu ve dvanáctihodinových denních i nočních směnách. Z důvodu epidemie covid-19 bylo v měsíci březnu nutné upravit směny, proto byli strážníci rozděleni do skupin, aby nedocházelo k setkávání a v případě výpadku některého z nich mohla být směna zabezpečena náhradou.

Namísto řešení běžného se museli připravit a řešit i neobvyklé situace a přestupky spojené s porušováním vládních nařízení. Byly doplněny osobní ochranné prostředky pro styk s nakaženou osobou nebo pro pohyb v nebezpečném prostředí a přijaty nové přístupy jednání s veřejností nebo pachateli.

V roce 2020 bylo doplněno odchyťové vybavení spojené s narkotizací a následným transportem zvířete, odchyťové vybavení pro drobná zvířata a hady. Noví strážníci také prošli kurzem pro odchyt zvířat bez pána, toulavých a opuštěných, zacházení s nimi, včetně péče o ně a pro sběr a neškodné odstraňování kadáverů zvířat v zájmovém chovu, který byl zakončen zkouškou na Veterinární a farmaceutické univerzitě Brno.

Další opatření bylo přijato v letních měsících, kdy byla služba v pracovním týdnu zabezpečena až do 22.30 hodin z důvodu kontroly uzavření restauračních zahrádek. V červnu 2020 se spustil ostrý provoz automatického měřicího zařízení bez obsluhy k zaznamenání okamžité rychlosti motorových vozidel, které snímá rychlost na přechodu pro chodce na pozemní komunikaci č. 298 u křižovatky s ulicí Mělčanská. Za šest měsíců zařízení zaznamenalo 10233 případů překročení nejvyšší dovolené rychlosti.

Celkově bylo zjištěno 1625 přestupků, z toho počet přestupků projednaných příkazem na místě 558, z toho počet podezření ze spáchání přestupků oznámený podle §10 zákona o obecní policii příslušnému správnímu orgánu 189. Celková výše pokut uložených strážníky příkazem na místě činila 261 100,- Kč. Přestupků, za které byla uložena pokuta příkazem na místě, bylo 558, z toho přestupků proti veřejnému pořádku 43, přestupky proti majetku 2, přestupků fyzických osob podle zákona o silničním provozu 109, přestupků spáchaných překročením nejvyšší dovolené nebo povolené rychlosti 334, 2 přestupky podle zákona o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek a 68 ostatních.

Celkový počet podezření ze spáchání přestupků oznámených podle §10 zákona o obecní policii příslušnému správnímu orgánu byl 189, z toho přestupků proti veřejnému pořádku 27, jeden přestupek proti občanskému soužití, dva přestupky proti majetku, 45 přestupků fyzických osob podle zákona o silničním provozu, 102 přestupků spáchaných překročením nejvyšší dovolené nebo povolené rychlosti a 12 ostatních.

Jedna osoba byla převezena do záchytné stanice, 5 osob řídilo pod vlivem alkoholu nebo jiných návykových látek. Bylo odchyceno 32 zvířat. Patnáctkrát asistovala městská policie u řešení dopravních nehod a přijala 197 oznámení od občanů.

Uzavřena dobrušská pobočka Komerční banky

Komerční banka dle avizovaného plánu snížila počet svých poboček. Na konci roku 2019 jich v republice provozovala celkem 343. S masivním rušením poboček banka začala už v roce 2017, kdy jich ubylo dvaadvacet a podobný počet i vloni. Během tří let jich dle generálního ředitele Komerční banky Jana Juchelky hodlá zrušit 15 procent. Město Dobruška od Komerční banky obdrželo návrh na ukončení Smlouvy o nájmu nebytových prostor v čp. 11 na náměstí F. L. Věka. Ta přitom byla nedávno prodloužena na dobu určitou do 30. září 2024. Vedení Komerční banky však v rámci optimalizace pobočkové sítě rozhodlo o ukončení provozu svojí pobočky v našem městě. Komerční banka působila v dobrušské budově bývalé Občanské záložny od konce roku 1992. Pobočka se pro klienty uzavřela ke dni 31. března 2020.

4. Kulturní dění

Křest knihy Radoslav Brzobohatý – František z Dobrušky

Pódium velkého sálu dobrušského kina obsadily v neděli 14. června v podvečer osobnosti, z nichž každá výrazně vynikla ve svém oboru. Pavel Taussig, filmový historik, v tomto případě autor nové knihy, Ondřej G. Brzobohatý, hudebník, skladatel, herec a zároveň

syn skvělého herce, Marie Drahokoupilová, herečka, Olga Vyleťalová, výtvarnice a autorka filmových plakátů, Jiří Mach, bývalý ředitel muzea v Dobrušce a píšící historik.

Všichni se sešli, aby spolu se starostou Dobrušky Petrem Lžíčařem, hejtmanem Jiřím Štěpánem, grafikem Petrem Vlčkem a zástupcem tiskárny AG TYP Pavlem Mervartem slavnostně pokřtili knihu František z Dobrušky. Poté už měli jediné téma – vzpomínky na ikonu naší divadelní a filmové scény Radoslava Brzobohatého u příležitosti vzniku nové publikace, kterou o charismatickém herci napsal s kolektivem právě Pavel Taussig. O tom, že byl Radoslav Brzobohatý herec s velkým H, není pochyb. Ztvárnil, a naprosto mistrovsky, dlouhou řadu rolí, z nichž mnohé se staly nezapomenutelnými. Stačí namátkou připomenout filmy Všichni dobří rodáci, Ucho nebo seriál F. L. Věk s jeho Františkem z Dobrušky.

Syn Ondřej ovšem potvrdil, že si dokázal užívat i rodičovství, a několika příklady dosvědčil, jak krásný měli s tatínkem vztah. Také však prozradil něco, čím se zařadil mezi výjimečné. Byla to *milost v očích*. „Svaly, vzhled, drsný hlas má mnoho herců, ale Ladislav Pešek mu poradil, že musí mít hlavně milost v očích. A tu on měl, ať hrál poručíka v Atentátu, ať hrál Františka ve Všech dobrých rodácích, ať hrál F. L. Věka, tak se mu neustále smějí oči. To je něco, co moc herců nemá, nebo s tím neumí pracovat,“ uvedl Ondřej G. Brzobohatý a ještě doplnil: „Táta to měl nejen při hraní, ale i v životě. Vždycky se mu smály oči. To je jeho tajný klíč k tomu, že byl tak obrovsky oblíbený.“

Následoval uznalý potlesk jako ocenění krásných slov i mimořádného hereckého umění. A vzápětí se přidala Marie Drahokoupilová: „Úsměv a půvab se nedá nacvičit. Když není tam někde uvnitř, tak to nikdo nedokáže. Jeho duše byla ještě krásnější než jeho tělo.“

Dobrušský večer ve „společnosti“ Radoslava Brzobohatého zakončila autogramiáda, během níž fronta majitelů knihy, vonící ještě tiskařskou barvou, nebrala konce. Znovu se potvrdila hercova obliba ve městě, jež mu v roce 2012 udělilo čestné občanství - nevybledla ani téměř osm let po jeho nenávratném odchodu.

Premiéra filmu Franček

Dobrušská premiéra krátkometrážního filmu Franček s podtitulem Kořeny a inspirace malíře Františka Kupky umožnila 10. července nahlédnout do zákulisí nejen vlastního natáčení, ale dokonce i prvotního impulsu na jeho vznik.

A o paradoxy či zvláštnosti nebyla opravdu nouze. Už to, že nápad přišel na skibobových závodech, je toho důkazem. Právě na bílých svazích ve Francii se totiž úplně poprvé setkala režisérka Natálie Císařovská se starostou Dobrušky Petrem Lžíčařem. Ona v roli tlumočnice z francouzštiny, on jako člen českého týmu. Také fakt, že otcové režisérky i producentky Kateřiny Traburové jsou malíři, jako by tuto dvojici předurčil pokusit se právě o film o našem, dnes světově nejuznávanějším, malíři Františku Kupkovi. Obě si nenechaly premiéru Francka v Dobrušce ujít.

„První klapka padla 30. dubna 2018. Film se roztočil v době, kdy ještě nebyly všechny peníze pohromadě,“ prozradila producentka další, ne zrovna tradiční, situaci ještě předtím, než se rozsvítilo filmové plátno, a dodala, že film měl sedmnáct natáčecích dní na jaře i na podzim.

„Pro mě bylo velkým zážitkem dělat nadmíru pečlivé obhlídky lokací. Bylo velice silné a výjimečné si představovat, že Kupka právě tady reálně žil, že tudy chodil,“ vrátila se vzpomínkami do natáčecí doby režisérka Císařovská a promluvila i o zrodu scénáře: „Se scénáristou jsme se dostali do archivů na Strahově, kde je uschovaná Kupkova korespondence. Z Paříže si dopisoval se Svatoplukem Macharem a v dopisech jsou stručné zmínky také o Dobrušce, Opočnu a Jaroměři. Z této korespondence jsme pak čerpali inspiraci pro film.“

Za Vojtu Hrabáka alias Francka mluvil především jeho výkon před kamerou, který nenechá pochybovat o jeho ani Kupkově talentu. Pro diváky z rodného kraje Františka Kupky

má však nový film ještě jedno kouzlo. Několik vedlejších rolí ztvárnili totiž místní ochotníci, jimž sekundovaly dobrušské a opočenské děti, které úspěšně prošly konkurzem. A dobrušská premiéra Francka přidala ještě další zvláštnost či spíše třešničku na dortu. Tou se stal po vzoru velkých filmových trháků velice zdařilý „film o filmu“, sestavený z fotografií starosty a místostarosty Dobrušky, kteří během natáčení byli většinou tzv. u toho.

Další nové publikace o Dobrušce

Kromě Taussigovy knížky o Radoslavu Brzobohatém vyšly v roce 2020 ještě další čtyři publikace zabývající se Dobruškou. Josef Ptáček sestavil a napsal jako výsledek své celoživotní sběratelské činnosti obsáhlou knihu *Město Dobruška sběratelsky*. Kniha není jenom pestrým kaleidoskopem pohlednic, záložek, vinět, nálepek, medailí, kalendářů a mnoha jiných sběratelských objektů. Je to kniha, která poskytuje bohatý materiál všem, kdo chtějí poznávat nejnovější historii města. A jak sám autor vyznává v úvodní stati, je jejím smyslem také „navodit důvěrný vztah k městu, kde žijeme, nebo žili naši předkové, a k regionu, odkud pocházíme.“ To je zvláště důležité v době, v níž pojmy jako vlastenectví, či láska k svému národu začínají nebezpečně ztrácet svůj pozitivní obsah a jsou nahrazovány jakýmsi neurčitým evropanstvím nebo dokonce světoobčanstvím. Se stále se snižující úrovní poznávání naší minulosti se ztrácí i vědomí o ní, ale zároveň i pevné orientační body v současném složitém světě. Ptáčkova kniha je tedy zdařilým návratem k lokálpatriotismu v tom nejlepší smyslu slova.

Skvělou knihu, navracející čtenáře hluboko do minulosti našeho města, do neklidných časů ničivé třicetileté války, vydala Univerzita Hradec Králové. Nese název *Ve městě a na zámku* a jejími autory jsou zkušení historici Jaroslav Šůla a Ondřej Tikovský. Zvláště Jaroslav Šůla je milovníkům dobrušské historie velmi dobře znám, protože se minulostí našeho města zabývá již od šedesátých let minulého století. Mnohé jeho příspěvky bychom našli v kulturním kalendáři a vydal i několik publikací, které mají k dobrušským dějinám blízký vztah. Součástí vysoce fundovaného díla je i edice dokumentů, především právních manuálů města Dobrušky a souvisejících pramenů k dějinám města v 16. a 17. století. Tato kniha byla slavnostně pokřtěna společně s již uvedenou knihou Josefa Ptáčka v historických prostorách dobrušské radnice.

Foyer městské knihovny byl dějištěm křtu další knížky, která se tentokrát zabývala nejen Dobruškou, ale celým regionem. Šlo o publikaci Jiřího Macha *Toulky krajem Orlických hor*, kterou vydalo nakladatelství Víkend. Kniha vypráví příběhy našeho kraje a provází čtenáře po známých a méně známých místech. Doprovázejí ji krásné barevné fotografie Pavla Grulicha.

Poslední publikací, která pojednává o Dobrušce a regionu Orlických hor a Podorlicka, je další kniha Jiřího Macha, vydaná opět nakladatelstvím Víkend. Nese název *Zmizelé Orlické hory* a přináší příběhy minulých časů v Orlických horách. Seznamuje čtenáře s tím, co zajímavého v tomto krásném kraji bylo a co v průběhu věků, zejména v posledním století, zmizelo. Tvoří tak jakýsi pandán k publikaci *Toulky krajem Orlických hor*. Je průvodcem po minulosti kraje a líčí příběhy zaniklých skláren, hamrů, mlýnů, tkalcoven, důlních děl, či zaniklou slávu orlickohorského skla, včetně světoznámého skla broušeného. Jsou zde i příběhy starých hradů, čtenář se dozví i o zmizelých cestách a přeměnách krajiny, ale také o bývalých vesnických hospodách, lidové architektuře nebo drobných sakrálních památkách. Knížka obsahuje rovněž kapitoly o lidových zvycích, posvícenských slavnostech, nebo o lidové slovesnosti kraje pod Orlickými horami. Vyprávění je oživeno citacemi z dobových kronik a zdejšími pověstmi. Publikaci doprovází množství historických i současných fotografií a kronikářských ilustrací. Křest této knihy se vzhledem k protipandemickým opatřením nemohl konat.

Připravuje se nové muzeum Františka Kupky

František Kupka byl bezesporu jedním z nejvýznamnějších občanů města Dobrušky. Narodil se 23. září 1871 v Opočně. Rodina se však již v roce 1872 přestěhovala do Dobrušky, kde tatínek pracoval jako obecní tajemník.

František Kupka žil v Dobrušce v letech 1872 až 1889, tedy sedmnáct let. V roce 1887 nastoupil na studia na pražskou Akademii, následně v roce 1892 na vídeňskou Akademii a teprve v roce 1895 byl poslán jako úspěšný stipendista na studia do École des Beaux-Arts do Paříže, kde se již usadil natrvalo.

Z období jeho klukovského života a posléze ze studijního období v Praze a ve Vídni pochází řada jeho úžasných realistických obrazů. Nechce se až věřit, že například Panorama Dobrušky, které je vystaveno na historické dobrušské radnici, namaloval již v roce 1889, tedy ve věku pouhých sedmnácti let.

Dobruška je městem, kde František Kupka vyrůstal, učil se malovat a také se sem vracel. Poslední jeho návštěva se uskutečnila dne 4. července 1947.

Kupka byl po roce 1948 bezesporu zastíněn železnou oponou. Přesto občané Dobrušky našli odvahu a již v roce 1955 přejmenovali ulici Svatodušskou na ulici Fr. Kupky. V roce 1995 pak aktivitou tehdejšího ředitele dobrušské základní školy Miroslava Sixty byla škola pojmenována „Základní škola Františka Kupky“ a nakonec v roce 2006 byl odhalen pomník Františka Kupky před touto základní školou.

Dům č. p. 323, v němž žil a který v mezidobí prošel několika etapami přestaveb, však zůstal poněkud stranou. Život Františka Kupky připomíná již jen malá pamětní deska. Dle záznamů v pozemkové knize rodina Kupkova vlastnila dům č. p. 323 do 2. února 1892, kdy vlastnické právo k domu přešlo na paní Františku Michálkovou, která následně v roce 1911 dům prodala Antonínu Mackovi a Františce Mackové. Mackovi dům přestavěli v zásadě do dnešní podoby a zřídili v domě řeznictví a uzenářství, které zde provozovali po dobu dvou generací až do roku 1963.

V roce 2018 se vlastníci domu rozhodli dům prodat a nabídli jej městu Dobrušce s návrhem, aby v něm byla zřízena expozice Františka Kupky. Zastupitelstvo města však koupí domu neschválilo. Dům poté koupili manželé Soňa a Karel Brázdilovi, kteří vytvořili projekt Muzea Františka Kupky v Dobrušce a nabídli spolupráci na realizaci dalším partnerům.

Partnery projektu se staly Královéhradecký kraj, město Dobruška a galerie Kodl Praha. Dne 21. srpna 2020 byla za účasti hejtmana Královéhradeckého kraje PhDr. Jiřího Štěpána, Ph.D., starosty města Dobrušky Ing. Petra Lžíčáře, starostky města Opočna Šárky Škrabalové a vlastníka domu Ing. Karla Brázdila, CSc., zahájena výstavba Muzea Františka Kupky v Dobrušce, které má být slavnostně otevřeno u příležitosti umělce 150. výročí narození v září 2021.

Dobrušské televizní vysílání

Vysílání dobrušského infokanálu v roce 2020 ovlivnila, stejně jako celý svět, pandemie covid-19. Od března se komunikační kanál města stal zdrojem informací pro občany. Jako první se tady dozvídali o distribuci roušek, dezinfekce, případně o dopadech vládních nařízení. Zajímavým projektem byla jarní kampaň Babi, dědo, zůstaň doma! Místní osobnosti vyzývaly seniory, aby neopouštěli své domovy. Byli to hasiči, skauti, sportovci, historikové, apod. Za celý rok vznikla více než stovka videopříspěvků. Nejvýraznějším projektem byla prosincová akce "Světlo v temných časech". Na náměstí F. L. Věka vyrostla velkoplošná LED obrazovka 4x2m, kde město Dobruška ve spolupráci se Spolkem F. L. Věka od 1. do 23. prosince promítalo každý den kulturní filmový program. Smyčka se aktualizovala každé tři dny. Obsahem vysílání byly koncerty, hudební pořady, reportáže z Dobrušky a okolí. Cílem projektu bylo obyvatele města potěšit a v nevládné době jim nabídnout alespoň symbolicky kulturu. Projekt se těšil pozitivnímu ohlasu.

Dobrušský zpravodaj

Dobrušský zpravodaj je měsíčník vydávaný městem Dobruška jako periodický tisk územního samosprávného celku. Jeho náklad činí 3300 výtisků a je registrován u Ministerstva kultury ČR pod číslem E 11931. Zpravodaj tiskne tiskárna AG TYP v Kostelci nad Orlicí a je zdarma distribuován do všech dobušských domácností.

Šéfredaktorem je Mgr. Leoš Draguň. Redakční rada pracovala ve stejném složení jako v předchozím roce. Jejími členy jsou Bc. Dana Ehlová, Mgr. Josef Frýda, Ing. Zdeňka Hanousková, Mgr. Taťána Klapková, Mgr. Jiří Mach a JUDr. Jan Šťastný.

V roce 2020 mělo devět vydání čtyřicet stran, tři čísla pak šestatřicet stran. Hlavním tématem obsahu jednotlivých čísel bylo výročí 700 let od první písemné zprávy o městě. Vedle tradičních rubrik (Zprávy z radnice, Aktuality z města, Z kultury, Ze škol, Ze života spolků, Ze sportu, Kulturní a společenský kaleidoskop) byly zavedeny rubriky *Osobnosti přejí Dobrušce k 700 letům* a *Z historie – příběhy sedmi staletí*.

Články se zaměřovaly na akce v rámci městských oslav. Bohužel, z důvodu nástupu koronavirové pandemie v březnu, se z bohatého programu akcí uskutečnil jen pouhý zlomek. Problematice covidu-19 byla věnována pozornost od čtvrtého čísla. Články informovaly jak o opatřeních, tak o akcích spojených se šitím a rozvozem roušek, ochranných pomůcek či dezinfekce atd.

Při příležitosti 100 let dobušského skautingu byl na stránkách *Dobrušského zpravodaje* zveřejněn sedmidílný seriál k výročí – pohledy do historie očima skautů. Snahou rubriky *Na návštěvě u sousedů* bylo pravidelně informovat o životě v sousedních městech a obcích.

Divadelní spolek F. A. Šubert

Spolek má v současné době 37 členů. Aktivních zájemců o hraní divadla je více, ne všichni však jsou členy spolku. Čestnými členy spolku se stali Vlasta Ulrychová, Jozef Dohnanský, in memoriam František Veverka, Milena Grulichová, Věra Štěpánová a Jiří Mach. Po úmrtí Františka Veverky se předsedkyní spolku stala Tereza Štěpánová.

Stejně jako v jiných oblastech, byla i činnost ochotníků v roce 2020 poznamenána opatřeními proti pandemii koronaviru. Přesto se stačila některá představení odehrát. Šlo jednak o již dříve nastudované představení *Sborovna* v režii Zdeňka Šímy a hru *Orlíčci v rybníku*, režírovanou jejím autorem Jiřím Raichlem. *Orlíčky v rybníku* se podařilo představit veřejnosti v jedné z krátkých přestávek mezi omezujícími protipandemickými opatřeními, a to jak v premiéře v Dobrušce, tak v dalších představeních v Bačetíně a v Častolovicích. Poslední uvedená repríza se však odehrála za velmi malého zájmu diváků, což bylo opět způsobeno obavami ze zákeřné pandemické nemoci.

Řady dobušských divadelních ochotníků opustil v tomto roce Jozef Dohnanský. Ztvárnil celou řadu rolí a hrál až do vysokého věku. Jeho doménou byly zejména menší role, nezapomenutelné je jeho účinkování ve *Zvonokosech*, kde se ujal role velitele vojenské jednotky, a skvělým způsobem ztvárněná role strýčka v inscenaci *Habad'ura*, kterou rovněž režíroval Václav Čáp. Jozef Dohnanský účinkoval díky svému pěveckému talentu i v mnoha operetách.

Plánovaná vystoupení na Svatováclavských slavnostech a v živém betlému se vzhledem k epidemické situaci neuskutečnila. Přesto začali oba režiséři, Zdeněk Šíma a Jiří Raichl, připravovat nové inscenace, které budou nacvičeny a uvedeny, jakmile to situace dovolí.

Kulturní zařízení města Dobrušky

Rok 2020 nebyl pro kulturu vůbec příznivý, v podstatě půl roku nebylo z důvodu pandemie možné konat plánované akce. Byl to rok, kdy mělo proběhnout v Dobrušce ještě

více kulturních událostí než obvykle, Dobruška slavila 700 let od první zmínky o městě. Nemohla se konat ani největší akce roku-Svatováclavské slavnosti, na které bylo připraveno mnoho zajímavých koncertů i doprovodných akcí.

I přes nepřízeň v podobě pandemie se podařilo alespoň některé akce uspořádat, např.:

Společenské centrum-Kino 70-pravidelná divadelní představení v podání pražských divadel, koncert Karla Plíhala, křest knihy František z Dobrušky, premiéra filmu Francek, Čtyři dohody Pátá dohoda v podání Jaroslava Duška, Dobrušská filmová klapka, představení Orličky v rybníku v podání spolku F. A. Šubert, představení Rychlé šípy v podání žáků ZUŠ.

Kulturní dům-taneční pro dospělé, taneční pro studenty (zatím nedokončeno), Dobrušské letní muzicírování o prázdninách každou neděli.

Knihovna-kromě běžných knihovnických činností konání výstav, přednášek, besed na zajímavá témata, tematické dny, VU3V – virtuální výuka, bezkontaktní půjčování knih.

Muzeum a synagoga-kromě běžných expozic-tematické výstavy, besedy, přednášky, koncert v synagoze, výstava v hotelu Dobruška – Sedm zastavení v sedmi staletích.

Informační centrum-celoročně přispívalo ke zviditelnění města, k propagaci všech akcí a komunikaci jak s místními obyvateli např. v rámci předprodeje, tak s turisty, hlavně v letních měsících, prodej knih a upomínkových předmětů.

Celkové příjmy za všechna střediska činily 2 472 496 Kč, což je 71,45 % oproti rozpočtu. Celkové výdaje za všechna střediska činily 13 001 599 Kč, což je 76,27 % oproti rozpočtu.

Společenské centrum – Kino 70

Bylo odehráno (za 33 týdnů) 190 filmových představení, které navštívilo 5.312 diváků, kteří v pokladně kina utratili 494.131Kč. Fakturace a on-line prodej činil 147.623Kč. V této organizátorské, pořadatelské činnosti a oblasti pronájmu sálu kina bylo uspořádáno množství nepravidelných kulturních akcí, divadelních představení, schůzí a výročních oslav.

Za kulturní akce (nefilmového rázu) bylo za vstupenky utrženo 722.205 Kč. Společenské centrum-Kino 70 Dobruška dále pronajímalo další prostory SC - Kina 70 (malý sál, klubovna, šatny, velký sál, kinokavárna) – příjmy celkem 55.300,- Kč. Neméně významný je příjem v oblasti reklamy, který celkem za rok 2020 činí 9.517 Kč. Z reklamní inzerce byl hrazen tisk malého měsíčního programu a programu Dobrušské filmové klapky 2020. Poslední příjmovou oblastí kina (která není rozpočtována) jsou tzv. ostatní příjmy a příjmy ze šatny kina (7.245 Kč) a příjmy ze vstupného LS v sokolovně (2.900 Kč).

Společenské centrum-Kino 70 na samotném konci školního roku zajistilo přistavení a provoz oblíbeného Kinematovlaku (18. 6. 2020 – 29. 6. 2020), a tentokrát i mimořádně tzv. Svatováclavského kinematovlaku, (23. 9. – 30. 9. 2020). Návštěvnost činila celkem téměř 1100 diváků při 62 představeních s jedním „Koncertem na peróně.“

V letních měsících roku bylo již tradičně v areálu městského venkovního koupaliště realizováno letní kino. Od 3. 7. – 30. 8. 2020 bylo odehráno 23 filmových představení, která navštívilo 209 diváků, kteří za vstupenky utratili 10.450 Kč.

Pro dokreslení provozu digitálního kina uvádíme nejúspěšnější tituly i s příslušným formátem: Vlastníci – ČR, Příliš osobní známost – ČR, Šťastný nový rok – ČR, Ledové království 2 – USA, Zakleté pírkó – ČR, V síti – ČR a v neposlední řadě výjimečně republikovou premiéru filmu natáčeného v Dobrušce a okolí – Francek.

Dále byly v průběhu roku 2020 zajištěny další akce, jak komerčního, tak nekomerčního rázu. Jednalo se např. o vystoupení žáků ZUŠ, VU3V (pořádá místní knihovna 6 x), pravidelné bohoslužby CB Bystré, popáté akce filmový seminář "Dobrušská filmová klapka" s výstavou v Dobrušském pivovaru, a v malém sále SC-Kina70, dále pak velice oblíbené dopolední promítání „nejen“ pro seniory. V tomto širokém výčtu akcí nejsou

uvedena zasedání a školení MZ, jednání o záležitostech města, schůze komisí, další výstavy na malém sále, zkoušky divadelních i hudebních souborů apod.

Ve spolupráci s ostatními kulturními zařízeními byly realizovány další přednášky, besedy, vernisáže a výstavy. Klubovna byla využívána pro komerční účely (pronájmy) a na zasedání kulturní komise.

V průběhu roku 2020 se potvrdilo, že nový hrací profil kina se i nadále osvědčil, takže jej nebylo třeba výrazně měnit. Naopak vzhledem k nižšímu počtu představení byla zaznamenána vyšší návštěvnost (i vzhledem k omezení provozu).

Nejvyšší stanovené vstupné bývá na filmy ve 3D projekcích hollywoodských studií a dále pak na snímky domácí produkce, která se promítá většinou v pátek a o víkendech. Naopak nejnižší ceny jsou nabízeny u snímků producentů z filmařsky netradičních oblastí světa, jako např. je produkce z Asie, severní a východní Evropy, případně Jižní Ameriky. Jsou to většinou velice zajímavé filmy, které lze vidět na nejrůznějších filmových festivalech. Obvykle sklízí úspěch u profesionálních i amatérských filmových kritiků a dostávají nejrůznější ocenění. Tento program je nabízen zpravidla ve čtvrtek a v neděli večer. Jsou vybírány filmy, které opravdu stojí za to vidět, a v televizi se na ně prostor najde jen výjimečně. Zpravidla ve čtvrtek je nabídka projekcí kina obohacena o záznamy nejrůznějších koncertů. To je ovšem výjimečná záležitost, kdy se cena dostává do částek více než 200 Kč za vstupenku.

Nepříliš často se setkáme i v Dobrušce s tím, že se filmové představení nepromítá, ale limit na minimálně čtyři zakoupené vstupenky na představení, aby bylo možné hrát, zůstal roce 2020 stejný. Ve výjimečných případech se hraje i pod tento stanovený počet prodaných vstupenek. Mírný pokles návštěvnosti je kompenzován nižším počtem odehraných představení. Za rok 2020 byla průměrná návštěvnost v důsledku omezení 27 diváků na představení (v roce 2019 bylo 35 diváků), při průměrném vstupném 98 Kč (v roce 2019 111 Kč) - pro srovnání dle údajů Unie filmových distributorů bylo v loňském roce v českých kinech v průměru 22 diváků na představení, při průměrném vstupném 142 Kč), což je při srovnání se statistikou UFD průměrná návštěva vyšší než průměrná návštěvnost všech kin v ČR.

Závěrem ještě jeden statistický údaj: z 1.111 kin v ČR (včetně letních, příležitostných a kinokaváren) bylo Kino 70 v Dobrušce na 166. místě.

V loňském roce 2020 byl provoz zařízení velice omezen, a to se pochopitelně odráží hlavně na ekonomických výsledcích Společenského centra–Kina 70. I tak je výčet akcí značný i za tak naprosto výjimečných podmínek, které byly poznamenány světovou pandemií koronaviru.

Městská knihovna

Služby veřejné knihovny byly v roce 2020 ovlivněny epidemií covid-19, provoz knihovny byl z toho důvodu velmi omezen, na nějakou dobu dokonce přerušen. Toto omezení se samozřejmě projevilo v počtu čtenářů, zorganizovaných akcí a množství výpůjček. Obvyklá uzavírka knihovny proběhla v období vánočních svátků z důvodu čerpání dovolených.

Za celý rok využilo služeb městské knihovny celkem 19 071 uživatelů (tj. návštěvníci půjčoven, uživatelé internetu a návštěvníci kulturních a vzdělávacích akcí). Hodně využívanými zdroji informací byly webové stránky (umístěné na adrese <http://knihovna.mestodobruska.cz>), facebookový a instagramový profil městské knihovny. Ty poskytovaly široké veřejnosti aktuální informace o službách knihovny. Počet návštěvníků webových stránek byl 8 204 - o 2 614 méně než loni (způsobeno omezením činnosti knihovny). Čtenáři hojně využívali elektronické informační služby, pokládali dotazy knihovníkům především prostřednictvím e-mailu či telefonicky.

V průběhu roku bylo vyřízeno celkem 20 čtenářských požadavků na vypůjčení knih z jiných knihoven a 40 požadavků na zapůjčení vlastních publikací jiným knihovnám.

Fond Městské knihovny Dobruška čítal ke dni 31. 12. 2020 celkem 30 580 knihovních jednotek a 63 titulů periodik (včetně 5 titulů denního tisku). Na nákup knihovního fondu bylo vynaloženo 250 009,- Kč. Přírůstky činily 1 061 svazků. Úbytek způsobený vyřazením zastaralých, zničených a ztracených publikací byl 750 svazků.

Ke dni 31. 12. 2020 bylo v městské knihovně zaregistrováno 659 čtenářů, z toho bylo 188 čtenářů do patnácti let (tj. zhruba 1/3 z celkového počtu čtenářů). Jedná se o pokles o 351 z celkového počtu registrovaných čtenářů oproti předchozímu roku. Půjčovny navštívilo 17 318 osob, zájemců o přístup k veřejnému internetu bylo 246. Bylo uskutečněno 34 725 výpůjček, z toho 12 030 prolongací.

Městská knihovna Dobruška slouží jako středisková. Do její spádové oblasti patří 19 knihoven. Síť obsluhovaných knihoven byla v roce 2020 beze změny a tvořily ji tyto obce: Bačetín, Bílý Újezd, Bohdašín, Bystré, Byzhradec, Deštné v Orlických horách, Dobré, Dobřany, Hlinné, Hroška, Chlístov, Janov, Kamenice, Kounov, Ohnišov, Podbřezí, Rovné, Sedloňov a Val.

V průběhu roku poskytla knihovnice v rámci poradenské a konzultační činnosti pro neprofesionální knihovníky celkem 9 osobních konzultací a 20 telefonických nebo mailových konzultací. V rámci výměnných fondů bylo během roku 2020 vypůjčeno více než 36 souborů obsahujících 2 180 svazků knih. V oblasti regionálních služeb pro obvod Dobruška nedošlo k žádným personálním změnám.

V roce 2020 zorganizovala městská knihovna celkem 84 akcí, z toho 48 kulturních a 36 vzdělávacích. Celkový počet návštěvníků uvedených akcí byl 1 507. Vzhledem k výraznému omezení své činnosti kvůli nepříznivé epidemiologické situaci mohla knihovna pořádat akce pouze v měsících leden až polovina března a dále od června do konce září. Skladbu těchto akcí tvořily především výstavy, exkurze a informační lekce pro žáky mateřských, základních a středních škol z Dobrušky i blízkého okolí, přednášky nebo akce pro děti různého věku.

Ve foyer knihovny bylo během roku nainstalováno celkem sedm výstav - výstava modelů Milana Kolena „*Hasičská technika v miniaturách*“ (leden), výstava výtvarných dětských prací MŠ Dobruška „*Očima dětí*“ (únor), Výstava k 700. výročí první písemné zprávy o Dobrušce „*Dobruško v literatuře*“ (březen), Výstava prací žáků výtvarného oboru ZUŠ Dobruška „*Krajina*“ (červen), Výstava obrazů K. Demešové „*Snění*“ (červenec), Výstava grafik J. Benedikta „*Cesty a návraty*“ (srpen až polovina září), výstava obrazů Josefa Kejvala „*Kostely v našem kraji*“ (polovina září až začátek října).

V průběhu roku uspořádala městská knihovna ve spolupráci s vlastivědným muzeem pouze dvě cestopisné přednášky - *Za hipíky a buddhisty do Himaláje* (S. Prax), *Zanzibar a Tanzánské safari* (P. Chlum, P. Kvarda). Na začátku roku se v knihovně konaly dvě přednášky - *Andělské svíce Angelight* (M. Šťastná) a *Jak trénovat paměť* (A. Naimanová).

Městská knihovna se jako tradičně zapojila do celostátní akce *Březen – měsíc čtenářů*, vyhlášené Svazem knihovníků a informačních pracovníků (SKIP)ČR. V rámci této akce byli oceněni nejlepší čtenáři roku 2019 v obou odděleních. Městská knihovna se nově zapojila do projektu *Bookstart - S knížkou do života*. Projekt je určen nejmenším dětem a jejich rodičům a má sloužit k podpoře čtenářství. Vedoucí knihovny a pracovnice dětského oddělení se během roku dvakrát zúčastnily městské akce Vítání občánků, během které seznámily rodiče s tímto projektem a pozvaly je na další akce přímo do knihovny. V červenci a v září se v dětském oddělení konaly dvě schůzky rodičů a miminek v rámci akce Bookstart. První byla seznamovací (seznámení s knihovnou, s leporely pro nejmenší, s doporučenou četbou o výchově dětí). Druhé setkání vedla fyzioterapeutka Marta Michlová, která poskytla maminkám cenné rady, včetně praktických ukázek cvičení s miminky.

Městskou knihovnu navštívil v březnu oblíbený spisovatel knih pro děti *Luboš Pavel* a připravil si pro žáky druhých tříd místních ZŠ tři besedy. Každoroční *Noc s Andersenem* se vzhledem k nepříznivé epidemiologické situaci v roce 2020 nekonala.

Na letní prázdniny připravila městská knihovna pro děti do 15 let velkou soutěž *Za pokladem sovy Mutiny*, která měla velký úspěch. V oddělení pro dospělé se mohli čtenáři zapojit do čtenářské prázdninové výzvy *Přečtěte si film* – nakonec měla 112 účastníků.

Od ledna do konce srpna probíhal na dětské oddělení program na podporu čtení v rodině - Škola naruby. Přihlášené rodiny si vyzvedly deníček – takovou rodičovskou knížku, do které děti známkovaly své rodiče za předčítání pohádek a příběhů. Nejlepší čtenářská rodina byla nakonec odměněna.

Od prosince 2019 do konce srpna probíhala v dětském oddělení celostátní hra *Lovci perel*. Děti četly speciálně označené knížky, tzv. perlorodky, ke kterým průběžně vyplňovaly pracovní listy. Pokud na otázky správně odpověděly, získaly perlu. Po skončení celé soutěže se konal jarmark, kde si děti mohly za nasbírané body (perly) vybrat nejrůznější dárky.

Tradiční každoměsíční akce pro předškoláky a malé školáky - *Pohádkování* - proběhla tentokrát pouze v měsících leden, únor a březen. Knihovnice dětem v úvodu přečetla pohádku, poté společně plnily nějaký úkol, na závěr následovalo oblíbené vyrábění.

Svatováclavské slavnosti byly v roce 2020 zrušeny, proto knihovna uspořádala prodej vyražených knih a časopisů ve svém *tradičním stánku* v měsíci září během městského úterního trhu. Na začátku září se konal slavnostní *křest nové knihy Jiřího Macha* „Toulky krajem Orlických hor“. Tradiční akce *pasování na čtenáře* musela být přesunuta na měsíc září, pasování byli tentokrát druháčci z místních základních škol. V září také přijal pozvání do dobrušské knihovny spisovatel a cimrmanolog *Miloň Čepelka*. Celostátní akce *Týdne knihoven* se v roce 2020 nekonala.

I v roce 2020 pokračovala městská knihovna ve spolupráci s Českou zemědělskou univerzitou v Praze na projektu Virtuální Univerzity třetího Věku. Větší část „výuky“ však proběhla formou samostudia vzhledem k vývoji epidemiologické situace. V lednu 2020 se dvaadvacet studentů společně s tutorkou vypravilo na promoci do Prahy. V letním semestru studovalo v konzultačním středisku v Dobrušce celkem 72 studentů, téma bylo *Leonardo da Vinci*.

Následující zimní semestr absolvovalo 55 studentů, kteří byli rozděleni do dvou skupin a studovali dvě různá témata – *Rituály evropských královských rodů* (32 studentů, tutorka Mgr. Alena Arijčuková) a *Život a dílo Michelangela Buonarrotiho* (23 studentů, tutorka Mgr. Lenka Bendzová).

Počet pracovních úvazků v knihovně zůstal beze změny (tj. celkem čtyři: vedoucí knihovny, knihovnice v oddělení pro dospělé, knihovnice v oddělení pro děti a knihovnice v oddělení katalogizace). Ke dni 1. ledna 2020 nastoupila do knihovny nová pracovnice paní Iva Kalousková na pracovní pozici knihovnice v oddělení pro dospělé, nahradila tak paní Veroniku Sazimovou, která odešla do důchodu.

V průběhu roku 2020 se pracovnice městské knihovny vzdělávaly formou odborných knihovnických seminářů v daleko menší míře než v předchozích letech. Důvodem byl opět nepříznivý vývoj epidemiologické situace. V měsíci únoru absolvovala pracovnice z dětského oddělení konzervátorské minimum pro knihovníky ve Studijní a vědecké knihovně v Hradci Králové. Vedoucí knihovny se zúčastnila dvoutermínového semináře Pedagogické minimum pro knihovníky (druhá část proběhla v online prostředí). Z důvodu přechodu na nový automatizovaný knihovní systém byly v měsíci červnu všechny pracovnice knihovny dvakrát zaškoleny v novém programu Verbis (v Pardubicích – před instalací programu a v Dobrušce - po samotné instalaci nového programu).

Na rok 2020 byl Zastupitelstvem města Dobrušky schválen rozpočet pro městskou knihovnu ve výši 2 614 000 Kč, z něhož bylo skutečně vyčerpáno 2 530 003 Kč. Náklady na

provoz knihovny, vyjma mzdového fondu, tvořily v roce 2020 celkem 536 265 Kč. Tato částka zahrnuje energii, vytápění, vodu, služby, telekomunikace, opravy, nákup knihovního fondu a jiné náklady. Největší položkou v rozpočtu byly tradičně náklady na nákup knihovního fondu. Za knihy a periodika se vydalo 250 009,- Kč.

V průběhu roku 2020 byly do městské knihovny pořízeny: moderní automatizovaný knihovní systém Verbis (219 216 Kč – hrazeno z rozpočtu Odboru rozvoje města – investice), nový server včetně záložního zdroje (49 792 Kč), kávovar (7 944 Kč), bezdotykový stojan na desinfekci (5 796 Kč), přímotop do místnosti k přebalovacímu pultu (4 946 Kč), počítačová sestava pro veřejnost do oddělení pro dospělé a čtyři bezdrátové myši (19 436 Kč), dále dvě bezdrátové čtečky čárových kódů (9 980 Kč). V závěru roku došlo k zakoupení biblioschránky před hlavní vchod do knihovny (47 190 Kč, hrazeno z rozpočtu Odboru rozvoje města – investice).

Plánované příjmy v rozpočtu na rok 2020 činily 113 000 Kč, skutečné příjmy dosáhly částky 80 591 Kč. Kromě registračních poplatků od čtenářů, poplatků za kopírování, tisk a sankčních poplatků je zde započítán i výnos z prodeje vyřazených knih a časopisů a výtěžek dobrovolného vstupného z cestopisných přednášek.

Kulturní dům

Stejně jako v celé oblasti kulturního života byly i akce Kulturního domu omezeny pandemií a opatřeními, která omezila vše, co bylo plánováno. Mezi 8. lednem a 4. březnem bylo ještě možné uskutečnit Kurz tance pro pokročilé, kterého se pod vedením Lucie Krტიčkové a Martina Kupky zúčastnilo 32 párů. Plesová sezóna zastihla ještě pět plesů: hasičský ples, ples VGHMŮř, malý velký ples Na Olympu uspořádaný dobrušskými skauty, házenkářský ples a dětský maškarní karneval ZŠ Pulická. 25. února zde ještě koncertovala Jihočeská dechová kapela - Malá muzika Nauše Pepíka, ale další plánované akce již byly zrušeny.

Během prázdninových měsíců mohlo být v uvolněnějších podmínkách uskutečněno Dobrušské letní muzicírování, v němž účinkovaly kapely: Dobrušská ZUŠ, JK – Band, Skautská kapela, Memory, Staropražští Pardálové, Combi, Fukanec, Strojci a Valanka.

29. srpna byl zahájen Kurz tance a společenské výchovy pro začátečníky, na který se přihlásilo 82 párů. Proběhlo pouze pět lekcí, včetně jedné prodloužené, a od té doby byl nouzový stav bez kulturních akcí na dobu neurčitou přerušen. Ostatní akce byly přesunuty a odloženy na náhradní termíny.

Bohužel se nemohlo uskutečnit mnoho koncertů a dalších akcí z důvodu uzavření kulturních zařízení v důsledku pandemie od poloviny března do poloviny června a opět od poloviny října do konce roku. Z důvodu zhoršení epidemické situace se nekonala ani největší akce roku – Svatováclavské slavnosti, přesto, že vše již bylo připraveno a mělo se jednat o vyvrcholení oslav 700 let Dobrušky.

Informační centrum

V roce 2020 zajišťovaly chod Informačního centra v Dobrušce dvě pracovnice – Ing. Pavlína Šolcová a Kristýna Konieczná. Během roku zpracovávaly a zajišťovaly propagaci města Dobrušky a akcí pořádaných ve městě v nejrůznějších turistických magazínech např. Turistické noviny – Orlické hory a Podorlicko. Informace o dění ve městě a v okolních obcích a městech každý měsíc zpracovávaly do Dobrušského zpravodaje.

Průběžně bylo informačním centrem aktualizováno a zpracováváno aktuální dění ve městě pro webové stránky města Dobrušky www.mestodobruska.cz – kontakty a informace o spolcích ve městě, firmách, službách a turistických cílech ve městě a v okolí. Dále informace o kulturním, sportovním a společenském dění ve městě.

Informační centrum pokračovalo v prezentaci a propagaci městských kulturních akcí na sociální síti – Facebook, která je velmi využívaným zdrojem informací. Pracovnice informačního centra vytvářely v grafickém programu plakáty a vstupenky na nejrůznější dobrušské kulturní, sportovní a společenské akce, zprostředkovávaly prostřednictvím svých služeb zasílání emailových zpráv o plánovaných odstávkách vody a elektřiny v Dobrušce, dále informace o plánovaných kulturních, společenských a sportovních akcích. Po celý rok IC informovalo širokou veřejnost o kulturních akcích prostřednictvím obrazovky ve výloze informačního centra a v budově Krytého bazénu v Dobrušce.

Ke standardním službám, které IC má ve své nabídce, patří i nadále kopírování, tisk, laminování, skenování, on-line prodej vstupenek Společenského centra – Kina 70 v Dobrušce a on-line prodej vstupenek v síti Kupvstupenku a TicketArt.

V průběhu roku informační centrum pořizovalo nejrůznější nové zboží – pohledy na zimní i letní turistickou sezónu, různé průvodce Orlickými horami a Podorlickem, magnetky apod.

V únoru pracovnice informačního centra pro inspiraci ke své další práci navštívila veletrh cestovního ruchu v Praze – Holiday World 2020.

V březnu pracovnice informačního centra připravovaly podklady a aktuální informace pro zahájení letní turistické sezóny. Ověřovaly aktuální kontakty a otevírací dobu nejbližších významných turistických cílů v naší oblasti Orlických hor a toto připravovaly do svých turistických propagačních materiálů pro návštěvníky informačního centra.

Od 11. března do 28. dubna 2020 bylo informační centrum zcela uzavřeno kvůli vládním nařízením a epidemiologické situaci v zemi spojené s šířením covid-19. Znovu uzavřeno bylo od 22. října 2020 do 2. prosince a dále od 28. prosince 2020 do konce roku 2020. I přesto, že bylo uzavřeno, pracovnice IC i nadále vyřizovaly telefonické a emailové požadavky klientů, spolupracovníků a kolegů.

Letní turistickou sezónu od června do září s otevírací dobou pondělí – neděle pomohly zajišťovat brigádnice Kristýna Dolková, Eliška Hynková a Kateřina Koblášová, které se velmi osvědčily i v letech minulých.

V červenci roku 2020 proběhla kontrola certifikace dobrušského informačního centra Asociací turistických informačních center, jejíž je členem. Tato kontrola proběhla bez jakýchkoliv připomínek a byla udělena certifikace kategorie B.

Na letní měsíce bylo informační centrum vybráno jako spolupracující s Českou televizí v letní soutěži Zachraň trosečníky 2020, kdy se stalo výdejním místem soutěžních kódů o letních prázdninách. Tato soutěž byla pro naše informační centrum velkým přínosem, protože výrazně zvýšila návštěvnost v tomto období.

Během letních prázdnin v IC také probíhala soutěž ve spolupráci s dobrušským Vlastivědným muzeem a Městskou knihovnou Za pokladem Sovy Mutiny, která byla též velmi úspěšná a oblíbená u našich malých návštěvníků.

V září 2020 se pracovnice informačního centra účastnila setkání informačních center Královéhradeckého a Pardubického kraje v Kladrubech nad Labem. Zde se řešila problematika dotací Královéhradeckého kraje, aktuální informace z Asociace turistických informačních center, jíž jsme členy a projednávalo se další směřování turistického ruchu v obou krajích v následujícím období.

V roce 2020 byla podána žádost o dotaci na podporu turistických informačních center od Královéhradeckého kraje, kterou informační centrum získalo. Peněžní prostředky byly využity na zaplacení členského poplatku Asociaci turistických informačních center a na mzdy sezónním pracovníkům.

Celková návštěvnost informačního centra během roku 2020 i přes uzavření v různých obdobích přesáhla 19 500 osob. Roční obrat, včetně prodeje zboží, vstupenek za kino a přes systémy Informačního centra v Dobrušce činil 873 746,- Kč.

Vlastivědné muzeum

V roce 2020 došlo ke změnám v personálním obsazení muzea. V lednu odešel do důchodu stávající vedoucí muzea Václav Verner a 1. února na jeho místo nastoupila Mgr. Pavla Skalická. Vize nové vedoucí se shoduje se zájmem zřizovatele v postupném vybudování moderní instituce, která bude jednak chránit sbírkové předměty v ní uložené, ale bude také sloužit k edukaci a zábavě širokému spektru návštěvníků. V tomto duchu byly zahájeny jisté změny.

V současnosti má muzeum 3 stálé zaměstnance: Skalická Pavla, Mgr., odborný pracovník muzea, vedoucí muzea, Dušánková Gabriela, správce sbírky a muzejní knihovny, Vlková Jiřina, průvodce a dokumentátor. Další pracovníci (uklízečky, průvodkyně) pracují na dohody o provedení práce.

Prezentační činnost muzea byla v roce 2020 značně ovlivněna vládními opatřeními z důvodu ohrožení zdraví v souvislosti s prokázáním výskytu koronaviru SARS CoV-2. Ve dnech 13. března 2020 – 11. května 2020 bylo muzeum zcela uzavřeno, zrušeny veškeré akce a možnost objednat si prohlídku u všech expozic. Hlavní sezóna proběhla bez větších komplikací. V září se epidemiologická situace začala zhoršovat, postupně byla omezována návštěvnost a zaváděno nošení roušek. Po nadšení spojeném s otevřením výstavy Sedm zastavení sedmi staletí, která byla jednou z hlavních částí oslav 700 od první písemné zprávy o Dobrušce, byla veškerá kultura opět regulována a muzea 12. října opět uzavřena, a to až do čtvrtka 3. prosince. Po dvou týdnech otevření se situace opakovala, od pátku 18. prosince se muzea zcela uzavřela.

Po dobu, která byla omezena vlivem protipandemických opatření, se otevřely i stálé expozice muzea: domek F. VI. Heka-Věka, radnice, historické expozice se synagogou a expozice vojenské geografie v Rýdlově vile. S ohledem na vývoj situace a končící sezónu muzea se město Dobruška a vlastivědné muzeum rozhodly otevřít ve dnech 26. a 27. září 2020 všechny expozice muzea a všechny aktuálně probíhající výstavy zdarma. Expozice v radniční věži a v domku F. L. Věka byly otevřeny i v pondělí 28. září, také zdarma.

Ve spolupráci s městskou knihovnou byla 3. března uspořádána cestovatelská přednáška Pavla Chluma a Petra Kvardy o Tanzánii, dále muzeum uskutečnilo přednášky PhDr. Martiny Bekové Dobruška před Dobruškou (10. září), Mgr. Bohumíra Dragouna Život na hradě (16. září) a Mgr. Jiřího Macha Dobruška a její privilegia. Další tři přednášky musely být vzhledem k pandemické situaci odloženy.

Jednou z dominantních akcí nejen muzea, ale celých oslav sedmistého výročí města, se stala výstava Sedm zastavení sedmi staletí. Autory scénáře byli PhDr. Zdeněk Zahradník, Mgr. Josef Frýda a Mgr. Jiří Mach, výtvarné zpracování a realizace byla dílem Petra Vlčka. Výstava k 700. výročí první písemné zprávy o městě Dobrušce byla cílena jednak na širokou veřejnost, ale zejména na žáky a studenty dobušských škol. Panelová výstava instalovaná v nosných konstrukcích zapůjčených z Vojenského geografického a hydrometeorologického úřadu generála Josefa Churavého byla pojata inovativně - nahlédla do některých oblastí života našich předků, které autoři pokládali za klíčové. V úterý 1. září v 18.00 se konalo slavnostní otevření výstavy. Vernisáže se zúčastnilo přibližně 80 osob z řad veřejnosti i zástupců města. K výstavě byla vytvořena série pracovních listů pro různé věkové kategorie žáků a studentů. Komentované prohlídky pro školní třídy probíhaly po celou dobu výstavy a navštívilo je 428 dětí. Komentované prohlídky pro veřejnost se konaly ve dnech 10. září a 24. září.

Městu Dobruška a vlastivědnému muzeu se podařilo se Státním oblastním archivem v Zámrsku sjednat zapůjčení originálu dobušského privilegia, v němž lze číst první písemnou zmínku o Dobrušce: Narovnání mezi Mutinou z Dobrušky a dobušskými měšťany o roboty a právo várečné, tedy tzv. Mutinovo narovnání z roku 1320. Originál listiny bylo možné spatřit po celý prodloužený svatováclavský víkend (včetně pondělí). K vystavené listině byl promítán i krátký informační film.

Během svatováclavského prodlouženého víkendu a po celý následující týden proběhla v dobrušské synagoze tradiční výstava Hrátky z látky. A důvod k oslavám byl hned dvojí: krom městského výročí letos oslavilo občanské sdružení Dobrušský patchwork 10 let od svého založení.

Vlastivědné muzeum v Dobrušce zapůjčilo na výstavu Ženská krása v díle Věry Jičínské v Orlické galerii (zámek Rychnov n. Kn.) nejen několik obrazů, ale také desítky originálních předmětů (keramika, plastiky, hračky). Některé Věra Jičínská sama vyrobila, jiné s manželem Prokopem Laichterem sbírali a přiváželi si je z cest.

Výstava historických a vojenských map se konala v hotelu Dobruška od 1. září do 30. října, prodloužena byla do 31. ledna 2021. Panelovou výstavu zapůjčil Vojenský geografický a hydrometeorologický úřad generála Josefa Churavého a byla instalována spolu s výstavou Sedm zastavení sedmi staletí.

Muzeum umožnilo konání tří koncertů Základní umělecké školy v Dobrušce. V pátek 26. června 2020 se v synagoze uskutečnil Koncert díků. Dobrovolníkům, kteří pomáhali v boji s epidemií nemoci covid-19, přijel do Dobrušky poděkovat liberecký klavírista Robert Ferenc.

Ve středu 26. srpna přivítal dvorek domku F. V. Heka-F. L. Věka děti. Dvě známé české pohádky O Budulínkovi a O Smolíčkovi pacholíčkovi byly hrány dřevěnými marionetami v malém rodinném loutkovém divadle. Představení mělo ukázat, jak se dříve doma hrávalo dětem divadlo. Zahrál jej Jiří Polehňa, lidový loutkář z Hradce Králové.

V létě byla uspořádána dětská poznávací hra Za pokladem sovy Mutiny. Hrací kartu si mohly děti vyzvednout od 1. července v dobrušském informačním centru, v rodném domku F. L. Věka, v muzeu na Šubertově náměstí, v Rýdlově vile i v dobrušské knihovně, pokud měly založený průkaz čtenáře. Šifry, které děti řešily, byly umístěny v tabulích před objekty muzea a vedly děti po jednotlivých zastaveních. Za vyluštění hrací karty byli v informačním centru všichni hráči odměněni podle vlastního výběru (cukrovinky, dárkové předměty, omalovánky). Do hry se v informačním centru nebo v objektech muzea zapojilo 127 dětí, další děti se přidávaly v dětském oddělení knihovny.

9. května vedla Mgr. Pavla Skalická komentovanou prohlídku židovského hřbitova za účasti téměř osmi desítek zájemců.

Potomci F. VI. Heka (předloha Jiráskovy románové postavy F. L. Věk) sourozenci Jan Šebelík a Jarmila Nikliborcová městu Dobruška věnovali knihovnu z pozůstalosti svého předka. Hek byl jejich 4x pradědeček. Empírová skříň se v jejich rodině dědila z generace na generaci, jejich dědeček i tatínek u ní jídávali a velmi si jí vážili. Nábytek pochází z kyšperské domácnosti Hekových přibližně z 30. – 40. let 19. století.

O víkendu 11. července přivítali zástupci města a muzea v rodném domku Jana a Josefa Laichterových vzácnou návštěvu - potomky rodiny Laichterovy. Muzeum kontaktoval Lars Štěpán Laichter, prapravnuk nakladatele PhDr. Jana Laichtera. Šest rodinných příslušníků přivítali v Laichterově domku, dále pokračovali na městský hřbitov a na výstavu Věry Jičínské-Laichterové do Orlické galerie v Rychnově nad Kněžnou. Rodina bude s Dobruškou ve spojení i v budoucnu.

Stálé expozice muzea navštívilo v roce 2020 celkem 10 059 platících návštěvníků, což je o 204 více než v roce 2019, z toho domek F. V. Heka-F. L. Věka 5 302 (nárůst o 280), radniční věž 2972 (pokles o 73), muzeum 989 (pokles o 75), expozici vojenské geografie 796 (nárůst o 72). Za vstupné do expozic bylo vybráno 281 890 Kč, tedy o 7 730 Kč více než v roce 2019. Nad rámec běžného vstupného se uskutečnilo 11 akcí s dobrovolným vstupným či vstupem zdarma, které zhlédlo dalších 2 070 osob. Na dobrovolném vstupném se vybralo 10 006 Kč. Z uvedených čísel je zřejmé, že i přes omezení způsobená epidemiologickou situací se jednalo o průměrně úspěšný rok s průměrnou návštěvností a tržbami v dlouhodobém horizontu.

Zvýšená pozornost byla v roce 2020 věnována stabilizaci depozitárního režimu sbírky, zejména pak v depozitáři v Domašíně, kde je mimo jiné uložena obrazová sbírka. Již v roce 2019 byla zahájena jednání vedoucí ke zlepšení stávajícího stavu obrazů Věry Jičínské, které léta trpěly nevhodným uložením (již z dob majitelů) v tzv. Laichterově domku. V 60. letech minulého století daroval Prokop Laichter (jehož rodina z Dobrušky pochází a je zde i s manželkou pochován) část pozůstalosti své zesnulé manželky, malířky Věry Jičínské, Městskému národnímu výboru v Dobrušce. Jednalo se o více než 350 obrazů (akvarelů, grafik, olejů na plátně i pastelů) a přes 1000 kreseb, které jsou nyní uloženy v depozitářích vlastivědného muzea. Prostředí depozitáře bývalé školy v Domašíně, kterému se vzhledem k celkovému charakteru budovy nedalo předcházet, situaci neprospívalo. Na obrazech se i po přemístění do nové budovy nacházela mastná tmavá patina, způsobená vytápěním tuhými palivy v Laichterově domě, dále prach a poškození způsobená hmyzem. V březnu 2020 byly uvolněny prostředky z dotačního programu 20KPG06 - Podpora činnosti muzeí a galerií Královéhradeckého kraje (KHK) s názvem Záchrana fondu malířky Věry Jičínské – I. etapa. Pozornost byla zaměřena zejména na ochranu děl v depozitáři a zlepšení klimatických podmínek snížením vlhkosti. Objekt byl zaplynován desinsekčními dýmovnicemi, z dotace bylo nakoupeno šest odvlhčovačů, které automaticky spínají, pokud vlhkost v místnostech přesáhne 50%. Celá budova depozitáře byla nově vybavena bezpečnostním zámekem a byla vystavena objednávka na připojení k PCO, které proběhne v prvních dnech roku 2021. Výše poskytnuté dotace byla 71 000,- Kč, dofinancování městem činilo 25 % z celkové částky.

V rámci záchran byla také všechna obrazová díla Věry Jičínské a Prokopa Laichtera zhodnocena odbornými pracovníky Fakulty restaurování Univerzity Pardubice a základně očištěna od prachu a dalších částic. Stav mnohých prací po odborném posouzení vyžaduje náročné restaurování, jehož náklady převyšují finanční možnosti města. Do dalších let bude restaurování obrazové sbírky jednou z priorit muzea a pro jeho realizaci bude žádáno o prostředky z dotačních programů jednak Královéhradeckého kraje, jednak Ministerstva kultury. V roce 2020 bylo k restaurování převezeno celkem 23 obrazů na základě předávacího protokolu, přičemž 4 z nich byly vráceny 11. prosince 2020.

Restaurovány byly i další předměty. V souvislosti s darem potomků F. Vl. Heka, pana Jana Šebelíka a jeho sestry Jarmily Nikliborcové, byla k restaurování odvezena mince, kterou měl údajně Hekovi darovat W. A. Mozart. Spolu s mincí jsme k restaurování převezli také šperkovičce Věry Jičínské z roku 1915. Restaurování 2 ks předmětů provedla Mgr. Andrea Černá, konzervátorka Muzea východních Čech v Hradci Králové, Oddělení ochrany a prezentace sbírkových předmětů, Stěžery. Celkem bylo restaurováno 25 ks sbírkových předmětů.

Sbírkový fond muzea se v roce 2020 rozrostl o 16 nových přírůstkových čísel (22 kusů). Z tohoto množství 6 př. č. tvořily dary, 8 vlastní sběr, a 2 nákup. Sbírkový fond muzea tak čítá celkem 7 360 inventárních čísel.

V roce 2020 pokračovala podle plánu inventarizace sbírky. Celkem bylo v roce 2020 inventarizováno 568 ev. čísel, 1048 ks, (celkově 7359 evidenčních čísel, 15 360 ks) což představuje cca 7,7 % z celkového počtu evidenčních čísel. Povinnost inventarizace dle zákona 122/2000 Sb. nebyla naplněna a muzeum ji dokončí v roce 2021.

Na základě žádosti Muzea a galerie Orlických hor v Rychnově nad Kněžnou muzeum po schválení Radou města zapůjčilo 30 ks sbírkových předmětů na výstavu „Ženská krása v díle Věry Jičínské“, realizovanou ve výstavních prostorách Orlické galerie, pobočky Muzea a galerie Orlických hor v Rychnově nad Kněžnou, II. patro Kolowratského zámku, Kolowratská 1, Rychnov nad Kněžnou, a to v termínu od 26. května do 13. září.

Na základě žádosti Galerie výtvarného umění v Litoměřicích muzeum po schválení Radou města Dobrušky zapůjčilo ze sbírek vlastivědného muzea v Dobrušce dva obrazy Věry Jičínské na prestižní výstavu „Finis Terrae / Finistère Jana Zrzavého – česká Bretaň“,

realizovanou ve výstavních prostorách Severočeské galerie výtvarného umění v Litoměřicích.

Původně byl termín výstavy plánován na 25. 9. 2020 – 29. 11. 2020, nicméně muzea a galerie byly od 12. 10. v souvislosti s vládními opatřeními proti covid-19 uzavřeny. Výstava nebyla prodloužena a díla se vrátila zpět dne 3. 12. 2020.

Muzeum také udělilo souhlas s pořízením obrazového záznamu k nekomerčnímu využití pro 2 ks originálních děl malířky Věry Jičínské, která byla součástí výstavy Finis Terrae v Severočeské galerii výtvarného umění v Litoměřicích.

Digitalizace probíhala v muzeu vždy průběžně. Jak jsme uvedli výše, jsou dnes veškeré muzejní karty vedle fyzické formy vedeny i ve formě elektronické, v programu DEMUS, a postupně k nim dokumentátorka přiřazuje fotografie a edituje je. Probíhá digitalizace fotografií a archivu - digitalizované fotografie, filmové záznamy i písemnosti jsou kromě CD ROM a DVD ukládány i na externí disky, čímž je zabezpečeno jejich dlouhodobé uchování. Při digitalizaci historických dokumentů velmi úspěšně spolupracujeme se Státním okresním archivem v Rychnově nad Kněžnou a Muzeem a galerií Orlických hor v Rychnově nad Kněžnou.

Do budoucna je nutno připravit koncepci ke kompletní digitalizaci archivní sbírky, která čítá přes 480 kartonů. Toto bude vyžadovat změnu organizace práce dokumentátorky tak, aby zároveň s péčí o sbírky byla schopna skenovat materiály a připravovat je vedoucí muzea ke zpracování. V roce 2020 byly digitálně zpracovány kartony č. 70 a 39 s židovskou tematikou, kartony 208, 209, 210 a 211 – pozůstalost Věry Jičínské, č. 114, 114, 171 – pozůstalost J. Laichtera. Průběžně byly zpracovávány archiválie aktuálně potřebné pro práci v muzeu, připravujeme seznam, který zefektivní ukládání do archivu a práci s archivním materiálem v digitální podobě.

Odborná knihovna muzea slouží všem zájemcům o historii, zvláště pak o historii regionální. V roce 2020 zde bylo registrováno 200 čtenářů, kteří si vypůjčili 80 knih. Další desítky knih byly zapůjčeny prezenčně badatelům. Přibyli 2 noví čtenáři.

Do knihovny přibylo 20 knih, z toho 15 muzeum koupilo a 5 získalo darem. Celkem je v muzejní knihovně 7 464 knih. Podstatnou část výpůjček tvoří regionální kroniky a odborná regionální historická literatura, která slouží hlavně zájemcům z řad studentů středních a vysokých škol.

Badatelům zejména z řad universitních studentů jsou poskytovány konzultace i všechny potřebné archivní materiály včetně studijní literatury. Knihovna nabízí také možnost oskenovat si menší množství materiálu a odnést kopii na flash-disku nebo CD s sebou. Veškeré knihovní služby jsou poskytovány zdarma.

Badatelské zázemí poskytuje muzeum v kanceláři vedoucí v 1. patře, kde je k dispozici pracovní stůl a zásuvka pro připojení vlastního notebooku, případně fotoaparátu. Badatelům je možno zapůjčit zdarma stativ a po domluvě s vedoucí mohou také využít skeneru či si archiválie nafotit. Pro práci s archiváliemi využívají badatelé bavlněné muzeologické rukavice, které jsou pravidelně udržovány praním.

V roce 2020 vyplnilo v muzeu badatelský list 7 novým badatelům, kteří pracovali přímo s archivním materiálem. Jelikož poměrně velkou část roku nebylo kvůli protiepidemickým nařízením možné muzeum badatelsky navštívit, komunikovali badatelé převážně elektronicky. Touto cestou bylo zodpovězeno 21 badatelských dotazů a poskytli co nejúplnější informace on-line cestou. Nové badatelské listy nevyplňují badatelé, kteří s muzeem spolupracují dlouhodobě a dochází pravidelně. Celkově muzeum eviduje na 70 badatelských návštěv (ne vždy badatel vyplňuje badatelský list, mnohdy vyžaduje pouze konzultaci). Badatelům byl poskytnut materiál ze 12 kartonů, někteří pracovali také s elektronickým archivem.

V únoru byla získána oprávnění ke správceovství facebookového profilu muzea, který byl založen v roce 2017, nicméně informace na něm dlouhodobě nebyly aktualizovány.

Správce stránky je nyní vedoucí muzea Pavla Skalická a pravidelně jsou sem umístovány informace o dění v muzeu, fotografie sbírkových předmětů i fotografie z akcí muzea. V březnu bylo muzeum fyzicky uzavřeno z důvodu nepříznivé epidemiologické situace kvůli výskytu viru covid-19. Na facebookovém profilu byla v reakci na to umístěna série videí, fotografií i kreativních úkolů, nazvaná Muzeum z gauče...aneb my si přece poradíme. Facebookový profil „Vlastivědné muzeum v Dobrušce“ měl k 31. prosinci 2020 230 aktivních sledujících (nárůst o 217).

Akce muzea i samotné město Dobruška byly propagovány prostřednictvím reportáží na dobrušské kabelové televizi. Dařila se i spolupráce s Orlickým týdeníkem, kde vyšlo několik propagačních článků k akcím organizovaným muzeem.

V roce 2020 bylo natočeno 5 reportáží pro Český rozhlas Hradec Králové, na kterých se více či méně podílelo vlastivědné muzeum. V průběhu celého roku byla věnována zvýšená pozornost vyhledávání zastaralých, neúplných či matoucích informací o muzejních expozicích na propagačních webech a následně jsme vyžadovali jejich aktualizace a opravy. Byl přestavěn také samotný web muzea v rámci Kulturních zařízení města Dobrušky, a to zejména co se týká přehlednosti ve vyhledávání otvírací doby a dále knihovního fondu. Akce muzea byly pravidelně propagovány na tematických webových stránkách, např. na serveru kudyznudy.cz.

Muzeum vydalo již čtvrté číslo Dobrušského vlastivědného almanachu a doprovodnou publikaci k výstavě Sedm zastavení sedmi staletí.

Péče o památky

Z podnětu konzervátora památkové péče Mgr. Jiří Macha bylo na podzim 2019 úsekem památkové péče MÚ Dobruška zpracováno zadání opravy fasády a obnovení nátěru v průčelí budovy bývalé synagogy čp. 646 na Šubertově náměstí v Dobrušce. Návrh opravy a stabilizace zpracoval Ivo Bednář, zástupce firmy Keimfarben pro východní Čechy. V rámci obnovy kulturních památek v Dobrušce byla v září 2020 oprava a obnovení nátěru fasády synagogy z průčelní strany realizována. Práce provedla stavební firma Štěpánek, spol. s r. o., z Opočna s dodávkou vápenných barev německé firmy Keimfarben. Barevnost byla provedena ve stejných odstínech, jaké byly použity při velké opravě celé budovy v roce 2010.

Čtvrtstoletí městského lapidária

V květnu 1995 vznikl nápad využít tehdy nevhledný prostor za hlavní budovou Městského úřadu Dobruška k založení lapidária, v němž postupně našlo své důstojné místo čtrnáct kamenných artefaktů, které se mimo zájem povalovaly v katastru města a byly určeny k likvidaci.

Dominantou celého prostoru, adjustovaného večerním osvětlením, se stal nádherně zachovalý jediný vstupní portál. Pozoruhodným artefaktem je i socha sv. Václava, která „hlídá“ lapidárium. Je majetkem pana Viktora Maršálka a v minulosti byla v nároží budovy čp. 369, dnešní prodejny jízdních kol. Také ostatní díla dokumentují nádheru, jedinečnost a funkčnost kamenných výtvorů našich předků.

V souvislosti se vznikem lapidária se přímo nabízelo využít přilehlou spojovací chodbu jako galerii. Přitažlivost zvýrazňuje stafáž originálů soch z mariánského sousoší, doplněná sochou sv. Jana Nepomuckého z Chábor a sochou sv. Vavřince z náměstí F. L. Věka.

Skleněné vitríny slouží k bezpečnému a efektnímu vystavení uměleckých děl. Výstavy, na nichž dostávají příležitost začínající tvůrci, fotografové, grafici, malíři a básníci, ale také renomovaní umělci, se tu konají s měsíční pravidelností. Svoji tvorbu tady představili i umělci z partnerských měst na Slovensku a v Maďarsku. Za 25 let se zde uskutečnilo 301

sólových výstav, z toho 203 se slavnostním zahájením, přičemž v 63 případech zajistili hudební část vernisáže žáci dobrušské ZUŠ.

A tak se původně zanedbané, nevábné a neatraktivní „území nikoho“ stalo pevnou součástí kulturního dění Dobrušky, chloubou našeho města, lákající velké množství návštěvníků z řad milovníků historie a výtvarného umění. Zakladatelem a dlouholetým správcem lapidária je bývalý tajemník městského úřadu pan František Nagy, s jehož jménem je spojena veškerá činnost a všechny akce, které se v tomto reprezentativním prostoru uskutečnily.

5. Školství

Mateřská škola Jana Amose Komenského

Školní rok 2019/2020 byl v MŠ zahájen 29. srpna 2019. S dětmi zahájily učitelky školní rok v pondělí 2. září, a to v deseti třídách. V MŠ Za Univerzitou byla po dvou letech opět otevřena 6. třída. V tomto roce byly integrované čtyři děti se speciálními vzdělávacími potřebami.

Pokračovala práce podle ŠVP s názvem „Děti, dívejte se“, který se v průběhu roku upravoval, doplňoval o další zpracované projekty. Paní učitelky ve třídách pracovaly podle TVP, který byl rovněž upravován dle věkového složení dětí na třídě, dle potřeb a zájmu dětí. Paní učitelky včetně asistentek pedagoga absolvovaly společný seminář v rámci DVPP. Tentokrát se uskutečnil na půdě MŠ v Dobrušce pod vedením paní lektorky Ivy Řehůrkové na téma „*Na čem záleží...*“ – *osobnostní rozvoj předškolních pedagogů*. V průběhu celého školního roku spolupracovala MŠ v rámci MAS Pohoda venkova s lektorkami na přípravě a zpracovávání Strategického plánu školy. Probíhaly schůzky, školení, různé analýzy potřeb a také vyplňování dotazníků jak od zaměstnanců, tak od rodičů.

Nadále pokračoval projekt s názvem „Podpora vzájemného učení pedagogů MŠ“ – Čtenářská pregramotnost. Semináře a odborná setkání probíhaly v „Centru kolegiální podpory“ v 7. třídě MŠ Za Univerzitou. Opět vystoupili zajímaví přednášející s užitečnými tématy. Poučné a inspirativní bylo např. téma: „*Sluchové vady u dětí předškolního věku ve vztahu ke čtenářské pregramotnosti*“ nebo „*Seznámení s pedagogikou Franze Ketta*“. V prosinci 2019 tento projekt skončil a v lednu 2020 začal nový s názvem „Předškoláckovo individualizované vzdělávání“. Tento projekt je zaměřen na diagnostiku dětí předškolního věku.

První pololetí bylo ještě ve znamení každoročních tradičních školkových akcí, tj. předplavecký výcvik předškoláků, návštěva „Výstavy drobného domácího zvířectva a lovných ryb a exotických ptáků“ v DDM, „Martinské trhy“ v DDM, „Mikulášská nadílka“ a vánoční besídky pro rodiče nebo divadelní představení pro děti v MŠ. MŠ se zúčastnila XVIII. výtvarné přehlídky a soutěže pro předškolní děti s názvem „Školka plná dětí 2020“. Tuto akci pořádá PdF Univerzity Hradec Králové, pod záštitou KHK. V této soutěži, v kategorii do 6 let, byl vyhlášen jedním z vítězů i chlapec z naší MŠ – Filip Zrzavý, s obrázkem „Šašek“.

Celé druhé pololetí probíhalo netradičně ovlivněné epidemií koronaviru (covid-19). 11. března 2020 zřizovatel školy město Dobruška rozhodl o uzavření MŠ do odvolání. Vláda ČR 12. března 2020 vyhlásila nouzový stav v zemi a vydala mimořádná opatření (uzavření škol, obchodů a služeb, omezení volného pohybu, uzavření hranic, nošení roušek atd.). Muselo být zrušeno několik akcí: tradiční „Zástěrková zábava“, divadelní představení, školní výlety, fotografování tříd, besídky ke Dni matek. Červnové rozloučení s předškoláky proběhlo jen na školní zahradě MŠ.

5. a 6. května 2020 proběhl zápis do MŠ bez přítomnosti dětí a jejich zákonných zástupců. 11. května 2020 došlo k znovuotevření MŠ v omezeném provozu a za přísných hygienických opatření (zákaz vstupu rodičů do budovy MŠ, měření teploty dětí u vstupu atd.).

Celé jaro bylo také ve znamení rekonstrukce v budově MŠ Za Univerzitou – rekonstrukce přípravných kuchyněk u jednotlivých tříd (elektrika, voda, obklady, dlažba, instalace nových myček a nového nábytku) a místností pro uložení zahradních hraček na školní zahradě (voda, WC, obklady). V budově MŠ Komenského byla započata v době prázdnin I. část rekonstrukce nové elektroinstalace, která bude pokračovat opět v dalším roce. Letní prázdniny v MŠ proběhly tentokrát bez uzavření provozu po celé dva měsíce.

Základní škola Františka Kupky

Základní škola, která od roku 1994 oficiálně nese jméno světově proslulého malíře Františka Kupky, je největší školou v Dobrušce. Navštěvuje ji 464 žáků, jimž se věnuje 52 pedagogů. Škola má i vlastní pedagogickou psycholožku a speciální pedagožku.

Koronavirová pandemie do značné míry poznamenala i činnost školy. Velkou část roku bylo možné učit pouze distančně, což velmi nepříznivě ovlivnilo kvalitu výuky a poznamenalo i psychiku žáků. Také učitelé byli postaveni před novou situací, v jejímž zvládnutí neměli žádnou předchozí průpravu ani zkušenosti. Přesto se s novými výzvami postupně úspěšně vyrovnávali.

První uzavření školy pro prezenční výuku bylo vyhlášeno k 11. březnu, další pak následovalo i v prvním pololetí školního roku 2020/2021. Náhlý nucený pobyt doma v době koronavirové krize našťastí nenarušil hezké mezilidské vztahy. Příkladem může být i nezištná pomoc Adama – Phan Gia Bao, který přinesl první den po znovuotevření školy pro každého spolužáka ze své nově utvořené školní skupiny několik látkových roušek.

V době distanční výuky vyhlásila Místní akční skupina – Pohoda venkova Komiksovou výzvu. Žáci školy se do této soutěže dobrovolně zapojili. Výzva měla několik částí a v jejím průběhu vznikly krásné práce. Za aktivní účast v soutěži byli odměněni žáci Sophia Tavalí, Martin Rašek a Dominika Rašková.

Žáci se zúčastnili sedmého ročníku mezinárodní matematické soutěže Pangea. Ve svých věkových kategoriích soutěžili žáci 4. – 9. ročníků a celkem se zapojilo 212 žáků. Řešili úlohy ze společenskovedních i přírodovědných oborů, pro tento rok byla zvolena témata Média a Záchrané sbory. V jednotlivých kategoriích obsadili první místa Adam Řezníček, Adam Sedláček, Anna Macková a Josef Štach.

Škola také vyhlásila soutěž o co nejvíce nashromážděných knih Babička od Boženy Němcové. Soutěž měla připomenout žákům dvě staletí, která v roce 2020 uplynula od narození neznámější české spisovatelky. Nakonec se sešlo 147 knih, z toho na prvním stupni 69 a na druhém 78 výtisků. Nejstarší vydání Babičky z roku 1899 přinesla Lucie Takácsová z 6. C. Michal Valeš, rovněž z 6. C, přinesl Němcové knihu Poklad báchorek, vydanou v roce 1847. Nejvíce výtisků Babičky, celkem 42, nashromáždila třída 2. A.

Ke sportovně poznávacím aktivitám patří pěší výlet třídy 6. A za Kupkou do Opočna. Cíl si vybraly samy děti a na pouť po cyklostezce se vydaly za slunečného, ale chladnějšího počasí ve středu 18. září. V Opočně si děti prohlédly Kupkův sochařský památník, jeho rodný dům i zámecký park. Zdařilý výlet vedla paní učitelka Dagmar Peřinová.

Do vzdálenějších míst mířil výlet, jehož cílem byla Anglie. Po přejezdu západní Evropou následovala cesta lodním trajektem z Calais do Doveru, kde byla první zastávka. Následovala pouť do Canterbury a jeho světoznámé katedrály. Další den navštívily děti ateliéry Warner Bros, kde měly možnost seznámit se i s proslulou kouzelnickou školou v Bradavicích. Na závěr ještě stačily obhlédnout královský hrad Windsor a městečko pod ním. Z dalších zajímavých navštívených míst uchvátil zejména kluky fotbalový stadion londýnského klubu Chelsea a poslední den byl věnován návštěvám londýnských památek.

K zajímavým aktivitám se přiřadilo i dýňování, kterého se 21. října zúčastnili prvňáčci. Hra, na kterou přijali pozvání rodiče (ale třeba i babičky), se dětem moc líbila. Dýňování se zúčastnily i další třídy a přehlídka nejúspěšnějších výtvorů zdobila okolí školy.

Škola se přes nepříznivý rok zúčastnila i několika sportovních soutěží. Šlo zejména o přespolní běh, jehož školního přeboru se zúčastnilo 71 dětí a téměř celá školní družina. Běh byl vyhrazen pro žáky 1. – 3. tříd a na nejvyšších stupních vítězů stanuli Phan Gia Bao-Adam, Samuel Matouš a Tereza Petrová.

Základní škola v Pulické ulici

V roce 2020 došlo ke změně na pozici ředitele Základní školy v Pulické ulici – k 31. 7. 2020 požádal o uvolnění z funkce dlouholetý ředitel Mgr. Václav Hlavsa, který školu vedl od roku 1989. Novou ředitelkou byla jmenována dosavadní učitelka prvního stupně se specializací na speciální pedagogiku Mgr. Michaela Petráčková. Na školu nastoupila v roce 1999. V lednu 2020 ukončila studium pro ředitele škol. Prošla úspěšně konkurzem a od 1. srpna 2020 se ujala funkce.

Na pozici její zástupkyně pracovala nadále Mgr. Petra Poulová a ve funkci výchovného poradce působila Mgr. Hana Novotná. V září 2020 pracovali ve škole další učitelé (Jan Sedláček, Mgr. Božena Moravcová, Mgr. Blanka Maixnerová, Mgr. Hana Tošovská, Mgr. Markéta Schmoranzová, Mgr. Jan Macek, Mgr. Jarmila Matyasiková, Mgr. Jiřina Pultarová, Mgr. Jarmila Kučerová, Mgr. Iva Špaňová, Mgr. Lucie Sochorová/Jarkovská a na snížený úvazek Mgr. Alois Žďárek, Mgr. Václav Hlavsa a Mgr. Josef Frýda). Pracovní poměr ukončil v červenci Mgr. Václav Mach, který se přestěhoval do severních Čech. Od září posílila sbor Mgr. Petra Fialová, zkušená učitelka českého a německého jazyka, Mgr. Lidmila Netíková, učitelka na 1. stupni, dále Mgr. Martina Hepnarová, která vyučuje anglický jazyk a tělocvik. Osm hodin dějepisu vyučoval pan Jan Chmelař, který ještě dokončoval studium oboru dějepis – tělocvik. K poslednímu prosinci 2020 ukončila prac. poměr učitelky Mgr. Iva Špaňová, místo ní od ledna 2021 nastoupila Mgr. Renata Váradiová.

Na škole pracovaly od září 2020 již 4 asistentky pedagoga – Michaela Hůlková (vedoucí asistentka) ve 3. třídě, Lenka Šimonová ve 4. třídě, novou asistentkou byla v 6. B Audrone Švorcová, v 7. A pracuje Pavlína Novotná Horká. V srpnu 2020 ukončila pracovní poměr asistentka Monika Čejpová. Na pozici školního asistenta s úvazkem 4 hodiny týdně působila Magdalena Hlavsová.

Ve školní družině se žáky pracovaly tři vychovatelky (Dana Effenberková - vedoucí, Magdalena Hlavsová a Vlasta Bajerová). O chod školy a její provoz se starala do konce září 2020 školnice Romana Dubnová, v říjnu pan Josef Křepela, v listopadu a prosinci Markéta Ligrová. Dále se o školu stará na částečný úvazek pět uklízeček a údržbář J. Divíšek, který ukončil pracovní poměr na konci prosince 2020. Ke změně došlo i na pozici účetní – na částečný úvazek působila ve škole Zdena Hlavsová, kterou od srpna nahradila Petra Tláskalová.

V červnu 2020 měla škola 254 žáků a 4 žáky v zahraničí. V září 2020 nastoupilo do školy celkem 274 žáků, kteří byli rozděleni do jedenácti tříd v devíti ročnících. V šestém a osmém ročníku byly od září 2020 dvě paralelní třídy. Další čtyři žáci plnili povinnou školní docházku podle §38 školského zákona v zahraničí (Řecko, Polsko a 2x Anglie). Na škole byl čtvrtým rokem jeden žák – Vietnámec s částečnou znalostí českého jazyka. V září byly uděleny tři dodatečné odklady povinné školní docházky. 65 žáků do školy na konci roku 2020 dojíždělo ze 16 okolních obcí (nejvíce Pohoří – 16, Podbřezí – 13, Ohnišova – 9, Českého Meziříčí – 5, Přepych – 3, Opočna – 3, Bohdašína 3 a Trnova – 3).

Školní družina měla v září 2020 tři oddělení a tzv. ranní družinu. V září 2020 nebyly otevřeny žádné zájmové útvary, protože to neumožnila epidemiologická situace - děti se nesměly míchat. Zájmové činnosti byly zařazovány přímo do práce jednotlivých oddělení

družiny, která odpovídala jednotlivým třídám. Dokončit se mohly tzv. kluby v rámci ŠABLON 2, které byly určeny žákům téže třídy (kluby zábavné logiky a konverzace v anglickém jazyce). Klub robotiky částečně fungoval i v online podobě.

Z devátého ročníku vyšlo 26 žáků, z toho 3 byli přijati na gymnázium, 19 žáků na střední odborné školy a 4 žáci na střední odborná učiliště. Čtyři žáci byli přijati do primy gymnázia (hlásilo se 11 žáků). Jeden žák vyšel z 8. ročníku.

K zápisu, který se konal bez dětí pouze se zákonnými zástupci v termínu 6. – 8. 4. 2020, se dostavilo 31 dětí (7 jich bylo po odkladu). Bylo vyhověno 3 žádostem o odklad, v září byly uděleny tři dodatečné odklady. Do první třídy nastoupilo 26 dětí.

Ze sportovních soutěží se škola zúčastnila podzimního přespolního běhu v Solnici, na podzim se chlapci i dívky účastnili turnajů ve florbale, chlapci z 1. stupně se dostali až do krajského finále v Hostinném, kde skončili na 2. místě. V listopadu 2019 se první stupeň účastnil dobrušských závodů v plavání. Z vícedenních akcí se uskutečnil v září 2019 dvoudenní adaptační kurz pro žáky 6. ročníku na Jurášce v Olešnici v Orl. h. a 1. až 6. března lyžařský výcvik v Jizerských horách.

Z řady projektových dnů lze uvést projekt o záchraně zvířat v přírodě ve spolupráci se záchrannou stanicí v Jaroměři, třetíáci putovali po dobrušských památkách, osmáci zkoušeli s Leošem Dragúnem udělat zajímavý rozhovor, devítka si připomněla 17. listopad, šestáci chodili po Dobrušce s mapou v ruce, o psaní pohádek si s Josefem Lukáškem povídaly třídy 4. A, 5. A i sedmáci, devítka připravila třetíákům projekt VODA. V prosinci 2019 pak proběhl tradiční Čertovský den, při kterém devátáci navštívili menší spolužáky a děti v MŠ v Dobrušce a ve Valu a v klubu Hastrmánek a připravili ještě program pro ostatní žáky školy.

Kalendářní rok byl zakončen projektem Vánoce ve škole, při kterém si osmáci připravili tři zastavení v rámci Putování k Betlému. Zpívalo se na schodech a nechyběly ani třídní besídky.

Zcela zrušeny byly vlastivědné poznávací exkurze na konci školního roku, v září 2019 se uskutečnila každoroční podzimní návštěva pražských památek – 6. A navštívila Národní technické muzeum, 7. A a 7. B Pražský hrad a jeho zahrady, 9. A Národní galerii a Prahu barokní si prohlédli žáci 8. A.

V rámci spolupráce s dobrušskou knihovnou proběhly každoroční návštěvy v rámci hodin literatury (podzim 2019) a beseda se spisovatelem Lubošem Pavlem v knihovně na začátku března. Pasování prvňáčků na čtenáře bylo posunuto až na září. Škola využívá také akce pořádané DDM (Martinské trhy), volnočasovým klubem Vješák (Vješák za školou v září, v prosinci stmelovací aktivity pro šestáky) a ZUŠ (vánoční koncert v kině).

V oblasti vzdělávací proběhly na škole olympiády v českém jazyce a dějepisu, jejichž vítězové postoupili do okresních kol. Jedna žákyně se účastnila okresního kola soutěže v angličtině. Žáci 2. stupně se účastnili Přírodovědného klokana. Osmáci se vydali na exkurzi do laboratoře gymnázia a devítka na soutěž Auto jede v dobrušském kině. Matematici mohli své znalosti uplatnit v Pythagoriádě a soutěži Pangea, okresní kola ani matematický klokkan se už nekonaly. Zrušeny byly i další plánované akce, na červen byly odloženy přijímací zkoušky, na jaro 2021 byl přesunut naplánovaný zájezd do Anglie a Holandska.

Žáci 9. třídy připravovali po celý školní rok své závěrečné práce, v červnu prezentovali vybraní jedinci své práce před spolužáky z osmé třídy, byť tentokrát na meetu. Z dalších akcí jmenujme ještě nabídku anglických knih, exkurzi 9. ročníku na úřad práce, dvě besedy s Jiřím Machem na téma Trčkové z Lípy a první světová válka. Na podzim proběhlo několik setkání devátáků se zástupci škol v rámci volby povolání. Karneval pro děti byl uspořádán 23. února opět s podporou města. Proběhly dva sběry papíru.

Závěr školního roku patřil vždy tradičnímu vystoupení žáků deváté třídy v sále školy, kterým se rozloučili se školou a učiteli. Také v červnu se podařilo zejména díky třídnímu učiteli Václavu Machovi rozloučení zorganizovat, žákům bylo předáno i vysvědčení. V sále

byli přítomni pouze učitelé, rodiče měli možnost sledovat online přenos prostřednictvím meetu.

Během celého roku probíhalo i vydávání školního časopisu – poslední ročník nesl název Exkluziv a vyšlo celkem 5 celobarevných čísel. V soutěži Školní časopis roku 2020 obsadil 1. místo v krajském kole a velice pěkně 6. místo v celostátním finále, k tomu ještě získal 3. místo za grafiku a 3. místo za titulku.

Při základní škole pracovala školská rada ve složení Petr Sadovský, Lucie Hornofová a Petra Poulová. Rada se sešla v únoru, květnu a dvakrát v říjnu 2020. V říjnu byly připraveny volby, které ale musely být kvůli nouzovému stavu odloženy. Mandát členů školské rady nekončí 31. 12. 2020, ale až 30 dní po ukončení nouzového stavu.

V úterý 10. března v 10 hodin bylo oznámeno, že od středy budou školy fungovat bez fyzické přítomnosti žáků. Stihli jsme ještě po jedenácté hodině svolat učitele, ti žákům předali potřebné informace, sešity a učebnice.

Po týdnu bylo jasné, že má-li se zajistit i zpětná vazba a práce dětem opravit, musí být zvolena jiná cesta. Inspirací byla devátá třída s panem učitelem Machem, která už v té době pracovala v google učebně. Na konci března se do učeben přesunuly všechny třídy druhého stupně. Pro žáky na prvním stupni, kteří se neobejdou bez pomoci svých rodičů, posloužily stránky Škola v pyžamu.

Od 11. května měli žáci devátého ročníku možnost chodit třikrát týdně do školy, kde se intenzivně připravovali na přijímací zkoušky. Docházka byla dobrovolná, přesto se ale k prezenční výuce přihlásila spousta žáků (celkem 24 z 26). Dle zákona mohlo být ve třídě pouze 15 žáků, což znamenalo, že žáci museli být rozděleni na dvě skupiny. Ty se nesměly ve škole potkat. Také se musely dodržovat povinné dvoumetrové rozestupy, nošení roušek a jiné hygienické předpisy. Výuka se zaměřila na matematiku a český jazyk. Každé tři dny chodili žáci na dvě hodiny do školy, kde se dvakrát šedesát minut věnovali zkoušení přijímacích testů a probírání důležité látky, která je nezbytnou součástí těchto testů. Přijímací zkoušky proběhly 8. června. Závěrečné práce nakonec odprezentovali 4 vybraní jedinci ve středu 24. 6. skrze videohovor na Google meet žákům 8. A.

Děti z prvního stupně měly od 25. 5. možnost návratu do školy, čehož 59 % žáků využilo. Neučilo se ve třídách, ale v tzv. skupinách, kterých vzniklo celkem šest. Do školy přicházely skupiny postupně, stejně tak byl časově naplánován pobyt na terase či v jídelně a odchod ze školy.

Od 8. června byl povolen za stanovených podmínek pobyt ve škole také žákům 2. stupně, některé třídy využily půlené hodinové bloky k výuce češtiny a matematiky, ve všech třídách proběhly třídnické práce s vrácením učebnic a předáním vysvědčení.

Školní rok byl zahájen 1. září s mimořádnými opatřeními podle tzv. Manuálu: bylo výrazně omezeno stěhování tříd, byla zavedena zvýšená hygienická opatření – dezinfekce při vstupu do školy, větrání a průběžný úklid během dne, dezinfikování lavic před příchodem žáků. Zpracoval se systém střídání tříd ve školní jídelně, kde byly roušky povinné. Polední pauzu žáci trávili ve třídách, ne v klubu. Do školy byl zakázán přístup rodičům, bylo třeba připravit systém vyzvedávání dětí ze družiny (odpolední služby u vchodu mezi 14. a 16. hodinou). Dále nebyly otevřeny družinové kroužky, nebylo náboženství – cílem bylo zamezit střídání žáků v různých skupinách. Za zpřísněných podmínek byl umožněn vstup rodičům žáků 1. třídy první školní den.

Do školy žáci nastupovali bez roušek, využívali je jen někteří učitelé. Od 10. září bylo zavedeno nošení roušek ve společných prostorách školy pro děti i učitele. Od pátku 18. 9. byly roušky povinné i při výuce na 2. stupni.

Ve čtvrtek 8. října večer se objevily příznaky u první učitelky, která zůstala v karanténě. Protože byla pozitivní, muselo do karantény dalších 5 vyučujících z 2. stupně. Původně byla od pondělí 12. 10. plánována střídavá výuka (ve škole měli být žáci 9. a 6.

ročníků, 8. a 7. ročníky se měli učit distančně). Ředitelka požádala MŠMT o změnu organizace roku a celý druhý stupeň nastoupil od 12. října na distanční výuku v G učebnách. Od středy 14. 10. byly zavedeny také online hodiny – na 2. stupni max. 3 denně plus podpora žáků v podobě reedukací a doučování. Pozitivní učitelka byla také na prvním stupni, postupně prošly v říjnu karanténou či nemocí další 3 pracovnice školy. Od středy 14. 10. byly na distanční výuku převedeny všechny školy v republice, téměř ihned byla zahájena také online výuka na prvním stupni v rozsahu 1 hodina denně (větší třídy se půlily). V době distanční výuky si mohli žáci odebírat obědy ze školní jídelny.

Škola byla určena k vykonávání nezbytné péče o děti zdravotníků a jiných zaměstnanců vybraných profesí v dopoledních i odpoledních hodinách. Od pondělí 19. října přešla online výuka na 2. stupni na tzv. třídní meety. Od pondělí 2. listopadu pracovali žáci 2. stupně ze školních účtů v nových, rozdělených učebnách pod G Suite. Od pondělí 9. listopadu přešli na školní účty a zabezpečené učebny také žáci 5. tříd.

Škola pořídila z dotace ministerstva 18 nových notebooků pro učitele. V co nejkratším termínu se je snažila zprovoznit tak, aby staré notebooky mohly být zapůjčeny žákům pro domácí výuku. Ke dni 9. 11. bylo zapůjčeno 14 notebooků žákům, 3 jsou rezervovány pro soc. slabší žáky, notebooky byly poskytnuty také asistentkám. Jeden notebook obdržela škola jako dar. Škola zajistila 5 žákům přístup k neomezeným datům na 3 měsíce.

Žáci, kteří neměli potřebné technické vybavení, měli zpracován Plán distanční výuky. V týdnu od 2. 11. proběhla jednání s rodiči těchto žáků s tím, že jim byla nabídnuta možnost pořízení neomezených dat na 3 měsíce a zapůjčení školního notebooku.

Ve středu 18. 11. nastoupili na prezenční výuku žáci 1. a 2. třídy. Musely být zajištěny homogenní skupiny, tzn. musely být oddělené družiny. Zároveň škola zajišťovala od 6:30 do 15:30 výuku a družinu pro děti zdravotníků a jiných potřebných osob – v ŠD3 pod vedením M. Hlavsové a asistentek. Ostatní třídy měly distanční výuku s online hodinami.

V pondělí 30. 11. se do školy na povinnou prezenční výuku vrátil zbytek 1. stupně a 9. ročník. Od pondělí 30. 11. byla zavedena rotační výuka 2. stupně. Učitelé se věnovali jak prezenční, tak online výuce, což nebylo vůbec snadné. Žáci i učitelé se řídili stálým rozvrhem se suplováním, pro třídy na distanční výuce platil online rozvrh.

V pátek 4. 12. byla realizována mikulášská online návštěva ve třídách 1. stupně. Učitelé zajišťují přes učebnu přístup k učivu hlavních předmětů nepřítomným žákům. V pondělí 21. 12. a v úterý 22. 12. měli žáci dny pracovního volna, nemohli být přítomni ve škole.

Základní škola v Opočenské ulici

Škola má pět tříd a dvě oddělení školní družiny. Od září pak čtyři třídy a dvě oddělení školní družiny. Školu navštěvuje 32 žáků, od září 28 žáků. Rovněž počet vyučujících se ze sedmi snížil v novém školním roce na šest. Dále ve škole pracují dvě vychovatelky, pět asistentů pedagoga, jedna osobní asistentka a na částečné úvazky čtyři správní zaměstnanci. Po odchodu Mgr. Dagmar Mackové do důchodu je ředitelkou školy Mgr. Andrea Stonjeková.

Ve spolupráci se Spolkem přátel Naší školy je zajišťován chod šesti zájmových útvarů: informatiky, hudebního – flétna a klávesy, tanečního, keramického, dílenského, výtvarného a rukodělného. Od září 2020 však tyto útvary vlivem epidemiologické situace nevyvíjejí žádnou činnost.

Vedoucími kroužků jsou členové Spolku přátel Naší školy, nečlenové, asistentky pedagoga, pedagogové a lidé, kteří se sami zvolenému oboru činnosti věnují a mají tedy hodně znalostí a zkušeností, které se snaží dětem předat. Všichni pracují bez nároku na jakoukoli odměnu, ochotně a rádi věnují dětem svůj volný čas.

Spolek přátel Naší školy pomáhá s finančním zajištěním výtvarných a pracovních pomůcek pro žáky, různých akcí, školních výletů apod. Ve škole je zřízena Školská rada v počtu tří členů.

Každoročně je zpracován plán prevence rizikového chování a krizový plán. Metodik prevence důsledně spolupracuje s výchovným poradcem. Veškeré rizikové chování je okamžitě řešeno na úrovni metodiků, výchovného poradce, ve spolupráci s třídními učiteli a ředitelkou školy. Škola úzce spolupracuje s OSPOD Dobruška a Nové Město nad Metují. V rámci této spolupráce výrazně klesl počet zameškaných a neomluvených hodin.

Minimální preventivní program byl v tomto školním roce zaměřen na rozvoj sociálních dovedností žáků v rámci prevence rizikového chování, navázal na minulý školní rok v oblasti prevence kyberšikany, pokračovala orientace na zdravý životní styl a etické chování, věnoval se prevenci rizikového chování v oblasti dopravy.

Pravidelná komunikace s rodiči probíhá prostřednictvím třídních učitelů. Rodičům jsou nabízeny konzultace jak s metodikem prevence, tak s výchovným poradcem. Rozvinutá je dlouhodobá spolupráce s Pedagogicko-psychologickou poradnou v Rychnově nad Kněžnou, okresní metodičkou.

Metodik prevence a výchovný poradce řeší aktuální problémy průběžně a dle potřeby. Každý pátek v době velké přestávky mají žáci možnost individuálních konzultací.

Konání veškerých akcí bylo limitováno nařízením vlády v důsledku pandemie. Uskutečnila se pouze beseda s Policií ČR 6. ledna. V jejím rámci byla vyhodnocena výtvarná soutěž a vyhlášeny její výsledky. Dne 8. prosince pak proběhla beseda s Mgr. Moravcovou-Ženatovou z Pedagogicko-psychologické poradny.

Za poskytnuté mimořádné účelové prostředky z Královéhradeckého kraje byly realizovány pouze dvě akce: 17. září Rytmy sběrného dvora aneb hrát se dá na všechno s Davidem Andršem a 22. září akce zaměřená na prevenci kyberšikany a chování na sociálních sítích. Vzhledem k celoplošnému uzavření škol ke dni 11. 3. 2020 nebyly všechny plánované akce financované z MUP realizovány a byly přesunuty na období 2. pololetí školního roku 2020/2021.

V rámci projektových dnů spolupracovala škola s Organizací A Rocha v Dobrém a uskutečnilo se několik exkurzí a divadelní představení. Žáci se zúčastnili i výsadby stromů v lokalitě Na Trojici a několika výtvarných soutěží. Z plánovaných sportovních soutěží se uskutečnila pouze Jaroměřská hokejka a sportovní desetiboj. Zdravotnické soutěže nebyly realizovány.

Vzhledem k uzavření škol ke dni 11. 3. 2020 nebyly realizovány akce, které jsou každoročně uskutečňovány – Den otevřených dveří, Vystoupení žáků v Domě s pečovatelskou službou v Dobrušce ke Dni matek, účast na akci pořádané Městem Dobruška Školy za školou aj.

Během letních prázdnin proběhla rekonstrukce sociálních zařízení ve 2. a 3. nadzemním podlaží (výměna sanitární keramiky, obkladů a dlažeb), vybudování bezbariérových sociálních zařízení ve 2. a 3. nadzemním podlaží, instalace sprchového koutu ve 2. nadzemním podlaží.

Gymnázium

Dobrušské gymnázium v roce 2020 navštěvovalo 344 studentů a vyučovalo zde 26 interních a 1 externí učitel (IVT).

Téměř celý školní rok byl ovlivněn výskytem onemocnění koronavirem covid- 19, jež nabralo na síle epidemie, a proto byly školy 11. 3. 2020 uzavřeny. Začalo období distanční výuky. Přestože v závěru školního roku se děti do škol zase vrátily, a normálně začal i nový školní rok od září, celkový výpadek výuky představoval v letošním roce 5 – 7 měsíců bez prezenčního vzdělávání v závislosti na tom, do jakého ročníku každý jednotlivý žák chodil.

Učitelé gymnázia byli nuceni se přesunout do virtuálního prostoru a začít výuku on-line formou přes počítače. Jarní období bylo ještě časem hledání metod a přiměřených způsobů komunikace se žáky, kdy každý z učitelů používal jemu dostupné programy a aplikace. Od října byla výuka sjednocena a probíhala na platformě MS Teams. Daleko lépe byl dodržován standardní rozvrh s tím, že v každé jednotlivé třídě kantoři vyučovali o hodinu méně, než byl jejich běžný úvazek, přičemž volná hodina dávala žákům prostor na vypracování úkolů off-line, popř. na individuální konzultace. Vyučování nebylo ideální a přinášelo obtíže při připojení nebo při snaze začlenit děti ze sociálně slabšího prostředí (škola zapůjčovala školní notebooky žákům), ale časem se škola propracovala k velice efektivnímu systému a je třeba konstatovat, že kantoři toto náročné období obdivuhodně zvládli. Byli donuceni k velice rychlé a zásadní změně režimu, a přesto se dokázali s nově nastavenými podmínkami velice dobře vyrovnat. Zároveň si ale ověřili, že role učitele a jeho komunikace se žáky ve třídě není nahraditelná ani při použití nejlepších technologických novinek při distanční výuce.

V letošní obtížné době je třeba zmínit, že významného úspěchu dosáhly i zaměstnankyně školní jídelny, která při gymnáziu funguje. Přes všechny obtíže a za dodržování přísných hygienických opatření se podařilo udržet školní kuchyni v provozu po většinu roku (výpadek pouze 2 týdny), a mohla tak sloužit žákům, vlastním zaměstnancům i ostatním pedagogům Dobrušky a v neposlední řadě také široké veřejnosti (výdejové okénko). Poskytovali stravu i dětem zaměstnanců ze sociální sféry nebo z IZS v našem regionu, aby tito lidé mohli standardně chodit do zaměstnání a sloužit všem.

Zásadním výstupem naší práce jsou vždy maturitní zkoušky. Letošní maturita skončila velice solidním skóre. Písemné zkoušky státní části byly pro žáky většinou úspěšné (1x nezdar v matematice) stejně tak jako i zkoušky části profilové. Pouze jedna žákyně ze zdravotních důvodů odstoupila od ústní zkoušky ze ZSV, kterou potom zvládla v podzimním termínu. Smutné bylo, že pro nepříznivou epidemiologickou situaci nemohla být maturitní vysvědčení předávána standardním způsobem při setkání se žáky a rodiči v Kině 70.

Ze stejného důvodu se nemohly uskutečnit plánované oslavy 75. výročí založení školy, jež měly proběhnout koncem září 2020. K této příležitosti byl vydán školní almanach, na jehož přípravě se podílel kolektiv autorů v čele s absolventem gymnázia PhDr. Čestmírem Brandejsem. Protože jeho práce byla mimořádně obsáhlá, stalo se součástí almanachu CD shrnující dějiny regionu a historii města i samotné školy. Galerie mediálně nejznámějších absolventů dobroušského gymnázia jenom potvrzuje místo školy v systému středoškolského vzdělávání Královéhradeckého kraje.

Škola se snaží vylepšovat studijní podmínky pro žáky a pracovní prostředí pro zaměstnance. Z tohoto důvodu byly letos vybaveny novým nábytkem dva kabinety a podařilo se osadit chodby novými LED svítidly. Dalším počinem byla rekonstrukce stávajícího sportoviště.

Zřizovatel uznal, že sportovní zázemí školy je dlouhodobě neúnosné a zainvestoval úpravy na pozemku za školou. Díky tomu vznikl oplocený areál s novou asfaltovou sprinterskou dráhou, vyrovnané fotbalové plochy, kde může být používána závlaha, i standardizované doskočiště pro skok daleký. Radost učitelům i žákům dělá zejména víceúčelové hřiště pro míčové hry s mantinely a umělohmotným povrchem, jenž by měl šetřit klouby sportovců. Původní záměr byl výrazně obsáhlejší a také nákladnější, ale i za tuto změnu je třeba zřizovateli vyjádřit velké díky.

Každoročně se v závěru roku snaží škola přispět potřebným. I přes nepříznivé podmínky se to podařilo také letos, kdy se gymnázium přihlásilo k výzvě domu seniorů Jitřenka v Opočně. Učitelé i žáci se zapojili do sbírky vánočních dárek pro toto sociální zařízení. Nešlo jen o hmotný dárek, jenž mohl být zakoupen nebo vyroben, ale spíše o osobní dopisy, které s každým překvapením k obyvatelům tohoto domova důchodců doputovaly.

V době, kdy všechna podobná zařízení ve státě byla veřejnosti i příbuzným uzavřena, to mělo svůj smysl, a proto patří všem zúčastněným poděkování.

Střední průmyslová škola elektrotechniky a informačních technologií

Školní rok 2019/20 byl zahájen slavnostně v pondělí dne 2. 9. 2019 v Kulturním domě. Do tohoto školního roku nastoupilo k řádnému studiu 321 studentů, do třinácti tříd. Z toho tvoří 4 třídy oboru Elektrotechnika a 9 tříd oboru Informační technologie. Ve škole působilo 31 učitelů a v domově mládeže 3 vychovatelé, tedy stejně jako v roce předchozím.

Podzim tohoto roku proběhl obdobně jako v letech předchozích. Konala se okresní kola předmětových soutěží. V tomto školním roce byli studenti velmi úspěšní, ve dvou případech vyhráli kolo okresní a postoupili do kola krajského: v anglickém jazyce a českém jazyce. Bohužel své znalosti již nemohli předvést, protože krajská kola byla naplánována na jarní termíny, a ta již z důvodu epidemiologické situace neproběhla.

Opětovně byla škola aktivní při práci na projektech. V projektu Příběhy našich sousedů objevili studenti a zveřejnili příběh pana Bohuslava Horáka, účastníka demonstrací proti zakládání JZD na Dobrušsku a pana Luboše Řeháka, aktéra a přímého účastníka listopadových událostí roku 1989. Další projekt byl v rámci spolupráce s programem Jeden svět na školách /JSNS/. Je to jeden ze vzdělávacích programů organizace Člověk v tísni a přispívá k výchově mladých lidí, aby se lépe orientovali v současném světě, otevřeně a kriticky přistupovali k informacím a ovlivňovali dění kolem sebe. Studenti se zapojili do projektu *Kdo jiný* natočením videoklipu na téma život handicapovaných spolužáků na škole.

Dále se studenti zúčastnili soutěže Kraje pro bezpečný internet. Cílem je seznámit děti a studenty se zásadami bezpečného pohybu na internetu, upozornit na nebezpečí spojená s užíváním počítačů, tabletu, chytrých telefonů a tato nebezpečí minimalizovat. V letošním ročníku se do řešení soutěžního kvízu pustilo přes 37 000 žáků, z toho přes 2 500 bylo z 64 škol Královéhradeckého kraje. V takto nabitě konkurenci se SPŠel-it umístila na prvním místě s největším podílem zapojených žáků. Za toto skvělé umístění obdržela škola finanční dar v hodnotě 15 000 korun.

Proběhly i sportovní soutěže. Středoškolský pohár v atletice se po čase konal opět v Dobrušce na nově zrekonstruovaném stadionu. Počasí vyšlo excelentně a k vidění byly velmi pěkné sportovní výkony. Výběry školy skončily na pěkném druhém místě.

V tomto školním roce, zejména tedy v jeho první polovině zvládli studenti navštívit i několik divadelních představení a několik besed a exkurzí. Např. v Kině 70 v Dobrušce film o legendárním řediteli královédvorské zoo Josefu Vágnerovi, film o Nicolasu Wintonovi Síla lidskosti, exkurzi v JE Dukovany, exkurzi v ABB Trutnov a na začátku března ještě studenti třetích ročníků zvládli besedu s únikovou hrou FAKESPACE, stali se novináři s cílem pokusit se vyřešit zapeklitou předvolební kampaň. Tuto aktivitu vytvořili studenti politologie na Masarykově univerzitě a jezdí s ní po celé ČR a seznamují mladší studenty a žáky s touto problematikou. Škola si připomenula též výročí sametové revoluce promítnutím filmu o událostech roku 1989. Na tento film navázala beseda s PhDr. Zdeňkem Zahradníkem a celá akce byla zakončena plakátovou výstavou z podzimu 1989 v prostorách nového koridoru. Studenti se zúčastnili také již IV. ročníku Týdnů mediálního vzdělávání. Proběhl již v mimořádném provedení – online. Studenty čekalo letos několik aktivit praktických i teoretických. Do praktických patřila mediální posilovna, kde si procvičili a potrénovali úroveň a rozsah svých znalostí a dovedností v orientaci v současném mediálním světě. Teorii pak zastoupily online besedy s odborníky, kteří se pohybují denně ve světě médií.

SPŠel-it Dobruška uskutečnila výstavu pro veřejnost z fotografií žáků a učitelů. Výstava se uskutečnila v Domově důchodců ve Dvoře Králové nad Labem a výrazně obohatila a rozvinula mezigenerační komunikaci a vztahy.

Od září 2019 byl otevřen vzdělávací program MikroTik Academy, studenti se mohou bezplatně zapojit a připravit se na složení celosvětově uznávané průmyslové certifikace MTCNA, skládá se v anglickém jazyce.

Ve školním roce došlo k dalšímu rozšíření speciálních zařízení pro obohacení a rozšíření praktické výuky. Společnost Simac Technik ČR dala škole k dispozici switch vrstvy L3. Daný switch obohatil výuku praktických cvičení o výuku na zařízeních, která jsou vzhledem k ceně pro školu těžko dostupná. Další společnost CETIN poskytla škole sektorovou anténu pro 3G síť. Tyto antény se používají pro šíření rychlého internetu z věží operátorů. Poslední novinkou, kterou škola obdržela, je lamačka optických vláken pro spojování optických kabelů a přístroj OTDR – optický reflektometr pro měření a analýzu optických tras. Studenti v oboru aplikační software a multimédia v tomto školním roce byli také obohaceni. Dne 18. 12. 2019 kamion FOMEI dovezl tiskárnu EPSON, největší profesionální tiskárnu. Jedná se již o devátou tiskárnu školního multimediálního studia. Tato tiskárna tiskne až do formátu A1. V létě 2020 pak byla škola přijata do rodiny ambasadourů tisku při společnosti FOMEI.

V tomto školním roce proběhly též dvě akce, které se uskutečňují ve dvouleté periodě. První byla říjnová cesta do Anglie, novinkou byla zastávka a prohlídka Amsterdamu. Zájezdu se zúčastnilo 51 žáků. Druhou akcí se stala Vánoční akademie žáků školy. Dne 20.12.2019 se sešli v Kulturním domě v Dobrušce, aby si zpřijemili poslední společné školní hodiny v kalendářním roce. Program byl opravdu různorodý, nabitý hrou na různé hudební nástroje, včetně vlastních skladeb, zpěvem, filmy, sportovními a tanečními dovednostmi i módní přehlídkou.

Na svatého Valentýna večer se rozzářila okna sokolovny v Novém Městě nad Metují a do ní začaly přicházet skupiny slavnostně ustrojených maturantů a maturantek se svými rodinami a blízkými, aby tu prožily pěkný večer – čas maturitního plesu. Vrcholem byly vtipné a nápadité nástupy a slavnostní šerpování maturantů a jejich třídních.

Dne 11. 3. 2020 se vše změnilo a školu zasáhlo nařízení ministerstva zdravotnictví k ochraně obyvatelstva a prevenci nebezpečí vzniku a rozšíření onemocnění covid-19 způsobené novým koronavirem SARS-CoV-2. Bylo vyhlášeno mimořádné opatření, kterým se s účinností od 11. 3. 2020 zakázala osobní přítomnost žáků a studentů ve školách a školských zařízeních. Toto mimořádné opatření bylo vyhlášeno do odvolání. Pro tento školní rok se již studenti 1., 2. a 3. ročníků již do školy nevrátili. Maturanti nastoupili dne 11. 5. 2020 aby se stihli formou konzultací připravit k závěrečnému ukončení studia. Což také za poněkud ztížených podmínek zvládli. Během kovidové pandemie se studenti v jarních měsících aktivně zapojili do akce 3D tiskem pomáháme. Začali pomoci 3D tiskáren vyrábět tehdy nedostatkové ochranné štíty pro lékaře.

V tomto roce proběhl konkurz na místo ředitele SPŠel.it, který vyhláší krajský úřad povinně každých šest let. Ing. Milan Maršík úspěšně obhájil svoji pozici a byl radou Královéhradeckého kraje potvrzen na další funkční období na pozici ředitele SPŠel.it Dobruška.

Výběr školy se již tradičně účastní závodů v polském Plocku, kam nás zve naše družební škola. Z původních šesti účastníků nakonec zbyli čtyři stateční, kteří se rozhodli tuto akci absolvovat. V době odjezdu byl v celém Polsku znám pouze jeden pozitivní případ nakažení, a to v úplně jiné oblasti, než byl cíl naší cesty.

Předání maturitních vysvědčení vzhledem k pandemické situaci proběhlo v prostorách školní zahrady a bylo velmi slavnostní, ale i emotivní, vzhledem k tomu, co všichni prožili v předchozích měsících. Na SPŠel.it v Dobrušce letos v jarním termínu úspěšně završilo studium 54 žáků ve třech maturitních třídách, z toho 4 dokonce s vyznamenáním. V září pak prospělo v opravném termínu 12 ze čtrnácti žáků.

Střední škola – Podorlické vzdělávací centrum

Nejdůležitější akcí školy byla výstavba nové učební budovy. V únoru ji zahájil hejtman Královéhradeckého kraje Jiří Štěpán, který spolu se starostou města Dobrušky Petrem Lžíčařem poklepal na základní kámen budovy. A již 26. října převzali zástupci školy hotovou stavbu od firmy STYLBAU, s.r.o., která vyhrála 3. kolo výběrového řízení na dodavatele investičního projektu. Dvoupodlažní budova má deset odborných učeben, laboratoř robotizace, kde bude šest skutečných robotů Kuka simulovat reálnou výrobní linku, laboratoř CNC a svářečská škola.

Škola se stala partnerem filmu Režisérka. Během natáčení žák druhého ročníku počítačové grafiky Jan Bartoš zvládal zajišťovat asistenci kamery, grip, asistenci střihu i zvuku a mnoho dalších funkcí. Teorie nikdy nemůže nahradit praktické zkušenosti získané přímo při natáčení. Proto jsou žáci aktivně zapojováni do všech pracovních činností, které k profesionálnímu natáčení patří. Film Režisérka jde do mezinárodní soutěže.

Pro značný zájem veřejnosti se škola rozhodla zajistit další Dny otevřených dveří, a to v pátek 24. a v sobotu 25. ledna. Zájemcům byly poskytnuty podrobné informace o všech oborech, které škola nabízí, s prohlídkou výukového areálu.

17. ledna proběhl v Kulturním domě města Dobrušky reprezentační ples školy. Mimoškolní úspěch zaznamenal student 3. ročníku učební oboru nástrojař Alex Maryška. Stal se jedním z nejlepších sportovců města Dobrušky za rok 2019. Alex je také několikanásobným mistrem světa a Evropy a světovým rekordmanem v benchpressu.

Škola uspořádala již desátý ročník soutěže Práce v SolidCAM. Jejím patronem je již několik let město Dobruška, proto jeho starosta, Ing. Petr Lžíčař, ve svých úvodních slovech připomenul, že desáté výročí soutěže je stejně kulaté, jako je kulatých 700 let, které v letošním roce Dobruška slaví. Ředitel školy Ing. Vladimír Voborník jenom doplnil, že také SŠ PVC slaví kulatiny, a to 70 let od vzniku strojírenského školství v Dobrušce. Pevnou ruku při řešení zadaného úkolu všem soutěžícím popřál i Ing. Jan Slabý z firmy König&Bauer Grafitec, která je také patronem soutěže.

Velmi nepříznivý dopad, zejména na praktickou výuku, měla opatření, přijatá v souvislosti s koronavirovou pandemií. Od 11. března byla mimořádným opatřením Ministerstva zdravotnictví zrušena výuka, která mohla nadále probíhat jenom distančně, což u praktické výuky není možné. Od pondělí 11. května byly ve škole zahájeny konzultační hodiny zaměřené na přípravu k maturitní či závěrečné zkoušce. V důsledku uvedených opatření byly zrušeny soutěže odborných dovedností a soutěž Auto jede.

Ve čtvrtek 25. června odpoledne směřovaly hloučky nastrojených mladých mužů a dívek k dobrušskému Společenskému centru-Kinu 70. Šli si pro maturitní vysvědčení nebo výuční list. To jim zde předával ředitel školy Ing. Vladimír Voborník společně s tajemníkem dobrušského městského úřadu JUDr. Janem Šťastným. Dříve, než si mohli noví absolventi školy vysvědčení převzít, popřál jim pan ředitel šťastné vykročení do dalšího života s tím, že jsou všichni absolventy tak potřebných technických profesí, které na našem trhu práce stále chybí. Dále zdůraznil, že i když se všichni připravovali na maturitu ve velmi těžké době, přesto byl letošní rok ve výsledcích maturit velmi úspěšný. Tajemník JUDr. Šťastný už jenom dodal, že věří, že si absolventi léta strávená v Dobrušce užili a že se do našeho města a do své školy budou rádi vracet i v budoucnu.

Základní umělecká škola

Ve školním roce 2019-2020 navštěvovalo školu celkem 447 žáků, z toho hudební obor 285 žáků, výtvarný obor 89 žáků, taneční obor 57 žáků a literárně dramatický obor 16 žáků.

Při škole působí Spolek rodičů a přátel ZUŠ v Dobrušce. Výbor SRP ZUŠ má pět členů a je tvořen zástupci rodičů žáků všech oborů. SRP ZUŠ výraznou měrou pomáhá škole při organizaci mimoškolních i školních akcí (koncerty, výstavy).

Ve školním roce 2019-2020 pracovalo na škole celkem 28 pedagogických pracovníků, z toho 20 žen. Aprobovanost pedagogických pracovníků činí 96 %.

Postupové zkoušky na konci školního roku 2019/2020 proběhly v termínu od 29. května do 12. června. Předvedené výkony odpovídaly požadavkům osnov a obsahu jednotlivých učebních plánů studijních zaměření ŠVP ZUŠ Dobruška s přihlédnutím k distanční výuce. Hodnocení provedl učitel hlavního studijního zaměření a bylo zapsáno do příslušných protokolů. Výtvarný obor: Postupové a závěrečné zkoušky byly nahrazeny veřejnou výstavou prací žáků všech ročníků v květnu 2020 a na chodbách v průběhu druhého pololetí. Taneční obor: postupové a závěrečné zkoušky byly nahrazeny hodnocením v květnových a červnových hodinách tanečního oboru. Literárně dramatický obor: postupové a závěrečné zkoušky byly nahrazeny veřejným vystoupením ve Společenském centru-Kině 70 22. června.

Škola spolupracuje s ostatními kulturními subjekty v Dobrušce. Proběhlo 22 veřejných vystoupení (sál ZUŠ, synagoga, Kino 70, knihovna, Lapidárium, třídní přehrávky jednotlivých nástrojů, interní koncerty, výchovné koncerty, výstavy).

Ve školním roce 2019/2020 soutěžili žáci v soutěžích vyhlášených MŠMT pro kytaru, klavír, smyčcové nástroje, jazzové a ostatní orchestry a v soutěžní přehlídce pro výtvarný obor.

První okresní soutěž v kytarách ve středu 26. února v Kostelci nad Orlicí zajistila 100% účast v kole krajském. 17. března v Jaroměři si měli zahrát oba soutěžící, a to Vendula Řeháková, žačka pana ředitele Františka Zimy, i Jirka Vogl, žák paní učitelky Evy Zimové. Z druhé soutěže, houslové, která se konala ve čtvrtek 27. února v ZUŠ Týniště nad Orlicí, přivezli žáci paní učitelky Dagmar Prokopové jedno skvělé 2. místo - Josef Vogl a tři ještě lepší 1. místa s postupem! Takže v kraji se 24.-25. března v doprovodu korepetitora Lukáše Koblásky měli předvést Anna Domorádová, Adélka Moravcová i Milan Dvořák.

Okresní kolo ve hře na klavír se konalo v úterý 3. března v Rychnově nad Kněžnou. Žaneta Smrčková, žačka paní učitelky Evy Votroubkové, získala skvělé 2. místo a Tzolmon Myagmarsuren, žačka paní učitelky Štěpánky Holancové, krásné 3. místo.

Jazzové a ostatní soubory soutěžily rovnou v kole krajském, které se mělo konat 22. dubna v Týništi nad Orlicí. Tam by se předvedl soubor pana učitele Luboše Votroubka "My Vám taky", složený z žáků dobrušské a opočenské zušky.

Krajské kolo výtvarné soutěže mělo proběhnout v ZUŠ Habrmanova v Hradci Králové 6.-7. května. Další kola se ale bohužel nekonala.

Úspěšným koncertem, který bylo možné po znovuotevření školy uspořádat, byl koncert pořádaný ve spolupráci s dobrušskou Farní charitou v kostele sv. Václava v Dobrušce v neděli 14. června. Kdo na něj zavítal, ví, že byl nádherný a pro dobrou věc.

V neděli 5. července se v Archlebových sadech v Dobrušce jako jeden z koncertů Dobrušského letního muzicírování rozezněly tentokrát ne jedna, ale hned dvě kapely pana učitele Vladimíra Tošovského. 23. srpna účinkovala školní kapela v Bystrém. 22. června sehráli malí herci ve Společenském centru-Kině 70 divadelní představení Pasáček a sluníčko a Malý princ a starší žáci hru Rychlé šípy.

I v letošním roce se žáci školy zúčastnili soutěže Děti malují pro Konto Bariéry. Letos na téma "Když nemůžeš, tak přidej víc". Šimon Švejda získal skvělé 2. místo.

Paní učitelka Mgr. Petra Žďánská zaslala výtvarná díla žáků dobrušské ZUŠ do soutěže Heraldická zvířata, kterou pořádá Zoologická zahrada hl. m. Prahy ve spolupráci s hnutím Na vlastních nohou - Stonožka. Z 2243 prací z více než 80 škol porota vybrala zhruba 140 děl, které budou součástí výstavy, která bude probíhat v Galerii Gočárový domy v pražské ZOO. Z naší školy se na výstavu probojovalo celkem pět obrázků, z toho dva jako oceněné. A tak na slavnostní vernisáž výstavy, která proběhla 26. října 2019, byli pozváni Natálie Sehnalová a Erik Petr (ocenění ve 4. věkové kategorii) a dále Beata Čejpová (11 let),

Natálie Marková (12 let) a Adéla Ambrožová (13 let). Vzhledem k počtu děl, která se do soutěže zařadila, je pět vystavených děl (včetně dvou vítězných) opravdu úspěch.

V minulém školním roce se žáci výtvarného oboru zúčastnili výtvarné soutěže organizované v Bulharsku v hlavním městě Sofii. Celkem do soutěže přišlo 7765 prací z 60 zemí světa. Oceněných prací bylo 213. Paní učitelka Mgr. Petra Žďánská vybrala do této soutěže tři práce. Šimon Švejda vyhrál stříbrnou medaili a další dva, Vojta Vích a Michaela Dusílková, byli mezi oceněnými. Do soutěže se mohly připojit děti ve věku 4 – 18 let a téma tvorby bylo libovolné.

Nejenom vyučující hudebního oboru s dětmi v čase koronaviru komunikovali přes mail, WhatsApp či messenger, posílali noty k novým skladbám, vysvětlovali na dálku, i tanečníci dostali zadání, co procvičovat, protahovat. Literárně dramatický obor opakoval vše, co se za tento školní rok naučil, aby to žáci udrželi v paměti (premiéry jejich představení byly přesunuty). I paní učitelka Žďánská dětem jednou týdně zadala práci - tedy náměty, co by mohly doma zkusit či tvořit (když jim zbyl čas po domácí výuce a chtěly si trochu oddychnout).

Ve výtvarné soutěži "Příroda kolem nás", kterou podporuje Státní fond Životního prostředí ČR a které se zúčastnilo 334 škol s 3251 pracemi, Vojta Vích získal ve 3. kategorii skvělé 2. místo. Ve výtvarné soutěži Památníku Tereziín - Memoriálu H. Greenfieldové byly naše soutěžní práce porotou shledány jako nejlepší. Práce Doroty Švorčíkové - 1. místo ve 2. kategorii a Anny Kárníkové - 2. místo ve 3. kategorii.

Referenční centrum Knihovny města Hradce Králové vyhlásilo v rámci oslav Dne Evropy (9. května) spolu s Eurocentrem Hradec Králové výtvarnou soutěž pro děti, prostřednictvím které se mohly seznámit s rozmanitostí a bohatstvím evropské kultury. Tématem byly Evropské báje a pověsti. Žáci měli za úkol si pověsti přečíst a vytvořit ilustraci. Do soutěže jsme poslali ilustrace bají: Kterak krakovský kníže přelstil nenasytného draka, O švédské princezně Gefioně a vzniku ostrova Seeland, O krysaři v Hammeln a podobně. A právě krysař byl ten úspěšný – první místo ve své kategorii získala Viktorija Dankiv

Žákyně školy úspěšně složily talentové zkoušky a byly přijaty na studia uměleckých škol. Lucie Zelená se dostala na obě školy, na které se hlásila a kde bylo podmínkou zvládnout talentové zkoušky. Jednalo se o školy: Střední uměleckoprůmyslová škola hudebních nástrojů a nábytku Hradec Králové, Střední průmyslová škola Otty Wichterleho Velké Poříčí. Natálie Matajová bude studovat ve Velkém Poříčí obor Grafický design a v červnu 2020 se žák paní učitelky Dagmar Prokopové Josef Vogl dostal na pardubickou konzervatoř - obor viola.

Ve škole byla dokončena přestavba půdního prostoru a vznikly nové učebny dechových nástrojů, výtvarný ateliér a opravdové malé divadlo vybavené světelnou a hudební aparaturou.

Dům dětí a mládeže

Školní rok 2019/20 byl zahájen 13. září ve spolupráci se členy místní organizace Českého svazu chovatelů velkolepou výstavou drobného domácího zvířectva, lovných ryb a exotického ptactva. Zahradou Domu dětí a mládeže se ozýval křik hus, vrkání holubů, kokrhání kohoutů, bučení telete i mečení koz a ovcí. Ve vnitřních prostorech pak zpívali různorodí exotičtí ptáci. Výstavu celkem navštívilo 798 malých i velkých návštěvníků, děti během výstavy soutěžily a kreslily jednotlivé exponáty.

Pravidelnou zájmovou činnost zahájil Dům dětí a mládeže o týden později a přihlásilo se do všech oborů 521 účastníků. Největší zájem byl již tradičně o taneční kroužky. V rámci

projektu vyhlášeného Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy - Šablony II. jsme otevřeli a technikou vybavili Kluby 3D tisku, Dřevohrátky a Robotiky.

Vedle pravidelné zájmové činnosti proběhly různé kurzy a výtvarné dílny. Takto dobře naplánované využití volného času nám však narušil covid-19 a dle nařízení vlády došlo od 11. března do 11. května k uzavření domu dětí. V této době zaměstnanci DDM řešili drobné opravy, malování, úklid a nakonec se pustili do šití ochranných roušek, kterých byl na trhu nedostatek. Celkem ušili 1212 kusů a prostřednictvím zřizovatele byly rozdány spoluobčanům.

11. května bylo pokračováno v naplánovaném programu, ale návštěvnost účastníků byla menší. Byly zakázány hromadné akce, proto se neuskutečnily tradiční akce jako Pohádkový les, přehlídka dovedností žáků dobrušských škol Školy za školou, ani taneční soutěž Dobrušské sluníčko.

O letních prázdninách se za přísných hygienických podmínek podařilo uskutečnit stanový tábor v Mělčanech, taneční tábor na chatě Radost v Plasnici v Orlických horách i víkendové soustředění řezbářů.

Od 9. října byl Dům dětí a mládeže z důvodu rozšíření koronavirové infekce opět uzavřen. Pro skupinky do deseti dětí byla povolena činnost zájmových kroužků na dva týdny v prosinci. Nesmělo se však zpívat ani tančit.

Rok 2020 byl pro všechny velmi náročný a skončil bez velkých oslav s očekáváním lepšího roku 2021.

6. Církev

Církev římskokatolická

Rok 2020 zahájila dobrušská farnost 1. ledna novoročním troubením před kostelem s následným přípitkem. 5. ledna vyhrávala v Dobrušce i v Opočně kapela Banda z Dobrušky a okolí při vánočním rytmickém zpívání. Závěr prvního měsíce roku byl ve znamení výletu na výstavu betlémů v kvasinském zámku.

Tříkrálová sbírka se letos konala v České republice po dvacáté. Účastní se jí každoročně přes 60 tisíc dobrovolníků. Farní charita Dobruška ji zorganizovala po devatenácté. TKS spojuje lidi v šíření dobra a ani letos nezmizela štědrost a ochota pomáhat. V celém našem obvodu bylo zapečetěno 148 pokladniček a koledování se zúčastnilo 600 dobrovolníků.

V samotné Dobrušce se přihlásilo 200 dětí, které byly rozděleny do 45 skupinek (i čtyřkrálových). Opět se ukázalo, že v Dobrušce lidé Tříkrálovce věří a podle toho se chovají. Letos se tady vykoledovalo o 21 tisíc víc. 65 % z vykoledovaných peněz se vrací do Dobrušky. Zajímavostí roku 2020 je, že výtěžek nebyl tak těžký, jaký býval v letech předchozích. Důvodem je méně mincí, více bankovek.

Celkový výtěžek Tříkrálové sbírky 2020 je 802 334 Kč (o 106 000 Kč více než loni). Poděkování patří všem lidem dobré vůle za to, jakým způsobem koledníky přijímají ve svých domovech, všem dárcům, dětem a jejich rodičům, vedoucím skupinek, pánům farářům za požehnání v kostelích nejen v Dobrušce, ale všude v okolí, sponzorům, městským a obecním úřadům patří dík za administrativní dohled nad průběhem sbírky, za pečetění a rozpečetování pokladniček.

V únoru proběhlo setkání manželských párů při večeři v Pivovaru Dobruška a vikariátní setkání mládeže v Rychnově n. Kn. Na konci února se uskutečnila postní duchovní obnova s P. Karlem Moravcem na téma postavy Nového zákona.

Velikonoční svátky se odehrály již bez účasti lidí při sloužení mší svatých, pouze prostřednictvím Facebooku. Po uvolnění protikovidových opatření se mohla předposlední den v květnu uskutečnit poutní mše svatá v Domašíně u Dobrušky a slavnostní mše svatá Soslání

Ducha Svatého v dobrušském kostele Svatého Ducha, za přítomnosti omezeného počtu osob. Dobrušský rodák P. Jiří Pilz odsloužil 8. června poutní mši svatou v Dříznech u Přepych. P. Alojz Šeliga sloužil slavnostní mši svatou, po níž následovala oslava jeho významného životního jubilea.

12. června proběhla již tradiční Noc kostelů a 14. tohoto měsíce odpoledne zazněl „Benefiční koncert pro Barunku“, který uspořádala Farní charita a římskokatolická farnost Dobruška v kostele sv. Václava. 21. června byla Neděle otců, kdy při mši svaté byla otcům i dědům vyprošována hojnost milostí pro tělo i duši a moudrost Ducha Svatého. 24. června byl oslaven konec školního roku mší svatou za účasti dětí a s poděkováním za uplynulý školní rok. Při této příležitosti byla vydána výzva farníkům, aby k 700. výročí města Dobrušky nafotografovali Boží muka v okolní krajině.

K 700. výročí města Dobrušky se 28. července v kostele sv. Václava uskutečnil koncert Tomáše Bartoše a jeho hostů. Akce byla spojena se svěcením nového misijního kříže, umístěného na vstupní stěně kostela.

8. srpna byl při slavnostním setkání rodáků v Mělčanech P. Augustínem Slaninkou posvěcen nový kříž Nejsvětější Trojice, dílo uměleckého kováře Ondřeje Požára. 10. srpna se konala cyklistická pouť z Dobrušky a okolí do Uhřínova, kde proběhla mše svatá s adorací. Den poté pak proběhla veřejná sbírka na pomoc strádajícím v Libanonu, jehož hlavní město Bejrút postihl rozsáhlý výbuch, při kterém přišlo 200 lidí o život a 300 000 o přístřeší.

První zářijový den se uskutečnil „Světový den modliteb za péči o stvoření“. 8. září se ve Studánce konala poutní mše svatá za doprovodu farní hudební skupiny „voBohu“. Při této příležitosti byla požehnána obnovená kaple.

13. září zazněl v kostele sv. Václava koncert „Mezinárodního hudebního festivalu F. L. Věka“

19. září se dobrušští farníci zúčastnili farní pouti se mší svatou do Broumova do benediktinského kláštera s prohlídkou klášterní zahrady, dřevěného kostelíka Panny Marie z r. 1450. Vše se již odehrálo s rouškou a dodržováním hygienických předpisů.

27. září byla poutní mše svatá v kostele sv. Václava v Dobrušce. Konala se i výstava panelů se sepsanými farními společenstvími a následovalo slavnostní posezení v rouškách na louce za pastoračním centrem.

Byl odehrán i první ligový zápas „Týmu Vincenta de Paul Reg.ČR Dobruška“ na zimním stadionu v Opočně v rámci KHL (křesťanské hokejové ligy). 4. října uspořádala farnost vycházku za ptáky do Babiččina údolí u České Skalice.

9. října se v kostele Svatého Ducha konal pohřeb dobrušského rodáka P. Josefa Smoly. Z dalších farních akcí lze uvést Slavnost Krista Krále, tradiční celodenní adorace (22. listopadu) a 4. světový den chudých, který se nesl v duchu slov papeže Františka „Chudoba je srdcem evangelia“. Od 29. listopadu farní charita vyzvala k zapojení do adventní potravinové sbírky.

Společenství dětí Sedmikrásek připravilo pozvání k „Adventnímu putování“, které se stalo přípravou na Vánoce. V době adventu proběhl tradiční dobročinný prodej dětských drobných výrobků pod heslem „Děti pomáhají dětem“. Výtěžek byl určen pro handicapovaného Pěťu.

22. prosince proběhlo setkání farníků s dětmi při sestavení betléma v kostele sv. Václava a zajištění vánoční výzdoby kostela. Vše se uskutečnilo již s rouškami. 24. prosince přinesli skauti do kostela tradiční betlémské světlo. 31. prosince proběhly mše svaté a děkovné pobožnosti na Silvestra v jednotlivých farnostech.

V závěru roku proběhly i některé personální změny v obsazení farnosti. Na základě rozhodnutí otce provinciála P. Tomáše Brezániho, CM, odešel P. Alojz Šeliga, CM, a od 1. ledna 2021 nastoupil do Dobrušky P. Emil Hoffmann, CM, který bude farářem. P. Augustín

Slaninka, CM, zůstává okrskovým vikářem s duchovní výpomocí a zároveň byl jmenován regionálním superiorem pro budování misijního díla Community in dialogu Běstvinu.

Církev bratrská

Rok 2020 byl silně poznamenán pandemií koronaviru, takže mnohé aktivity byly po velkou část roku pozastaveny. Některé se nestihly ani během letního uvolnění obnovit.

Místo konání pravidelných bohoslužeb je ve Společenském centru-Kině 70, Dobruška. Tam se sbor v roce 2020 scházel do 8. března a později od 14.6. do 18.10., následná setkání už proběhla přes internet na Zoom. Kromě kina se sbor 15.3. sešel v omezené sestavě v domečku a od 17.5. do 7.6. se snažil mít open-air bohoslužby v areálu firmy Gestra CZ v Tisu. Když to počasí nedovolovalo, konalo se setkání v montážní hale firmy. Těchto setkání se zúčastnil jen omezený počet zájemců.

Během minulého roku také došlo k volbě nových staršovstev. Pro celý sbor v Bystrém a pro stanici v Dobrušce. Původně měla volba proběhnout na výročním členském shromáždění 29.března, ale kvůli koronaviru proběhla až o druhém červnovém víkendu. Od června ve vedení společenství stojí staršovstvo v tomto složení: Štěpán Vašíček, Ondřej Hojný, Olga Pírová a Filip Světlík.

Společenství ke konci roku 2020 mělo 37 členů a 23 dětí. Průměrná účast na bohoslužbách v roce 2020 byla 27 dospělých osob. Při bohoslužbách pravidelně slouží Božím Slovem kazatel Štěpán Vašíček. Během roku 2020 nám posloužili i následující bratři: 16.2. Ondřej Hojný, 23.2. Tomáš Grulich a 13.9. Pete Lupton. Některé neděle byly spojeny s prezentací konkrétních projektů či služeb konkrétních lidí a následující sbírkou na jejich službu. Takto sbor navštívili v lednu Leptovi ze studentské služby In-Life v Praze, únorová návštěva Tomáše Grulicha byla také spojena s prezentací jeho služby, v neděli 2. srpna zde byla Katka Pohanková z AC Zábřeh, která se chystá do Čadu v rámci Wycleffových překadatelů Bible. Pete Lupton v neděli 13. září představil projekt NE PORNU (www.nepornu.cz), o kterém hovořil také v sobotu 12.9. na setkání mládeže K2.

Během pravidelných bohoslužeb probíhají v Dobrušce obvykle 2 setkání pro děti:

- 1) malá besídka (od 3 let po 1. třídu ZŠ včetně), vedoucí: Irenka Cvejnová, Olinka Pírová, Maruška Veselá. V současné době jsou v malé besídce asi 3 děti.
- 2) velká besídka (od 2. do 7. třídy ZŠ), vedoucí: Filip Světlík, Milan Hojný, Evžen Píro, Michal Vašíček. Do velké besídky chodí okolo patnácti dětí (pokud by přišly všechny).

Mimo pravidelné bohoslužby se v roce 2020 uskutečnily tyto akce: odpoledne deskových her (21.1., 12.3., 24.9. v rámci diskuzního klubu Exit), výlet velké besídky (30.5., Teplice nad Metují), cyklovýlet velké besídky (28.-30.8., Masty), společná dovolená (15.-21.8., Strážné), grilovačka klubů Exit a K2 (12.9.).

Poměrně velkou část roku byl sbor odkázán na setkávání online. Ze začátku, kdy to bylo nečekané uzavření veřejného života, se hledaly způsoby, jak být spolu v kontaktu - ze začátku to byly služby Skype a Webex. Nakonec byla využita aplikace Zoom. Během jarního uzavření proběhlo na Zoomu jenom biblické studium, sdílená setkání a také se přes Zoom hrála stolní karetní hra Kartografové. Bohoslužeb se dobrušští členové účastnili převážně na online přenosech z Bystrého.

Během podzimního uzavření už byli lépe připraveni a věděli, co je čeká. Protože jde o početně malé společenství, které chce být i během bohoslužby „v očním kontaktu“, tak se začaly dělat vlastní bohoslužby na Zoomu. Na Zoomu také vznikla i besídka pro děti, kterou připravoval Jirka Vintera s pomocí Lega. Tato besídka byla na Zoomu od 9:00 před samotnou bohoslužbou.

Kromě bohoslužby se Zoom používal pro biblické studium, už zmíněnou stolní karetní hru Kartografové a občas i pro další setkání. Během podzimu se rozjely miniskupinky, tzv. Triády - kdy se spolu scházejí tři lidé. Takovéto skupinky jsou v rámci dobrušského

společenství aktivní asi čtyři. Když není možné setkat se osobně, setkají se také na Zoomu.

Pro komunikaci se společenstvím se při podzimním uzavření vytvořily komunikační skupiny v programech WhatsApp a Messenger. Někteří ale nemají tyto služby, těm bylo nutné plánované akce a setkání oznamovat přes klasickou SMS. Rozsáhlejší informace se posílaly přes klasický e-mail.

Specifickou aktivitou během roku 2020 jsou Modlitby 24-7, které jsou pořádány už několikátým rokem. Díky tomu, že jde o aktivitu, kdy je člověk v prostorách sám, mohla být modlitební místnost v provozu celý rok.

V roce 2019 kazatel Štěpán Vašíček začal činnost mezi skupinou iránských uprchlíků umístěných v pobytovém středisku v Kostelci nad Orlicí. Tato činnost měla částečný přesah i do roku 2020. Někteří z těchto Íránců už našli své nové místo mimo Kostelec, někteří v zahraničí, jiní na různých místech v ČR. Jedna Íránka po jarním lockdownu opět v létě několikrát navštívila bohoslužby našeho společenství v kině. Bohužel ji na podzim přesunuli kvůli koronavirové situaci do pobytového střediska v Havířově.

Na začátku roku 2020 kazatel Š. Vašíček pomohl jedné šíitské muslimské rodině z Ázerbajdžánu (rodina se třemi dětmi), která ho požádala o pomoc, když byla nucena kvůli změně režimu v jejich azylovém řízení, aby opustila pobytové středisko v Kostelci nebo za pobyt platila vysokou částku. Mohli se i vrátit domů, kde ale tatínkovi hrozilo nebezpečí (proto přišli do ČR). Z rodičů pracoval jen tatínek a bez pomoci nebyli schopni tuto situaci ekonomicky zvládnout. Na konci ledna se přestěhovali do Bystrého v Orł. horách, kde v současné době stále žijí a čekají na vyřízení azylu (trvalého pobytu). Dokud to šlo, účastnili se v rámci možností našich aktivit. Této rodině začala intenzivně věnovat i jedna rodina z bysterské části sboru, která jim pomáhá, a to nejen s češtinou, ale i po praktické stránce, když je potřeba. Je to pro ně velkou pomocí v jejich integraci do české společnosti.

Jednota bratrská

Začátek roku 2020 byl pro sbor Jednoty bratrské v Dobrušce ve znamení intenzivních příprav oslavy patnáctého výročí jeho vzniku. Tyto přípravy vyvrcholily 24. února, kdy proběhl slavnostní večer v prostorách Centra pro všechny generace a jedním ze vzácných hostů večera byl i biskup Jednoty bratrské Jan Klas. Nechyběla zde ani vernisáž výstavy, zachycující mnohaletou historii Jednoty bratrské. Po tomto večeru byla výstava instalována do Společenského centra-Kina 70.

Tam ovšem byla veřejnosti přístupná jen pár dní, a to kvůli opatřením souvisejícím s pandemií. Proto byla výstava prodloužena do konce května.

Jednota bratrská v roce 2020 po několika letech příprav a úsilí začala prakticky realizovat vznik nové Střední školy Jana Blahoslava v severočeských Hejnicích. Tento projekt je takřkajíc srdeční záležitostí celé Jednoty bratrské, a proto i dobrušský sbor vedle finanční podpory školy vyslal ze svého středu také mladou rodinu, aby se podílela na praktické přípravě a do budoucna i na výuce žáků této školy.

V první polovině roku, konkrétně od února do června, probíhala rekonstrukce přístavku zakoupené nemovitosti (v roce 2019) i s přílehlou zahradou, která se později stala jedním z oblíbených odpočinkových míst obyvatelů Dobrušky a okolí. Od března byl také v provozu provizorní stánek se zmrzlinou, který zajišťoval kontakt se zákazníky a možnost se trochu odreagovat od nepříznivé situace, představovanou vypuklou pandemií. Po srpnové kolaudaci nových prostor následovalo přesunutí provozu stánku se zmrzlinou. Tato podnikatelská činnost je vedena v rámci společnosti Centrum PRO, s.r.o., která spadá pod sbor a jejímž cílem bylo a je finančně podporovat neziskové činnosti sboru. Také ve vedení této společnosti došlo v posledním roce ke změně: další mladá rodina ze sboru se přesunula na jiné působiště, tentokrát do Liberce. Jejich přesun a nově i podpora tamní společnosti Jednoty bratrské s názvem FS Vision, s.r.o. znamenala ovšem i ukončení architektonické a

projektantské činnosti v Dobrušce. Podle hesla „Člověk míní, pán Bůh mění“ ale zřejmě ani tyto změny nebyly poslední.

Od první březnové zmínky o nakažených koronavirem až po plné rozpoutání pandemie jsme zaznamenali mnoho změn, které ve výsledku změnily život a fungování společnosti v celé zemi a společně s tím také výrazně omezily i činnost sboru Jednoty bratrské v Dobrušce.

Provoz rodinného centra Sedmikráska (pro rodiny s dětmi) a volnočasového klubu Vješák (pro děti a mládež ve věku od 6 do 26 let) probíhal od začátku roku až do března v klasickém provozu jako v předchozích letech. Od března do dubna však musely být tyto činnosti přerušeny a přesunuty do on-line prostoru. Totéž platilo i o společných setkáních členů sboru Jednoty bratrské v Dobrušce. Nejvíce byla využívána komunikace přes sociální sítě a podařilo se realizovat i několik on-line přednášek a setkání.

V květnu byla možnost scházet se venku, i když jen v omezeném počtu osob, k setkávání s rodinami, mládeží i členy sboru na druhé zahradě přilehlé k již zmíněné zakoupené nemovitosti. Od června až do října znovu probíhaly všechny činnosti sboru v omezené podobě v prostorách Centra pro všechny generace. Zároveň byla stále využívána zahrada.

V období letních prázdnin byla připravována spolupráce sborů Jednoty bratrské z východních Čech (Dobruška, Rychnov nad Kněžnou, Ústí nad Orlicí a Choceň) směřující do Polska. Měla spočívat ve vyslání skupiny mladých Čechů, kteří by svou dobrovolnickou prací přispěli na obnově některých historických památek Jednoty bratrské a další praktickou pomocí ve městě Piława Górna, které je také partnerským městem Dobrušky. Tato spolupráce však nemohla proběhnout, kvůli vyhlášeným protipandemickým opatřením.

Co se však uskutečnit podařilo, byl putovní tábor pro děti ve věku 6. - 9. třídy ve dnech 4. - 8. července 2020. Charakter tábora byl obdobný jako v minulých letech, tedy zaměřený na hodnoty spolupráce, přátelství a rozvoj schopností komunikovat a poradit si i v náročnějších situacích.

V říjnu však v důsledku opatření vlády bylo nutné opět omezit rozsah všech činností. Vše se proto znovu přesunulo do on-line prostoru, a to až do prosince. Adventní čas byl velmi příjemný, protože bylo možné, byť jen nakrátko a omezeně, otevřít prostory Sedmikrásky a Vješáku a být společně s rodinami a mládeží, na kterých sboru a hlavně Bohu velmi záleží.

Církev československá husitská

V roce 2020 se náboženská obec Církve československé husitské připravovala na oslavy svého stoletého výročí. Ty odstartovaly 8. ledna velkou bohoslužbou tam, kde to všechno začalo - tedy v kostele sv. Mikuláše na Staroměstském náměstí v Praze. V Dobrušce si chtěli různými akcemi toto výročí připomínat během celého roku.

Bohužel v půlce března zasáhla koronavirová pandemie. Zásah to byl nečekaný, nikdo s něčím takovým nepočítal. Nikdo nic podobného nezažil a vše ještě den před vyhlášením nouzového stavu vypadalo normálně. Bylo to opravdu jako blesk z čistého nebe. To, co ovlivnilo minimálně celý minulý rok, začalo ve středu 11. března.

Byl to obrovský šok, překvapení, ale na druhou stranu mírně příjemné narušení zajetého pořádku. Nakonec první nouzový stav skončil až v půlce května a většina dětí se do školy dostala až v září po prázdninách. Od tohoto dne bylo vše jinak. Bohoslužby byly zakázané, setkávání lidí bylo zakázáno, byl omezen počet účastníků na svatbách i na pohřbech, všem pomalu začalo docházet, že se v tuto chvíli věci mění.

Postupně se lidé naučili žít také v on-line prostoru. Celý rok pak plynul ve stínu nákazy a černých čísel. Prožívání velikonočních svátků bylo jiné, Velikonoce v osamění, každý sám doma, kostel ztichlý. Poprvé se tedy věřící sešli až v květnu. Nálada byla ponurá a všichni si navzájem jeden od druhého drželi odstup. Večeře Páně neprobíhala, podání rukou

také ne, zpívalo se přes ochranné roušky, při vstupu si lidé dezinfikovali ruce, ale mohli být opět spolu.

Podávání Večeře Páně poprvé proběhlo až v letních měsících, kdy byla epidemie na ústupu. V půlce října a během listopadu bylo opět bohoslužebné setkávání zakázáno. V prosinci, kdy byl omezen počet účastníků, ale bohoslužby se konat mohly, proběhlo přijímání netradičním způsobem. Pro každého byla připravena sklenička, do níž se po obětování přelilo víno z kalicha, hostie byly připraveny na zvláštních táccích a každý, kdo měl zájem, přistoupil ke stolu Páně, vzal si sám hostii a sklínku s vínem. Po přijímání ji zase odložil na vedlejší stolek.

O Vánocích opět nebyla situace přívětivá, v Dobrušce zemřelo mnoho lidí a mezi ostatními byl strach. Bylo hodně nakažených, a přestože bohoslužby byly povolené, dohodli se jejich účastníci, že se raději scházet nebudou do té doby, než se situace zlepší. Kdo by si byl v tu středu 11. března pomyslel, že s námi koronavirus bude tak dlouho a že toho tolik ovlivní.

I když to minulý rok bylo komplikovanější, život se nezastavil. V mezičase se konaly svatby, pohřby, setkání. Děti se setkávaly pravidelně v první čtvrtině roku a nepravidelně pak ve zbylé jeho části. V červenci stanoval na zahradě za farou husitský tábor, a byl tak velmi příjemným ozvláštňením pro sousedy i návštěvníky kolumbária. Velmi krásná byla společná bohoslužba s dětským vystoupením a závěrečný večer s táborovým ohněm, kam byli kromě všech rodičů pozvány sestry i bratři ze sboru a sousedé. Zpívaly se táborové písně s kytarou, hrály se hry a bratr emeritní biskup Štěpán Klásek, který tábor vedl, uspořádal ve sboru malý noční varhanní koncert.

Minulý rok hodně vzal, ale i hodně dal. Ve společenství prožili krásná setkání a udělali i kus práce např. při výměně oken na faře, a hlavně zjistili, jak moc jsou lidé pro sebe navzájem důležití. Jak je nepříjemné a těžké být dlouho v izolaci.

7. Spolky a spolkový život

Hasiči

Sbory dobrovolných hasičů patřily neodmyslitelně od druhé poloviny 19. století k organizacím, které při požárech a jiných pohromách nezištně chránily životy i majetek svých spoluobčanů. Hasiči, věrní heslu „Blížnímu ku pomoci“, pomáhali všude tam, kde bylo třeba, a byli také nositeli kultury a společenského života ve městech a obcích.

Zakládané sbory se sdružovaly v okrscích, župách, okresních, krajských a zemských jednotách. Jednou z historických tradic spolků je pořizování slavnostních vyšívaných praporů. V loňském roce se také Shromáždění delegátů SDH Rychnova nad Kněžnou rozhodlo nechat zhotovit slavnostní vyšívaný prapor, který bude praporem všech dobrovolných hasičů okresu Rychnov nad Kněžnou.

Už v roce 2018 byla ustanovena Rada historie při okresním sdružení, která připravila z podkladů sborů okresu a ostatních příspěvků knihu o jejich činnosti od založení. Následně byla také pověřena přípravou, návrhem a zadáním výroby praporu. Po návrzích a výběru byla výroba zadána paní Moravcové z Jamného nad Orlicí a prapor byl dohotoven v lednu 2020. Paní Moravcové patří veliké poděkování za perfektně odvedenou práci. Na tento prapor každý člen SDH, kterých je v našem okresu skoro 6000, přispěl částkou 10 Kč. Prapor byl slavnostně požehnan dne 6. září 2020 na Starém náměstí v Rychnově nad Kněžnou. Součástí programu byl pochod hasičů z Poláčkova náměstí okolo okresního soudu s prapory jednotlivých sborů a slavnostní nástup na Starém náměstí. Zároveň při této akci proběhl křest knihy „Z historie hasičských sborů okresu Rychnova nad Kněžnou“, která byla vydána koncem minulého roku.

Další akce dobrušských dobrovolných hasičů byly v důsledku pandemie omezeny. Na konci ledna se ještě podařilo uspořádat ples v prostorách Kulturního domu. V průběhu roku pak podle aktuálních protipandemických opatření absolvovali strojníci kondiční jízdy.

Další akce se však týkaly již jen zásahů sboru. 11. února odstranili hasiči spadlý strom v ulici Za vodou a dále pak zasahovali u několika požárů. 4. dubna v Kamenici, 1. srpna hořela skládka u Křovic, 21. září vypukl požár na staveništi v nemocnici v Opočně, 13. listopadu opět na křovické skládce odpadu a 25. listopadu chytly saze v komíně domu v Křovické ulici.

Na požádání města proběhlo hodně akcí dezinfekce ozónem. Jednalo se o kanceláře městského úřadu, lékárny, polikliniku, školky a školy.

Skaut - Junák

Rok 2020 byl i pro skauty zcela atypický, protože také jejich činnost byla poznamenána pandemií covid-19. Na jaře byli nuceni se kompletně přesunout do on-line prostředí, což pro všechny byla opravdu velká výzva - skauting je přece jenom vystavěný na úplně jiných hodnotách. Skautští vedoucí dělali program pro dívky a chlapce na dálku a myšlenkami se upínali k létu, kdy doufali, že se jim podaří uskutečnit letní tábory. To se nakonec i v červenci a srpnu podařilo a na různých místech proběhly skautské tábory všech dětských oddílů, které v Dobrušce jsou. Během pandemie skauti také nabídli dobrovolnické služby městu Dobruška - šili roušky, roznášeli je po městě a seniorům distribuovali dezinfekci (vše ve spolupráci s městem). Po celou dobu byli s členy v kontaktu aspoň na dálku.

Kromě běžné skautské činnosti byl první půlrok roku 2020 ve znamení oslav 100 let dobrušských skautů, které měly probíhat současně s oslavami 700 let města Dobrušky. Obě tato velká výročí však musela být pod tíhou již zmiňované pandemie upozaděna a oslavy proběhly jen v omezené míře. Na jaře dobrušské skautské středisko plánovalo akce jako například den otevřených kluboven, či rodinné odpoledne. Obě akce však vládními protipandemickými opatřeními zrušeny. Na podzim se povedlo slavnostně otevřít výstavu 100 let dobrušských skautů. Ta byla sice přístupná jen pár dní, ale i tak ji je možné hodnotit jako velmi zdařilou a dobrušští skauti mohou mít radost, že se na její zahájení přišlo podívat poměrně velké množství návštěvníků.

Ani běžné činnosti s dětmi nebylo v podzimních měsících dopřáno tak, jak by bylo žádoucí. Školní rok sice skauti zahájili stejně jako každý jiný, do dvou měsíců byla však jejich činnost opět omezena a distančně museli skautovat až do konce roku.

Pionýrská skupina Dobruška

Pionýrská skupina v Dobrušce má tři oddíly: Osma, Skaláci a Hodka. Skupina má celkem 105 členů, z toho 26 do devíti let, 36 od deseti do patnácti let, 11 od šestnácti do šestadvaceti let a 32 nad dvacet sedm let. Oproti předchozímu roku přibylo 13 členů.

Předsedou skupiny je Mgr. Marek Kulich, hospodářkou Lenka Hušková. Vedoucími oddílů a jejich zástupci jsou: Ing. Martin Hejda a Mgr. Vendula Morávková (Osma), Mgr. Marek Kulich a Mgr. Jana Křepelová (Skaláci). Mgr. Marek Kulich je rovněž vedoucím Oddílu Hodka, funkci jeho zástupce vykonává Mgr. Jan Dyntar. Správcem táborové základny Suchý Důl je Aleš Hájek, táborové základny Příměšťák Jan Hušek a správcem klubovny Marek Týfa.

Veškerá činnost byla velmi ovlivněna vládními protipandemickými opatřeními. Oddíl Osma připravil a zrealizoval letní tábor na základně Suchý Důl pod vedením hlavního vedoucího Veroniky Bímové. U oddílu se někteří členové aktivně podílí na rekonstrukci a údržbě táborových základen v Suchém Dole a na Příměšťáku.

Oddíl Skaláci se v zimním období pravidelně scházeli v tělocvičně gymnázia v Dobrušce, tak jak dovolila omezení. Akce byly pořádány jak pro členy skupiny, tak i pro neregistrované děti a mládež. Uskutečnily se čtyři akce, které skupina naplánovala: Jizera, Praděd, Králický Sněžník a Víkend strachu - Přežít coronu. Děti se v rámci celoroční hry snažily dobývat několik nejvyšších vrcholů našich hor (Jeseníky, Jizerské hory a Králický Sněžník). Při dobývání každého z vrcholů si vyzkoušely jinou variantu. V Jizerských horách pomocí fotografických aparátů zaznamenávali průběh trasy a soutěžily ve skupinách mezi sebou o co nejrychlejší zdolání, nebo pomocí vysílaček byly naváděny na vrchol a s využitím jednoduchých lanových technik si zkoušely výstup skupiny na ledovci. Víkend strachu byl pojat jako hra zaměřená na nouzový stav v důsledku napadení lidstva nebezpečným virem. Děti v menších skupinách pracovaly s vysílačkami a v rámci plnění různých úkolů se snažily dostat do centrálního lékařského místa. Zde zúročily již dříve nabyté dovednosti (orientace v terénu, rozdělávání ohně, příprava stravy, stavba improvizovaných přístřešků atd.) Bohužel musel být zrušen plánovaný Peditábor, jelikož část realizačního týmu byla v karanténě. Za celý rok, kdy probíhaly pravidelné schůzky, jednodenní a vícedenní akce a tábor, se vše obešlo bez problémů a bez zranění.

Oddíl Hodka se schází pravidelně každý týden v tělocvičně dobrušského gymnázia. Oddíl se primárně zaměřuje na horolezectví a pohyb v přírodě. Oddíl realizoval lezecký víkend na přírodních skalách a využil základnu Suchý Důl. Členové se velmi aktivně podíleli na rekonstrukci táborové základny Příměšťák.

Na dotacích získala pionýrská skupina celkem 74 500,- Kč, a to od Královéhradeckého kraje, města Dobrušky a obce Podbřezí. Na Příměšťáku tak mohly být opraveny stanové podsady a podlázky a rovněž byly zrekonstruovány dívčí záchody. Dále zde tak, jak dovolovala vládní opatření, docházelo k opravě jídelny. Byla vyměněna izolace v celé budově, byla rozvedena nová elektroinstalace, podlaha se zbrousila a opatřila novým nátěrem. Celý interiér pak byl obložen OSB deskami a vnější opláštění bylo obloženo nově palubkami. Práce prováděli členové skupiny vlastními silami. Oddíl dále zabezpečil brigádu na vykácení náletových stromů v okolí základny. Před zahájením letních táborů došlo k drobným nejasnostem ohledně stavění a bourání základny, které se musely řešit operativně. Byla nakoupena nová trouba a lednička do kuchyňského bloku.

V okolí klubovny byly vykáceny náletové porosty a aplikoval se postřik proti plevelu. Vybuďovala se nová oddělení skladových prostor. V rámci spolupráce s městem Dobruškou a gymnáziem bylo demontováno staré oplocení a bylo postaveno nové. Dále byla vytvořena nová příjezdová cesta ke klubovně. Na základě rozhodnutí rady pionýrské skupiny bylo rozhodnuto klubovnu opět začít poskytovat k dispozici pro soukromé akce.

Dobrušský patchwork

K oslavám 700 let od první písemné zprávy o Dobrušce se připojily i dobrušské patchworkářky. Během svatováclavského prodlouženého víkendu a po celý následující týden proběhla v dobrušské synagoze tradiční výstava Hrátky z látky.

A důvod k oslavám byl hned dvojitý: kromě městského výročí letos oslavilo občanské sdružení Dobrušský patchwork deset let od svého založení. Výstava, konaná již podesáté v prostoru zrekonstruované synagogy, přilákala 412 návštěvníků, a to i přesto, že hlavní program Svatováclavských slavností musel být zrušen.

Patchwork je osobitá technika textilní výroby sešíváním malých, různě barevných kousků látek tak, aby spolu vytvořily geometrický vzor. Výsledná plocha se pak nazývá quilt. Velmi působivý je efekt například na velkých dekách, které patří dlouhodobě k nejoblíbenějším výrobkům. Touto technikou lze ale vyrábět i drobnější kusy, například potahy na polštáře, dečky, tašky nebo hračky. Když se chce, lze quiltováním vyrobit nemožné.

Dobrušské patchworkářky se shodly na tom, že dají městu, co jen tak někdo nemá. Od nápadu k realizaci vedla náročná cesta. Sehnaly potřebnou literaturu, připravily návrh, a pak mnoho hodin šily dar městu Dobruška k jeho výročí. „Seděla jsem za strojem a dvě kolegyně obíhaly s látkou šící stroj“, říká s úsměvem jedna z autorek společného díla.

Výsledek stál opravdu za to – dva metry vysoký závěsný quilt inspirovaný dobrušským městským znakem. Štít se dvěma kosmými bílými břevny na červeném pozadí zdobí dobrušské památky sešité z drobných kousků černé látky. „To je namalované?“ ptali se návštěvníci při prvním zevrubném pohledu na štít. „Ne, to je opravdu přišité,“ a skutečně při detailním zkoumání teprve odhalili pečlivě propracovanou radnici, domek F. L. Věka, synagogu a kostel Svatého Ducha – pomyslné symboly Dobrušky.

Zbývá dodat celkový pohled na expozici desátého ročníku výstavy Hrátky z látky. Tak, jako v minulých letech, i letos mohli návštěvníci výstavy hlasovat, co se jim nejvíce líbilo. 1. místo: Optický klam - Lenka Pecenová (42 hlasů). 2. místo: Hvězdné nebe - ručně šitá společná práce (22 hlasů). 3. místo: Znak - společná práce (21 hlasů).

Zahrádkáři Zlatý potok

Tak jako každý rok se uskutečnila výroční schůze zahrádkářů Základní organizace Českého zahrádkářského svazu Zlatý potok. V důsledku protikoronavirových opatření se schůze konala až v polovině června, a to za dobré účasti členů i pozvaných hostů – starosty města Dobrušky Ing. Petra Lžíčáře a předsedy Územního sdružení Českého zahrádkářského svazu Rychnov nad Kněžnou Josefa Helmicha.

Kromě projednání hlavních dokumentů nutných pro činnost (zpráva o činnosti, vyhodnocení hospodaření a finanční rozpočet, zpráva kontrolní komise, vyhodnocení plánu práce a plán činnosti na další rok) to byla také příležitost k připomenutí dvou výročí: 46 let zahrádkaření v zahrádkové osadě a 25 let od vzniku Základní organizace Českého zahrádkářského svazu Zlatý potok Dobruška jako samostatného právního subjektu.

Zahrádkaření v zahrádkové osadě Zlatý potok započalo v říjnu roku 1974 a to pod patronací Městské organizace Českého ovocnářského a zahrádkářského svazu Dobruška.; Pozemek v katastrálním území Mělčany u Dobrušky v rozloze cca 2,5 ha pro 50 nových zájemců o zahrádkaření koupili zahrádkáři od původních vlastníků. Následovalo vybudování oplocení, čerpací stanice a nádrží na užitkovou vodu včetně rozvodů na jednotlivé zahrádky a později i odběrné místo pitné vody z městského vodovodního řadu. V letech 2015 – 2016 byla vybudována vrtaná studna. Byl zpracován a schválen Osadní řád a uzavřeny Smlouvy o užívání zahrádek. Intenzivní práce na zahrádkách započaly na přelomu let 1975 – 1976.

Postupně byly vysázeny ovocné i okrasné stromy a keře, založeny zeleninové a květinové záhony, vybudovány zahrádkové chaty i místa pro odpočinek a relaxaci. V roce 1995 byla Městská organizace Českého ovocnářského a zahrádkářského svazu v Dobrušce zrušena a ze zahrádkové osady vznikla Základní organizace Českého zahrádkářského svazu Zlatý potok Dobruška s vlastní právní subjektivitou. V roce 2012 byla zahrádková osada připojena k elektrické síti, což také přispělo ke zlepšení podmínek pro zahrádkáře. V současné době má organizace 50 zahrádek a 51 členů. Z původních 50 zakládajících uživatelů zůstalo 21, celkem zahrádky užívalo 98 členů a jejich rodin, nejstaršímu členovi je 88 let a nejmladšímu 30 let.

Činnost organizace je po celou dobu zaměřena zejména na zajišťování vhodných podmínek pro zahrádkaření (čerpání užitkové vody na zalévání, údržbu vnitřních cest a otoček, vybudování vrtané studny, elektrifikace zahrádek). Po vybudování asfaltové cesty do Mělčan se zahrádkáři podíleli brigádnicly na její údržbě; využijí i možnost získání kompostu z místní kompostárny. Snaží se se také vytvářet dobré podmínky pro spolkový život: připomeňme několik odborných přednášek v rámci členských schůzí, šestkrát vystavovali svoje výpěstky na výstavách „Zahrada východních Čech“ v Častolovicích, z toho třikrát v

součinnosti s dalšími dobrušskými zahrádkáři a přáteli z Dobrušky a okolí, pomáhaly i děti ze Základní umělecké školy, Domu dětí a mládeže a Mateřské školy Za Universitou.

Zahrádkáři uskutečnili přátelská posezení a několik zájezdů na výstavy i s účastí dobrušských důchodců. Na úhradu dopravy jednoho zájezdu obdrželi dotaci od Městského úřadu Dobruška. Propagují soutěže pro mládež, které vyhlašuje ČZS, a ve které dobrušské děti získaly několik prvních míst na republikové úrovni a další přední umístění. Finančně podporují okresní kolo soutěže „Mladý zahrádkář“.

Podporují snahu ústředí ČZS o projednání a přijetí „zahrádkářského zákona“, který by zejména definoval zahrádkářskou činnost jako veřejně prospěšnou a vytvořil lepší podmínky pro vznik nových zahrádkových osad. Svoji podporu vyjádřili podpisem petičních archů.

Činnost dobrušských zahrádkářů je dobře hodnocena i vyššími svazovými orgány, o čemž svědčí např. udělení jedné zlaté, jedné stříbrné a čtyř bronzových medailí Republikové rady ČZS a téměř třiceti čestných uznání ÚS ČZS našim členům. ZO ČZS bylo uděleno jedno Čestné uznání ÚS ČZS a na letošní výroční schůzi pak jedno z nejvyšších svazových vyznamenání – Zlatá růže. Vyznamenání předal do rukou předsedy ZO ČZS př. Jana Václavka předseda ÚS ČZS Josef Helmich se zdůvodněním „za dlouhodobou obětavou práci pro rozvoj zahrádkářství, plnění svazových úkolů a podporu společných cílů“. K udělení vyznamenání blahopřál i pan starosta, který ve svém vystoupení označil zahrádkářskou činnost jako prospěšnou a vyjádřil jí podporu.

Významné výročí si zahrádkáři připomenuli i Pamětním listem, který obdrželi členové ZO ČZS a hosté. Práce na vybudování zahrádkové osady Zlatý potok a následně na vzniku samostatné ZO ČZS nebyla marná a všichni členové podle svých možností a představ naplňovali a naplňují své zájmy a představy o zahrádkaření i odpočinku.

Kynologové

V roce 2020 byla činnost v ZKO Dobruška tak, jako v jiných spolcích, přerušena pandemií covidu-19. Kynology mrzelo zejména, že byli nuceni zrušit výcvik i kurzy pro začátečníky. Hlásili se noví zájemci o výcvik hned od začátku roku 2020, majitelé různých plemen – border kolie, stafordširský teriér, retriever, československý vlčák, německý ovčák, jack russel teriér, dokonce i tři stejně stará štěňata (3-4 měsíce) chodských psů, malý kříženec – ti všichni byli bohužel zklamáni z nucené přestávky hned na jaře.

V pauze mezi zákazy shromažďování se kynologové opět setkali, pejsci se velmi rádi viděli, ale dlouho to netrvalo a setkání zase musela skončit. Zkušenější kynologové se v této době připravovali individuálně, cvičili poslušnost, stopy i obrany, aby byli připraveni ke zkouškám.

Opravdu se podařilo šest zkoušek zvládnout, pro tuto vypjatou dobu to byl pro naši organizaci dobrý výsledek. Úspěšně složili: 16. května – Toráč , Bílek (rozhodčí Mgr. Kubeš), 26. září – Toráč , Bílek, Sobotka a Lepš (rozhodčí p. Klapal). Závodů po našem kraji se dobrušští kynologové účastnili třikrát – Žernov, Hořice v Podkrkonoší, Doudleby nad Orlicí, hodně závodů bylo však také kvůli koronaviru zrušeno. Nejlépe se dobrušským psodům vedlo v Hořicích – Stopařský závod: Moravec s Axou - 1. místo, Brožová s Tessi – 3. místo. Nebylo bohužel možné se zúčastnit více akcí.

Klub českých turistů

Dobrušský Klub českých turistů měl k 31. prosinci 2020 82 členů. Proti roku předchozímu o 1 člena méně. Rok 2020 byl poznamenán nálezou covid-19 a opatřeními proti jeho šíření.

V lednu a únoru se uskutečnily všechny plánované akce, zvláště běžky a krátké pěší vycházky. Od března do konce roku byla složitá situace poznamenána různými opatřeními a zákazy. Dobrušští turisté se zaměřili pouze na pěší turistiku, a jakmile to bylo možné,

uskutečnili jsme plánované akce. Jednalo se o celkem 46 akcí účast 438 osob a ušlo se 5387 km. Podařilo se uskutečnit dokonce jeden autobusový výlet do Zlatých Hor.

Ve spolupráci s CHKO Orlické hory byla zorganizována brigáda na hořečkové louce v Olešnici v Orlických horách.

8. Sportovní život

Sportovní zařízení města Dobrušky

Organizační složka *Sportovní zařízení města Dobrušky* zahrnuje sokolovnu a Městský stadion Václava Šperla.

V roce 2020 byl areál a budova sokolovny využívány pro sportovní a kulturní činnost, ubytování neziskovými organizacemi, školskými zařízeními a veřejností. Bohužel provoz byl výrazně ovlivněn pandemií covid-19, která způsobila pokles návštěvnosti a příjmů ze sportovní a kulturní činnosti.

Ubytovací činnost i přes pandemii covid-19 zaznamenala v roce 2020 nárůst příjmů, jelikož při částečném vládním rozvolnění (červenec a srpen) se povedlo naplnit ubytovací kapacitu vícedenními letními soustředěními sportovních oddílů (Basket Poděbrady – basketbalové letní soustředění, FK Náchod – fotbalové letní soustředění, TJ Sokol Krčín – házenkářské letní soustředění, TJ Sokol Pouchov – volejbalové letní soustředění apod.). Větší měrou přispěl i místní sportovní oddíl TJ Sokol Dobruška, který využil ubytovací kapacity pro účastníky republikových turnajů a oddílových soustředění.

Z důvodu nestabilní situace (vládní opatření) nebylo možné nabízet ubytovací služby v maximálním možném rozsahu a tím zařízení přišlo o celou řadu klientů, kteří pravidelně navštěvovali místní akce (Svatováclavské slavnosti, Dobrušská pouť, Open Air Cup, Dobruška Fest) nebo historické památky města. I přesto ubytovací zařízení využilo 611 hostů z celé České republiky.

Velký a malý sál byl pro sportovní činnost v roce 2020 využíván z důvodů pandemie covid-19 pouze sporadicky, což se projevilo i na významném poklesu příjmů. Každopádně zájem o rezervace sálu byl opět početný a oproti minulému roku přibylo i několik nových uživatelů. Kulturní akce se kvůli pandemii nekonaly.

Uskutečnily se však některé akce investičního charakteru a opravy. V listopadu 2020 proběhla oprava střešního pláště s terasou, jelikož značně zatékalo do loutkové dílny, vestibulu a jídelny. Bylo nutné neodkladně řešit tento havarijní stav, protože v loutkové dílně je uskladněn materiál vysoké hodnoty. Celková výše investice činila 194.751 Kč. Podařilo se vybavit kuchyň novou linkou a nábytkem s úložným prostorem. Dále byla provedena rozsáhlá oprava omítek a podlah v místnostech s technickým zázemím (rozvodna elektro, kotelna, akumulátorovna). Oprava čelní fasády byla záměrně odložena, jelikož bylo příhodné se zaměřit na opravy uvnitř objektu z důvodu omezení provozu na základě vládních opatření.

Z významných akcí se uskutečnily pouze následující: Mistrovství České republiky žáků – třídní turnaj v národní házené se sto účastníky, Mistrovství ČR žákyň – rovněž třídní turnaj v národní házené se stovkou účastnic a dvoudenní turnaj v národní házené – Memoriál Miloše Linharta s devadesáti účastníky. Dalších pět plánovaných akcí převážně kulturního charakteru bylo zrušeno.

V roce 2020 byl areál Městského stadionu Václava Šperla využíván pro sportovní činnost především neziskovými organizacemi, školskými zařízeními a veřejností. Bohužel provoz byl výrazně ovlivněn pandemií covid-19, která způsobila pokles návštěvnosti a příjmů ze sportovní činnosti. Využívány byly především plochy určené pro fotbal a atletiku. V dopoledních hodinách zde probíhala tělesná výchova (Podorlické vzdělávací centrum, SPŠ, Gymnázium, ZŠ Pulická). V odpoledních hodinách byla kapacita obsazena tréninky sportovních oddílů a veřejností (SK Dobruška – fotbal, atletika, workout; FCS Dobruška –

futsal; FBC Dobruška – florbal, kondiční příprava; VK Dobruška – volejbal; ZKO Dobruška – kynologie; veřejnost – fotbal, kondiční posilování, extrémní golf, relaxace). Všechny výše uvedené aktivity byly značně ovlivněny pandemií covid-19 a nebylo možné je provozovat v plném rozsahu.

V červenci byla provedena rekonstrukce podlahy a kompletní výměna elektroinstalací v garáži v objektu zázemí správce. Celková výše investice činila 133.576 Kč. Dále se podařilo zakoupit zánovní nákladní automobil ISUZU v hodnotě 937.460 Kč, který nahradil dosluhující Multicar M25. V listopadu 2020 byla realizována I. etapa rekonstrukce dětského hřiště v celkové výši 127.982 Kč. Z větších oprav byla realizována kompletní výměna záchytných sítí na hřišti č. 2 (u hlavní silnice) včetně nátěrů kovových konstrukcí a údržby živého plotu. V celém objektu kabin proběhla výmalba a oprava omítek. Dále byla prováděna pravidelná údržba antukových kurtů (výměna antuky) a odborná údržba travnatých ploch futsalu a hřiště č. 1 a 2 – (vyčesání stařiny, hnojení, pravidelné sekání, ochranné postřiky proti chorobám a plevelu).

Z významných akcí se uskutečnil dvoudenní futsalový turnaj o Dobrušský pohár s pěti sty účastníky, dvoudenní Mistrovství ČR Open&Woman v ultimate frisbee – turnaj v mistrovství republiky ve frisbee ultimate s dvěma sty účastníky, fotbalový turnaj mládeže Rampušák cup (100 účastníků) a krajské závody mládežnických kategorií v atletice. Většina mistrovských utkání krajské soutěže fotbalistů byla zrušena a neuskutečnily se ani další plánované akce, např. festival outdoorových her a aktivit Dobruška – fest.

Krytý bazén a koupaliště

Pracovníci bazénu zajišťovali provoz a údržbu krytého plaveckého bazénu, koupaliště, přilehlých prostor a sauny. Poskytovaly se sportovní a rekreační služby dle provozního a lázeňského řádu a platných smluv.

V bazénu probíhaly následující aktivity:

- plavecká výuka školních dětí (Plavecká škola DORKA – p. Slezák, Svět dětí Nové Město nad Metují – pí. Nováková);
- tréninky členů plaveckých oddílů Kajman Dobruška, PONMM, z.s., Nové Město nad Metují, Martina Jungová a Mgr. Andrea Kulichová;
- tréninky členů klubu sportovního potápění (KSP – Dobruška, z.s.);
- sportovní a rekreační potápění (p. Hojný);
- nárazové pronájmy různým spolkům a organizacím (HZS, Policie, Skaut, Sdružení zdravotně postižených Dobruška, z.s., Sportsteam,cz, SK Neptun, z.s., p. M. Matuška, MAVERA s.r.o., apod.).

Kromě běžných otevíracích hodin pro veřejnost nabízel bazén i hodiny aquaerobiku a spinningu pod vedením odborných instruktorů.

Proběhla pravidelná letní odstávka provozu krytého bazénu. Vypuštění a čištění van malého a velkého bazénu, čištění přepadových kanálků a generální úklid veškerých provozních prostor. Čištění bazénové vody se provádí průběžně za pomoci bazénového vysavače a pravidelně každou sobotu provádí KSP Dobruška mechanické čištění spár.

Při pravidelných kontrolách pracovníky Krajské hygienické stanice Královéhradeckého kraje a pravidelných odběrech kvality vody Zdravotním ústavem bylo v roce 2020 zjištěno několik drobných nedostatků. Převážně se jednalo o provoz vířivky, který je z hlediska našeho provozu nevyhovující (jedná se o domácí vířivku). Nedostatky se následně řešily a v neprodlené době proběhla jejich náprava.

V srpnu se v bazénu Dobruška konalo týdenní plavecké soustředění plavců z PONMM, z.s. Nové Město nad Metují a akvabel SK Neptun, z.s. Praha.

V průběhu roku 2020 došlo k uzavření celého provozu nařízením Vlády ČR, a to od 10. března do 31. května. Od 1. června bylo otevřeno koupaliště, krytý bazén byl otevřen pouze

pro organizace. Dále došlo k uzavření krytého bazénu na podzim od 9. října do konce roku. Od 3. do 18. prosince byla v provozu pouze sauna a spinning. V průběhu léta 2020 se v krytém bazénu natáčel film režiséra Magnuska s názvem Stáří není pro sraby, jehož premiéra je plánována na rok 2021.

Bazén v roce 2020 hospodařil s přiděleným rozpočtem 9.674.000 Kč. Skutečně bylo čerpáno 8 479 013 Kč tj. 87,64 % plánovaného rozpočtu. Přebytek rozpočtu činil 1 194 987 Kč.

Plánovaný příjem 3 045 000 Kč byl splněn na 69,04%, tj. 2 102 376 Kč. Propad činil 942.624 Kč. Dotace na 1 návštěvníka je 197 Kč/hod (včetně koupaliště) cca 400 Kč/hod (pouze KB)

Provoz krytého bazénu a koupaliště probíhal nestandardním způsobem v rámci lázeňského a provozního řádu a koronavirových opatřeních. Příjem v hotovosti byl dle plánovaného rozpočtu cílen na 1 450 000 Kč. Ve skutečnosti činil příjem na pokladně 914 958 Kč tj. 63,10% plánovaného rozpočtu.

Provoz krytého bazénu vykazoval v roce 2020 strmý pokles stavu návštěvníků. Převážnou část roku byl provoz omezen různými protiepidemickými opatřeními, což se projevilo na návštěvnosti a tržbách celého provozu. V letní sezóně snížilo návštěvnost i znovuotevřené koupaliště Broumar v Opočně, kam se přelila část návštěvníků z letního koupaliště. Koupaliště v Dobrušce evidovalo 18 038 návštěv, což je v porovnání s rokem 2019 o 2 000 méně. Rekonstruované koupaliště Broumar evidovalo v letním období zhruba 35 000 návštěv.

Rok 2020 byl pro bazény naprostá katastrofa. Vzhledem k vládním nařízením a omezením nebyly poskytovány služby v plném rozsahu. To mělo za následek dramatické snížení návštěvnosti a pokles tržeb. Jediná pozitivní věc na současném stavu je, že se daří opravovat zařízení, které v běžném provozu opravit nelze.

Florbal

Rok 2020 začal pro florbalisty již počtvrté na největším mládežnickém turnaji na světě ve švédském Goteborgu – Gothia innebandy cup, kam odjela rekordní výprava čtyř družstev, čítající dohromady 65 hráčů a realizační tým. Turnaj byl opět velkým zážitkem a zkouškou pro všechny zúčastněné, družstvu dorostenek se dokonce povedlo přivést pohár za druhé místo z malého finále. Dále reprezentovalo družstvo mladších a starších žáků a juniorek.

V klubu probíhala již 22. sezóna, ve které bylo 15 družstev – příprava, elévové, mladší žáci, starší žáci, dorostenci, junioři, muži A, muži B, elévky, mladší žákyně, dorostenky, juniorky, ženy A, ženy B.

Co se výsledků týče, tak bohužel díky pandemii koronaviru nebyla dohrána žádná ze soutěží a výsledky tak nebyly uzavřeny. Slibně měli rozjetou sezónu starší žáci a dorostenci.

V létě se bohužel nepodařilo uspořádat již 7. ročník letního turnaje pod širým nebem Open Air Cup Dobruška, opět kvůli opatřením spojených s pandemií koronaviru.

Pokračovala však příprava na novou sezónu 2020/2021. Podruhé za sebou mají dobroušští florbalisté v soutěžích přihlášená družstva kompletní složky mužské i ženské kategorie (registrovaných 14 družstev - příprava, elévové, elévky, mladší žáci, mladší žákyně, starší žáci, starší žákyně, dorostenci, dorostenky, junioři, juniorky, muži A, ženy A, ženy B) a k tomu družstvo mužů B, které hraje amatérskou ligu). I díky spolupráci s nedalekým florbalovým klubem FBC Dobré teď členská základna čítá přes 200 členů.

Bohužel v říjnu další plány přerušil opět koronavirus a rok 2020 byl zakončen pouhými tréninky na dálku – online a každý sám.

Národní házená

Také jeden z neúspěšnějších dobrušských sportů, národní házená, byl v roce 2020 omezen opatřeními proti pandemii koronaviru. Snad jedině, co házenkáři a házenkářky úspěšně absolvovali, byl 23. házenkářský ples, který se konal v Kulturním domě 14. února, tedy ještě před vypuknutím epidemie. Uskutečnila se i valná hromada oddílu, na které byl zvolen předsedou oddílu Jiří Bednář, místopředsedkyní Ing. Jitka Jelenová a členy výkonného výboru Pavel Holada, Ing. Josef Verner, Jiří Sychrovský, Tomáš Lenfeld a Jana Králíčková.

Horší už to bylo se soutěžemi. Liga žen a 2. liga mužů, v nichž byli dobrušští zástupci, nemá pro tento rok nejen ani vítěze, ale ani pořadí družstev. Z důvodu epidemie onemocnění covid-19 a s tím souvisejících vládních restriktivních opatření zavedených v zájmu omezení šíření nákazy byly v souladu s ustanovením Soutěžního řádu Svazu národní házené všechny ligové soutěže dospělých ročníku 2019/20 rozhodnutím Výkonného výboru SNH ze dne 4. května 2020 předčasně ukončeny a v souladu s ustanovením SŘ SNH čl. 15/2/b byly tyto soutěže ročníku 2019/2020 anulovány bez vyhlášení pořadí.

Stejně dopadla i soutěž Českého poháru dospělých. Vzhledem k aktuální epidemiologické situaci a platným restriktivním opatřením rozhodl Výkonný výbor Svazu národní házené dne 20. října o zrušení finálových turnajů mužů i žen bez náhrady. Vítězové 46. ročníku Českého poháru nebyli vyhlášeni.

V oblastním přeboru mladších zákyň obsadila děvčata Sokola Dobruška 3. místo, A-družstvo starších zákyň místo první a B-družstvo 5. místo. Dorostenky skončily v oblastním přeboru druhé, mladší žáci první, starší žáci skončili na druhém místě, stejně jako dorostenci. Rozehraná podzimní část házenkářských soutěží byla po několika zápasech přerušena s nadějí, že bude odehrána v jarních měsících následujícího roku.

Jednotlivá družstva trénovali: prvoligové družstvo žen – Jiří Sychrovský a Božena Laštovičková, druholigové družstvo mužů Ing. Josef Verner, tentýž trenér měl v péči i mladší záky, o mladší zákyň se starali Tomáš Lenfeld a Mgr. Markéta Štěpánová, starší záky a dorostenky trénovali Ing. Milan Roleček a Milan Dubský, starší zákyň a dorostenky Jiří Sychrovský a Helena Kočová a B-družstvo mužů Pavel Holada a Martin Doubek.

Skiboby

Na letošní sezonu nebudou skibobisté vzpomínat v dobrém. Vinou nedostatku sněhu a šíření pandemie koronaviru se neuskutečnil jediný závod Mistrovství České republiky či Českého poháru. Na mezinárodní scéně se odjely pouze dva podniky Světového poháru ve Francii a Rakousku. Ostatním vystavil stop nedostatek sněhu, Finále v Nassfeldu, který leží na hranici Itálie a Rakouska, pak bylo zrušeno, když oblast byla tři dny před závodem uzavřena. Navíc se letos neuskutečnilo ani mistrovství světa.

Jediným plusem letošní sezony tak byly výkony českých reprezentantů v neúplném Světovém poháru. Ve francouzském Notre dame de Bellecombe vybojovala Gabriela Jašková dvě třetí místa, a to ve slalomu a obřím slalomu. Jan Baláček skončil ve slalomu desátý a Dominik Harnach byl třináctý ve slalomu a čtvrtý v obřím slalomu.

V rakouském Weissbriachu obsadila v kategorii žen Stanislava Preclíková dvě druhá místa v závodech obřího slalomu a čtvrté a třetí místo ve slalomu. Jašková skončila třikrát pátá a Kaufmanová pátá a čtvrtá v obřím slalomu a sedmá a pátá ve slalomu. Z mužů byl Dominik Harnach osmý a pátý v obřím slalomu, pátý a čtvrtý ve slalomu a Jan Baláček dvakrát čtrnáctý v obřím slalomu a sedmý a jedenáctý ve slalomu.

Při vyhodnocení soutěže o nejlepšího sportovce Královéhradeckého kraje se se mezi krajskou elitu již tradičně výrazně prosadili reprezentanti Skibob klubu Dobruška. Stanislava Preclíková obsadila v hlavní kategorii dospělých pátou příčku. Dominik Harnach triumfoval mezi mládežníky, kde Jan Baláček přidal deváté místo. V kategorii dobrovolných trenérů a instruktorů Karel Baláček obsadil třetí místo.

Tri Club

Dobrušský *Tri Club* má v současné době 24 členů. Činnost v roce 2020 byla, i když ne tak výrazně jako u dalších společenských, kulturních a sportovních aktivit, omezena protiepidemickými opatřeními.

V roce 2020 uspořádal *Tri Club* Dobruška již 27. ročník desetidílného amatérského cyklistického Dobrušského poháru 2020 - memoriál Martina Hockého, opět za finanční podpory Královéhradeckého kraje. Na tyto závody byla podána žádost o poskytnutí finanční podpory z drobného programu Královéhradeckého kraje – pořádání masových tělovýchovných a sportovních akcí typu „sport pro všechny“ a kraj nám poskytl dotaci na závody. Finančně spolek podpořilo také město Dobruška. Pro letošní ročník byl Dobrušský pohár rozšířen o dva závody, které připravili kamarádi ze Žernova a z Hradce Králové.

I přes nepříznivou situaci způsobenou koronavirem se podařilo uspořádat většinu závodů. Závody, které nemohly být uspořádány v plánovaných termínech, byly přesunuty na pozdější datum. Z deseti závodů musel být nakonec zrušen pouze jeden závod, což je perfektní bilance. Složení závodů tak bylo 3 silniční časovky, 2 závody na horských kolech, 3 závody silniční hromadné a 1 závod silniční kritérium.

Naštěstí zmíněné důvody neměly vliv na celkovou účast na závodech. Celkem se Dobrušského poháru 2020 zúčastnilo ve všech dvanácti kategoriích 392 závodníků a závodnic – bylo to 756 startujících v devíti závodech, což vychází průměrně 84 lidí na závod.

Tri Club Dobruška, z.s. opět převzal záštitu za uspořádání Středečního triatlonového poháru - memoriálu Míly Holcmana, který se konal v rámci Středečního poháru 2020. *Tri Club* přímo pořádal dva závody z tohoto poháru, Triatlon Opočno, který se konal dne 24. června 2020 tradičně na opočenském koupališti. Druhý závod byl finálový závod Duatlon Pohoří, který se konal 23. srpna. Po vyhlášení výsledků závodu proběhlo i slavnostní vyhlášení celkových výsledků Memoriálu Míly Holcmana. Za organizaci závodů patří díky Oldovi Hofmanovi. Časomíru a výsledky zajišťoval Jirka Veselý. Triatlonového poháru 2020 se zúčastnilo ve všech šestnácti kategoriích 227 závodníků a závodnic. Celkem to bylo to 289 startujících v pěti závodech.

V roce 2020 byl uspořádán jeden běžecký závod – 19. ročník Kounovského krosu dne 6. června 2020. Závod byl zařazen do 32. ročníku Velké ceny východních Čech v běžích. Opět vše především díky Oldovi Hofmanovi, Bohoušovi Fleglovi a Všetickovým. Letos to bylo s rekordní účastí 65 běžců a běžkyň.

V roce 2020 se uskutečnil již 15. ročník dětského závodu horských kol v Dobrušce. Závod se konal v náhradním termínu, ale počasí mu přálo, a nakonec se zúčastnilo celkem 61 dětí, což je oproti loňskému roku velice pěkný výsledek.

Z dobroušských sportovců dosáhli velmi dobrých výsledků následující závodnice a závodníci. Andršová Kateřina, která se umístila celkově na 2. místě v Dobrušském poháru 2020 (ženy masters) a také na 2. místě celkově v Triatlonovém středečním poháru (ženy). Komercová Renata za celkové 1. místo v Dobrušském poháru 2020 (ženy masters). Hofman Oldřich za celkové 4. místo v Triatlonovém memoriálu Míly Holcmana, a patří mu také velká pochvala za pořádání závodů MTB, běhu, triatlonu a duatlonu. Vanta Josef za celkové 2. místo v 32.ročníku "Velké ceny východních Čech v běžích" v kategorii D1. Všeticka Jan se svými výkony umístil na celkové 3. místě v Dobrušském poháru 2020 (žáci II) a 1. místě v Triatlonového středečního poháru. Dále získal 1. místo v celkovém hodnocení Krajského poháru Královéhradeckého kraje v triatlonech. Účastnil se závodů Českého poháru v triatlonech. Při Mistrovství ČR v triatlonu obsadil 15. místo v absolutním pořadí. Při Mistrovství ČR v duatlonu v Žamberku obsadil nádherné 3. místo. Mimo tyto výsledky sbíral další pěkná umístění v běžích, triatlonech a duatlonech.

Protože se na konci roku opět změnila pandemická situace, museli organizátoři zrušit tradiční akce Silvestrovský běh a Novoroční vyjížděku.

Fotbal

Fotbalový oddíl SK Dobruška byl založen 27. května roku 1909. V roce 2019 oslavil své již 110. výročí. Oslavy 110 let fotbalu v Dobrušce proběhly 14. září 2019. Jako host vystoupilo mužstvo Siegl team s hráči: Horst Siegl, Karol Dobiaš, Jiří Novotný, Luboš Kubík, Ladislav Vízek, Antonín Panenka, Rudolf Otepka, Martin Frýdek, Václav Koloušek, Jiří Bobok, Radim Holub.

Nejúspěšnějším obdobím oddílu v celé jeho historii bylo posledních deset let. V roce 2010 postoupilo A mužstvo Dobrušky pod předsednictvím Mirka Sixty mladšího poprvé v dějinách do krajského přeboru. Od tohoto ročníku hraje v krajském přeboru se dvěma výjimkami (v sezóně 2012 - 2013 a v sezóně 2017 - 2018 hrálo 1. A třídu). Na těchto úspěších A mužstva se podíleli trenéři Milan Petřík, Milan Mikušík, Milan Hašek, Bohuslav Jakoubek, Miloš Killar a Petr Jánský.

B mužstvo hrálo v sezónách 2012 - 2014 1. B třídu pod vedením Milana Jiráska. C mužstvo se pohybovalo v okresních soutěžích.

Základem vzestupu dobrušského fotbalu byla a dosud je, výchova mladých hráčů od 80. a 90. let minulého století počínaje přípravkou. Dobruškou prošli ligoví hráči a reprezentanti jako Lukáš Killar, Ivo Ulich, Martin Mach, David Sixta.

Po problémech s koronavirem nebyla dohrána sezóna 2019-20 a zásluhou toho se dobrušské A mužstvo zachránilo v krajském přeboru. Po dalším přerušení soutěží dne 10. října 2020 je A mužstvo Dobrušky na 11. místě krajského přeboru mužů. Mládežnická mužstva se pohybují v krajských soutěžích uprostřed tabulek. Z důvodu přerušení soutěží nebyli vyhlášeni ani nejlepší sportovci oddílu.

Atletika

Atletika Dobruška – když děláš to, co miluješ“. Může to znít snad až reklamně kýčovitě, ale nápis, který měli atleti AO SK Dobruška natištěný na triku, které vzniklo pro letní soustředění v roce 2019, zcela jednoznačně vystihuje náladu, která v tomto oddíle vládne. Receptura na kompromis mezi skvělou náladou, kamarádstvím a tréninkovou dřinou je přísně tajná, ale základní ingredience, od které se odvíjí všechny chutě dobrušské atletiky, je jasná, a to Ovčarik otec a syn, kteří do místní atletiky vnášejí neskutečnou energii a kvalitu.

S úvodním motem na hrudi dobrušští atleti po úspěšném ukončení sezóny 2019 doslova vlétli do zimní přípravy na sezónu 2020. Sportovní ambice nebyly malé a stejně tak nebyly malé ani tréninkové dávky. Na začátku února 2020 přišla první zkouška zdatnosti v podobě halového krajského přeboru. Lukáš Seidl získal v kategorii staršího žactva titul přeborníka kraje v běhu na 800 m a Jirka Touc si stoupl na stupínek hned po pravé ruce Lukáše. Tereza Stejskalová obsadila 3. místo v kategorii starších žákyň v běhu na 150 m. I další sportovci se blýskli skvělými výkony.

Netrvalo to dlouho a přišly sportovní prázdniny nařízené vládou a tréninkový i závodní kalendář se začal rozpadat. Tak jak se dané situaci musel přizpůsobit téměř celý svět, přizpůsobil se i dobrušský atletický oddíl. Nejdříve tréninky v malých skupinách, posléze individuální příprava a tréninky psané na dálku. Poté se vše na chvíli vrátilo do starých kolejí. Chlapecká i dívčí družstva přípravy si po pauze párkrát společně zatrénovala v Dobrušce a už zaklekávali do rozžhavených startovních bloků na stadionech po celém kraji. Po třech kolech soutěže družstev postoupili kluci i holky do finálového kola, které se uskutečnilo v září v domácích podmínkách na atletickém stadionu Václava Šperla. Podpora publika a hlas komentátora dovedl kluky na celkové 6. místo a družstvo dobrušských atletek obsadilo ve velké konkurenci skvělé celkové 2. místo.

Mladší žactvo je kategorií, kde už atleti zakoušejí skutečnou atletiku a s ní i všechny slasti a strasti, které s sebou tento královský sport nese. Klukům trvalo trochu déle, než se po

domácí výuce rozkoukali, a první kolo přeboru družstev uteklo dřív, než stačili pořádně roztočit tretry. To už se v dalších dvou kolech, které dopadly výborně, dalo velmi těžko dohnat. Skvělým výkonem se blýskl Robert Kopecký – v běhu na 300 m obsadil v krajských tabulkách 4. místo z 50 závodníků a Matěj Stejskal obsadil v kraji 7. místo z 50 běžců v běhu na 800 m. Chlapecké družstvo ve složení Kopecký, Stejskal, Janeček, Potměšil, Baláček, skončilo celkově po 3 kolech na 7. místě z 10 družstev. Dívčí družstvo naskočilo do seriálu závodů o poznání lépe a po 3 kolech skončilo celkově na 5. místě z 11 družstev se ztrátou 1 bodu na 4. příčku. V dívčím družstvu dominovala v krajských tabulkách několika prvními místy Martina Frejvaldová a skvělými výkony v běhu na 300 m a 800 m se předvedla Magdaléna Ovčariková. Velkým překvapením byla premiérová účast Pavlína Popové, které se blýskla 2. místem z v běhu na 600 m.

Krajské přebory družstev staršího žactva v letošní sezóně přinesly kolikrát úžasnou sportovní podívanou a družstva chlapců i dívek byla mnohokrát součástí napínavých soubojů ve všech sektorech atletických stadiónů. Družstvo chlapců ve složení Locker, Seidl, Kopecký, Touc, Stejskal skončilo po třech kolech na 6. místě z devíti. Ondřej Locker se za léta poctivého tréninku vyprofiloval ve skvělého běžce na středních tratích a ukazoval svá záda soupeřům na tratích od 800 m po 3000 m. Krásné výkony v této kategorii předváděl i Lukáš Seidl, který v běhu na 1000 m bral v krajských tabulkách druhé místo a umístění v první trojce ho neminulo ani na dalších tratích. Jíří Touc dokázal také bodovat ve všech kolech a ukázal svůj běžecký temperament.

Družstvo starších zákyň ve složení Horská, Stejskalová, Fejová, Frejvaldová M., Weber, Frejvaldová B., Čtvrtečková, Štětínová, Ovčariková, Dvořáková K., Popová, Skálová R. se umístilo na krásném 4. místě z devíti. Viktorie Fejová prolétla tratí na 1500 m jako vítř a brala krásné 3 místo. Rozálie Horská předvedla své kvality v hodech a třetí místa v krajských tabulkách jí vždy utekla o centimetry. Tereza Stejskalová zaznamenala úspěchy ve výškařském sektoru a výsledky v ostatních disciplínách dala jasně najevo, že víceboj může být její cesta. Kateřina Štětínová potvrdila své kvality v běhu na 200 m, 300 m a 800 m.

O své místo mezi krajskými dorostenkami se v letošním roce popraly holky ve složení Matulová, Uhlíková, Stejskalová, Štětínová, Frejvaldová B., Fejová, Weber, Horská, Matyášová. Děvčata se k této výzvě postavila čelem a nesou si do dalších let cenné zkušenosti. V chlapecké dorostenecké kategorii hájili dobrušské barvy Bílek a Čáp P., Seidl, Touc, Locker. Petr Čáp v této kategorii několikrát exceloval. V krajských tabulkách se umístil na 1. místě v běhu na 1500 m, 2. místě na 2000 m překážek a třetím místě v hodu oštěpem.

Rozhodně stojí za to zmínit několik úspěchů dobrušských atletů v rámci krajských přeborů, které vyčnívají z jinak velmi úspěšné, avšak trochu jiné sezóny. Titul krajské přebornice v běhu na 1500 m překážek získala Viktorie Fejová s časem 6 min 13,16 s. Ondřej Locker získal titul krajského přeborníka v běhu na 1500m překážek s časem 5 min 57 s a 2. místo obsadil v běhu na 3000 m s časem 11 min 27,24 s. Barbora Dvořáková obsadila 2. místo v přeboru kraje v běhu na 800 m s časem 2 min 44,71 s. Martina Frejvaldová okusila pocit na stupni vítězů hned několikrát, v pětiboji získala 1991 bodů a obsadila 3. místo, v hodu oštěpem 400 g skončila na třetím místě s výkonem 27,52 m a 3. místo také vybojovala v běhu na 60 m překážek s časem 11,29 s. Eva Pavlína Weber skončila na 3. místě v běhu na 1500 m překážek s časem 6 min 48,70s. Rozálie Horská dokázala hodit oštěp za hranici 31 m a zasloužila si tím 3. místo. Starší zákyň ve složení Štětínová, Fejová, Stejskalová, Frejvaldová B., si ve štafetě na 4 x 300 m doběhly pro 3. místo. Matěj Stejskal zúročil své zkušenosti a v přeboru na 800 m získal 3. místo s časem 2 min 40,76 s. Renata Skálová si zasloužila 3. místo v běhu na 800 m s časem 2 min 45,62 s.

Moderní gymnastika

V roce 2020 je v oddíle SK MG Dobruška aktivně cvičících 59 děvčat ve věku 4–16 let, pět trenérek a šest rozhodčích moderní gymnastiky, Děvčata trénují dvakrát až třikrát týdně ve čtyřech skupinách. Zázemí pro činnost má oddíl v tělocvičnách ZŠ Pulická a SPŠel-it.

Nelehký rok 2020 možnostem sportování dětí příliš nepřál. Z důvodu nepředvídatelné situace ohledně pandemie covid-19 došlo k omezení sportovní soutěžní a závodní činnosti a dokonce až k pozastavení tréninkové činnosti. Děvčata přešla na domácí cvičení. I přes nepříznivé podmínky provozování sportu se však nevzdala.

Po první pauze v jarním období v době prázdnin byla uspořádána dvě soustředění. Od září se rozjely tréninky všech skupin a po uzavření tělocvičen v říjnu se cvičení opět přesunulo do on-line prostředí. Díky tomuto spojení děvčata neztratila možnost pohybu a důležitý kontakt s kamarádkami a trenérkami. Velké poděkování patří trenérkám, které stále neúnavně trénují online a alespoň tímto způsobem se svěrenkyním věnují.

V roce 2020 nebyla možnost závodit ani uspořádat tradiční závody v moderní gymnastice. Byla zrušena jarní i podzimní závodní sezóna včetně Mistrovství České republiky.

Ocenění Města Dobruška za rok 2019 v kategorii SPORTOVEC dostala gymnastka Anita Melišová. Patří mezi nejúspěšnější sportovkyně oddílu. Na oblastním přeboru v roce 2019 obsadila 3. místo a v sérii závodů Východočeské ligy rovněž 3. místo.

Badminton

Stejně jako u všech sportů, tak byly i u badmintonu všechny soutěže poznamenány nástupem koronavirové epidemie. Část turnajů se stačila odehrát v prvních měsících lednu a únoru a následně v omezeném období druhé poloviny roku. V lednu se konal národní turnaj dospělých GPA Těšínský pohár, na kterém měl hráčské zastoupení i náš oddíl Veronikou Kubečkovou, Matějem Švábem a Markem Burešem. Výborného výsledku dosáhla Veronika se spoluhráčkou Lucií Krejčovou z Králova Dvora, když děvčata obsadila 3.místo ve čtyřhře. V Plzni se začátkem února odehrálo TOTAL MČR jednotlivců dospělých 2020. Dobrušský oddíl na něm reprezentovala Veronika Kubečková ve dvouhře a čtyřhře.

Vzhledem k tomu, že soutěže družstev dospělých se hrají systémem podzim – jaro, stačila se v lednu dohrát pouze základní část. Play off a play down již byly kvůli nákaze covid-19 zrušeny a konečné pořadí bylo vyhlášeno dle pořadí družstev po základní části. Dobrušské družstvo startující v 1. lize skupiny východ si tak umístěním na třetím místě vybojovalo bronzové medaile.

Konečné pořadí na stupních vítězů:

1. TJ Sokol Klimkovice B 17 bodů
2. TJ Orlová Lutyně 16 bodů
3. TJ Sokol Dobruška 16 bodů, horší poměr zápasů

Družstvo Dobrušky reprezentovali hráči Ondřej Kopřiva, Matěj Šváb, Marek Bureš, Petr Hrnčár, Andrej Antoška, Veronika Kubečková, Veronika Ostrá a Eliška Smejkalová. Vedoucím družstva byl Miroslav Skočdopole.

Kondiční soustředění hráčů oddílu se podařilo zorganizovat v srpnu v penzionu SUNSKI v Harrachově pod trenérským vedením Václava Drašnara. Hráči se připravovali hlavně výběhy a různým cvičením v přírodě, v omezeném čase ale také herně v tělocvičně.

V září se v hezké sportovní hale v Dobřanech odehrál Otevřený přebor ČOS a CZECH SOKOL CUP 2020. V kategorii starších žáků se turnaje zúčastnili Lukáš Rousek, Matyáš Slavík, Adéla Vrzáčková, Jindřiška Andělová, Markéta Kuncová a v mladším dorostu Kryštof Sedláček. Všichni hráči si z turnaje odvezli medaile, někteří z nich i titul přeborníka ČOS. Medaile si také přivezli naši hráči z MČR veteránů, které se odehrálo v Mostě. V kategorii

35+ vybojoval bronzovou medaili ve dvouhře Miroslav Skočdopole a stříbro přidal v kategorii 55+ Jaroslav Voborník.

Ke konci roku 2020 má oddíl 19 žáků, 23 dorostenců a 31 dospělých, celkem 73 členů. Hráči trénují v tělocvičně průmyslové školy v Dobrušce a ve sportovní hale v Novém Městě nad Metují.

Futsal

Oddíl futsalu FC Santus Dobruška s celkovým počtem 24 hráčů zakončil sezónu 2019/2020 v královéhradeckém krajském přeboru ve futsalu na skvělém druhém místě. Santus měl na dosah dokonce i první místo, ale horší bilance s prvním týmem Orel HK „B“ rozhodla o stříbrné pozici. Již popáté za sebou však tým z Dobrušky měl nejlepšího střelce Krajského přeboru. Stal se jím Marek Brich s 32 vstřelenými brankami.

V létě oddíl uspořádal již 30. ročník Dobrušského poháru ve futsalu. Podruhé v historii turnaj proběhl během jediného dne. Soutěž mužů ovládl tým AC Gamaspol Jeseník, který vyhrál dobušský turnaj již popáté. V turnaji žen zvítězily hráčky týmu Cuba Libre Ladies Hradec Králové a turnaj veteránů vyhrál tým Indiany Plumlov. Celého turnaje se zúčastnilo celkem 42 týmů.

Zbytek roku byl poznamenán nemocí covid-19, kvůli které byl futsalový ročník 2020/2021 krajského přeboru Královéhradeckého kraje celý zrušen.

Nejlepší sportovci města

Jako každoročně, i za rok 2020 ocenilo město své nejlepší sportovce. V kategorii jednotlivců jich bylo celkem dvanáct. Šlo o Martina Jandu z Klubu orientačního běhu, který na Mistrovství České republiky získal 4. místo v kategorii H40. Dalším oceněným byl Marek Brich z FC Santus, nejlepší střelec Královéhradeckého přeboru, který ve čtrnácti zápasech vsítil 32 branek a pomohl tak svému družstvu k druhému místu v soutěži. Z atletického oddílu SK Dobruška byli oceněni Ondřej Locker (krajský přeborník v běhu na 1 500 m překážek, 3. místo v překážkovém běhu na 3 000 m a 9. místo v běhu na 1 500 m na Evropských atletických hrách), Viktorie Fejová (krajská přebornice na 1 500 m překážek, 3. místo v krajském halovém přeboru na 1 500 m a v téže disciplíně 16. místo na Evropských atletických hrách), Ondřej Čáp (v kategorii veteránů 2. místo na Mistrovství České republiky v běhu na 3 000 m, 3. místo na Mistrovství ČR v běhu na 10 000 m a 3. místo na Mistrovství ČR v překážkovém běhu na 3 000 m), Martina Frejvaldová (4. místo na Evropských atletických hrách v hodu kriketovým míčkem, 3. místo v krajském přeboru jednotlivců v pětiboji, 3. místo v krajském přeboru v hodu oštěpem a 3. místo v krajském přeboru v běhu na 60 m překážek), Tereza Stejskalová (3. místo v krajském přeboru ve skoku vysokém, 3. místo v běhu na 150 m, členka bronzové štafety na 4x300 m v krajském přeboru). Z badmintonového oddílu byl mezi nejlepší sportovce města Dobrušky zařazen Lukáš Patzák, z florbalistek Natálie Balková, skialpinista Jan Pochobradský a skibobistky Stanislava Preclíková a Gabriela Jašková.

Rovněž bylo oceněno sedm kolektivů; družstvo mužů FC Santus, Oddíl atletiky SK Dobruška, atletické družstvo přípravky žákyň a družstvo dorostenek, smíšené družstvo dospělých oddílu badmintonu, družstvo dorostenců FCB Dobruška, družstvo starších dorostenců fotbalového oddílu SK Dobruška a družstvo starších žákyň oddílu národní házené TJ Sokol Dobruška.

Ocenění se dostalo i Ludku Ovčarikovi, trenérovi oddílu atletiky, Aleně Skálové, trenérce téhož oddílu, Petru Švábovi, předsedovi oddílu badmintonu a trenérovi nejmladších badmintonistů, Milanu Jiráskovi st., dlouholetému trenéru fotbalistů a hospodáři oddílu, dlouholetému trenéru národní házené TJ Sokol Dobruška.

Kvůli omezení veškerých aktivit v důsledku opatření proti pandemii koronaviru nebylo možné uskutečnit slavnostní předání ocenění v obvyklou dobu a bylo odsunuto do zlepšení situace.

9. Zajímavosti ze života a minulosti města

Devadesát let Vlastimila Železníka

Významný dobrušský rodák, trumpetista, pedagog a skladatel Vlastimil Železník oslavil v pondělí 16. prosince významné životní jubileum – devadesát let. V Dobrušce prožil celé svoje mládí nejdříve s rodiči a po smrti své matky (ve 12 letech) žil u tety a strýce Zmatlíkových. Absolvoval obecnou a měšťanskou školu a jednoroční učební kurz tamtéž. V roce 1946 nastoupil na Veřejnou obchodní školu v Dobrušce. Po jejím absolvování v roce 1948 začal pracovat ve firmě A. Lorenz Dresden, Werk Gutenfeld v Dobrušce (později Adast) jako praktikant v účtárně. V Adastu pracoval celých sedmáct let v účtárně a zásobování až do roku 1965. V průběhu zaměstnání v letech 1959–61 navštěvoval dvouletou Průmyslovou školu strojnickou v Dobrušce formou večerního studia, kde v roce 1961 absolvoval.

Od roku 1936 docházel do hudební školy Jaroslava Šenkýře v Solnické ulici čp. 183, kde se učil na klavír a housle. V roce 1946 se udála osudová příhoda, která posléze přispěla k tomu, že Vlastimil Železník spojil svůj život s hudbou. Tehdy šestnáctiletý Vlastimil tančil na čajích v Lidovém domě U Labutě, který stával na dobrušském náměstí. K tanci hrál orchestr Josefa Nyčka a jako host s ním vystoupil Josef Skalický na trumpetu, který zahrál v této době populární skladbu Číňánek. Mladého Vlastimila toto vystoupení natolik oslovilo, že se rozhodl učit hře na trubku.

Na nástroj Vlastimil se začal učit sám, posléze docházel krátce ke kapelníkovi Maisnerovi. Že mu hra šla dobře, dokazuje to, že už v roce 1947 sestavuje s Josefem Doleželem svůj první soubor, taneční orchestr „Rytmus“. Členové souboru: I. alt saxofon Josef Dušek - Opočno, II. alt saxofon Josef Čtvrtečka - Dobruška, II. tenor saxofon Josef Doležal - Hronov, I. trubka Vlastimil Železník, II. trubka Zdeněk Smrček - Dobruška, klavír Luboš Klimeš - Opočno, bicí Petr Šafář - Opočno a kontrabas Václav Tůma - Opočno.

Poprvé hrál tento orchestr v roce 1948 na plese v dobrušské sokolovně. V roce 1950 začal Vlastimil Železník spolu s Ivo Kratěnou tento soubor rozšiřovat. Do souboru přišli například: Zdeněk Jiruška, Zdeněk Šrenk a Vladimír Wisinger. Soubor dostal název Orchestr závodního klubu TOS a Ivo Kratěna se stal jeho uměleckým vedoucím, postupně jeho roli převzal Vlastimil Železník. V roce 1958 pak ze souboru odchází a v následujícím roce nastupuje do hudební skupiny Josefa Šřitry.

V roce 1962 založil Vlastimil Železník spolu s Karlem Dismanem Divadlo hudby. Pro potřebu divadla objednali komplety gramofonových desek s doprovodnými texty. Představení měla podobu komponovaných pořadů slova a hudby. V souboru dále působili: Ing. Karel Šváb, Karel Svoboda, Ema Honová, Alena Novohradská, Vlasta Ulrychová, Milena Prostředníková-Švabová, Mgr. Prachařová a učitel Procházka.

V roce 1963 nastupuje Železník do hudební skupiny Vojenského topografického ústavu v Dobrušce. Členy souboru byli: bicí - František Pergl, klavír - Stanislav König, trubka Vlastimil Železník, baskytara - Emil Rudolf, saxofon - Jiří Sehnal, Ladislav Nimráček (velitel posádky), kytara - Arnošt Lapeš a zpěv – Jana Černíková (Čáповá).

Od roku 1962 se u něho začala projevovat vrozená oční vada, která se postupně zhoršovala. Protože nemohl číst noty, hrál na trubku z paměti. Nemoc mu postupně bránila vykonávat jeho povolání. Po úspěšném absolvování přijímacích zkoušek, nastoupil 1. září 1965 na Konzervatoř pro zrakově postižené Jana Deyla v Praze. Jeho hlavní nástroj byla trubka, druhý nástroj housle a obligátní nástroj klavír. Na konzervatoři patřil k nejlepším

žákům, o čemž svědčí jeho turné po Švédsku v roce 1969. Koncertoval ve Stockholmu a ve městě Örebro.

V roce 1970 natočil v Československém rozhlasu Praha s trumpetistou maďarského původu Tiborem Šrankem za doprovodu Smyčcového orchestru československého rozhlasu v Praze skladbu od Pavla Josefa Vejvanovského „Baletit pro tabula“ (Hudba k tabuli).

Maturitní koncert se konal na Žofíně spolu se symfonickým orchestrem AUS Víta Nejedlého, který řídil Jiří Bělohávek. Do Prahy tehdy přijel plný autobus přátel z Dobrušky podpořit svého rodáka. Studium úspěšně zakončil 30. června 1972.

Spíše náhoda ho přivedla zpět do Dobrušky, kde mu bylo nabídnuto místo učitele hudby v Lidové škole umění (LŠU), kam nastoupil 1. září 1972. I tady pokračoval v aktivní hudební činnosti. Natočil dvě nahrávky v Československém rozhlasu Hradec Králové, odehrál čtrnáct koncertů s Opočenským komorním orchestrem. V letech 1972–1987 absolvoval na 130 vystoupení, při kterých ho na klavír nebo varhany doprovázela Bohuslava Purmová, se kterou se 3. června 1976 oženil.

Svaz hudebníků v Praze vydal tiskem Železníkovy etudy pro trubku a lesní roh pod názvem: Třicet melodických cvičení pro B-trubku nebo lesní roh. Ve slepeckém písmu vyšly jeho fanfáry pro čtyři trubky.

18. května 1985 založil společně se svými žáky Dobrušské žesťové sdružení a stal se jeho vedoucím. Pro tento soubor upravoval a aranžoval všechny skladby. Pravidelně přispíval svými články do Dobrušského zpravodaje a do regionálních periodik. Ve svém archivu nashromáždil spoustu materiálů o zajímavých lidech z Dobrušky, například o skladateli Augustinu Šenkýřovi.

Během své učitelské dráhy vychoval asi 130 žáků z toho 100 hráčů na trubku a lesní roh. Do června roku 2008 učil 36 let na Základní umělecké škole v Dobrušce. Od roku 2018 žije v domově důchodců Bella v Českém Meziříčí.

Devadesát pět let Vlasty Ulrychové

Devadesát pět let je už opravdu vzácné životní jubileum. A když se k tomu připojí život naplněný obětavostí a prací pro druhé, je to důvod k oslavě dvojnásobný. V případě paní Vlasty Ulrychové dokonce několikanásobný.

V listopadu oslavila své narozeniny skautka, přesněji řečeno oldskautka. Nejde o žádnou zkomoleninu, ve skautské organizaci tak nazývají ty, kteří sice již nejezdí na tábory a dávno tomu, co plnili příslušné bobříky, ale srdcem a duší zůstávají stále mladými skauty. Paní Vlasta Ulrychová je skautkou dokonce čtyřnásobnou. Poprvé se jí stala již za časů první republiky. Po příchodu nacistů však byli skauti jednou z prvních organizací, která byla zakázána, protože mládež měla být vychovávána v jednotném proříšském duchu v Kuratoriu. Ale nezdařilo se. Podruhé se Vlasta stala skautkou po válce, když byla skautská organizace obnovena. Zase ne nadlouho. Noví mocipáni rozhodli, že jediným mládežnickým spolkem hodným vychovávat novou Gottwaldovu mládež je Pionýr a Československý svaz mládeže. Pro skauty opět nebylo místo. Jiskřičku v temnotách rozsvítil rok osmašedesátý, normalizace ji však urychleně udusila. A tak byla po roce 1989 skautské organizace obnovována již počtvrté. A v Dobrušce to bylo vždycky za aktivní účasti a s platným podílem Vlasty Ulrychové.

Vlasta Ulrychová však není jen skautkou. Velmi čínorodě se podílela na kulturním životě našeho města. V šedesátých letech stála u zrodu Kruhu přátel hudby, který pro zdejší zájemce připravoval velmi hodnotné programy z oblasti vážné hudby. Vlasta sama vytvářela pořady hudby a poezie, na nichž se mohl naplno prezentovat také její nevšední recitátorský talent. Ještě dnes je schopna z paměti recitovat verše svých oblíbených básníků Jaroslava Seiferta či Josefa Palivce.

Škoda, že nebylo přítomno žádné záznamové zařízení, jež by v roce 1969 zachytilo opravdu nevšední zážitek na večeru obrozené hudby a poezie, který byl uspořádán při příležitosti dobrušské konference o národním obrození v Podorlicku.

Jednou z opravdových domén její umělecké činnosti se stala její další celoživotní láska – ochotnické divadlo. Věnovala se mu již od dětství, a to nejen jako herečka, ale později také jako režisérka. Troufla si i na tak náročné inscenace, jako byla například hra bratří Čapků *Ze života hmyzu*, a úspěšné byly i její další inscenace. Pustila se i do náročných divadel s dětskými herci, například do *Sněhové královny*.

K dobrušskému ochotnickému divadlu patří i divadlo loutkové. Také tady Vlastu Ulrychovou najdeme. Svůj hlas propůjčila postavičce z nejoblíbenějších, Kašpárkovi, ale namlouvala i jiné loutky, které nezřídka také ovládala z rampy nad jevištěm. Odměnou jí byly „jen“ potlesk diváků a rozzářené oči dětí. Dočkala se ale také jiných „odměn“. To, když ji normalizátoři po roce osmašedesátém vyhodili ze zaměstnání ve školní družině. Ale nezatrpkla. I přes nepřízeň mocných kolem sebe dokázala stále šířit dobrou náladu a dodávat radost ze života všem ve svém okolí. Její záslužná práce byla oceněna až v tomto století medailí Za rozvoj města Dobrušky.

Zemřel Radovan Dražan

Ve věku 97 let zemřel dne 7. července pan Radovan Dražan. Patřil k těm, kteří se odmítli smířit s potupnou německou nacistickou okupací a chtěli odejít bojovat proti tomuto zlu do zahraničí. Při svém pokusu byl však zatčen a strávil čtyři těžká válečná léta v koncentračním táboře. A to v Dachau, což byl jeden z nejstarších a zároveň nejstrašnějších koncentračních táborů. Šlo o tzv. tábor vyhlazovací, v němž nelidskost dosáhla svých nejkrajnějších forem.

Člověk se zde změnil v číslo. Ztratit lidskou jedinečnost mu měla „pomoci“ i jednotná pruhovaná vězeňská uniforma. Na blůze vězeňské uniformy pana Dražana byl našitý červený trojúhelník označující politického vězně a v něm písmeno T, určující národnost (Tscheche, tedy Čech).

Na to, jak to v Dachau vypadalo, pan Dražan vzpomínal. „Představte si mělký rybník, do něhož v březnu nahnali vězně. Lopatami vyhazovali písek ze dna na břeh. Tam si jej „šňůrou“ podávali dále, aby jej na konci házeli zpátky do rybníka. Okolí Dachau byl samý močál. Po začátku války s Ruskem začala trochu jiná práce. Aby se vlaky, vezoucí na frontu vojáky a zbraně, nevracely prázdné, plnili je jiní vězňové krásnou a úrodnou ukrajinskou zemí. My jsme pak touto hlínou zasypávali bažiny a zúrodnňovali je. I tak byla ovšem hlavním cílem práce fyzická likvidace vězňů.“

Vzpomínal i na své spoluvězně. „Mezi českými vězni byla zejména inteligence, mimo jiné i vysokoškolští učitelé a vysocí důstojníci. V Dachau jsem se sešel i s náčelníkem československého Sokola Josefem Truhlářem, který vedl celou organizaci, zajišťující ilegální odchod lidí do zahraničí. Jedním z mých spoluvězňů byl také evangelický farář Opočenský z Kláštera nad Dědinou. Pracoval v komandu, které vykonávalo jednu z nejhroznějších prací vůbec, v krematoriu. Útěk z Dachau byl v podstatě vyloučen, i když se několik pokusů uskutečnilo. Většinou však končily velice záhy, když se uprchlík pokoušel o získání civilního oděvu a byl udán místními obyvateli. Ale téměř nemožné bylo už projít třemi kulometnými pásmy a elektrickým proudem nabitými dráty.“

Kruté zacházení, mučení, hlad, popravy. Na druhé straně vůle přežít. Slíbili si, že kdo přežije, bude po celý život šířit pravdu o prožité nelidskosti. Byli mezi nimi i lidé z našeho kraje, byl mezi nimi i pan Radovan Dražan.

Dlouhá léta aktivně vykonával funkci předsedy dobrušské organizace Svazu bojovníků za svobodu (dříve Svaz protifašistických bojovníků). Je také spoluautorem několika publikací, dokumentujících období nacistické okupace v Podorlicku a jeho oběti, vydaných bývalým

Okresním úřadem a Státním okresním archivem v Rychnově nad Kněžnou. Úsilím doslova mravenčím se podařilo zrekonstruovat osudy desítek lidí, kteří se stali obětmi nelidského režimu. Nejenom pro historickou dokumentaci, ale i proto, aby se nezapomínalo.

Pan Dražan svůj slib, daný zejména těm, kteří se konce věznění nedočkali, splnil. Je na nás i na dalších generacích, aby varovné memento nebylo zapomenuto. Tak, jako na ně po celý svůj život nezapomínal pan Radovan Dražan.

Sté výročí skautské organizace – z historie dobrušského skautingu

Skauting v Čechách se v prvním desetiletí po konci 1. světové války a vzniku Československa rozvíjel postupně, zpočátku velmi pomalu. A na venkově (rozuměj tím i naši podorlickou Dobrušku) ještě poněkud pomaleji než ve velkých městech. Zatímco ve dvacátých letech honili sedláci i hajní skauty z polí a lesů vesměs jako cikány, ve třicátých letech už se situace radikálně obrátila. Určitě k tomu přispěla i podpora presidenta Masaryka, když na Jamboree slovanských skautů v Praze v roce 1931 v projevu veřejně deklaroval „Akceptuji váš program...“ Tato podpora byla sice pouze morální (žádné dotace ani peníze pro dobrušské skauty to nepřineslo), ale znamenalo to jasný signál, jak se veřejnost má ke skautům chovat. A. B. Svojsík se z tak trochu trpěného „vzdorosokolského“ tělocvikáře stal postupně uznávanou celebritou.

A jak to bývá, i zde se do různých funkcí na všech úrovních začalo hrnout stále více a více ambiciózních činovníků, kteří „chtěli být u toho“ a případně z toho i něco mít – hlavně uznání. Ani dobrušským skautům se tento vývoj úplně nevyhnul. Na jedné straně to byl pozitivní moment; postupně se začalo hlásit stále více a více dětských zájemců a mnoho místních vážených osobností si považovalo za čest, že mohou platit alespoň čestné registrační příspěvky. To bylo velmi důležité, neboť neexistovaly žádné dotační programy jako dnes, ze kterých by mohli skauti pohodlně žít. Naopak. Na všechno se museli skauti buď složit, nebo pořádat sbírky po Dobrušce, případně si vydělat pořádáním různých akcí – věnečků, dýchánek, přednášek, akademií a doprovodnými prodeji pohoštění apod. Na druhé straně to ale bylo zdrojem několika konfliktů mezi prvozakladateli a těmi, co se „přichomýtli“ k hotovému a chtěli skauting vést jiným směrem...

Třicátá léta jsou navzdory situaci i pro dobrušské skauty obdobím velkého rozkvětu. Skauti sice nikdy mezi válkami neměli vlastní klubovnu a stěhovali se po vypůjčených sálech a klubovnách, ale jako spolek byli respektovanou a uznávanou jednotkou – dokonce i župní zpravodaj měl administrativní sídlo zde v Dobrušce.

V srpnu 1930 byl v Dobrušce znovu ustaven oddíl vlčat – malých chlapců – a díky cílevědomému učiteli Fr. Světlíkovi jich na společné fotce v roce 1933 napočítáme přes třicet. Znovu byl v roce 1932 ustaven dívčí oddíl, který pod Jindrou Borůvkovou zaznamenal éru samostatného rozkvětu a začal jezdit na své tábory; nejdříve samostatně a od roku 1936 spolu s malými děvčaty, vedenými sestrou Neumannovou. Tyhle holčičky se tehdy nazývaly „šotci“ nebo také „šot'ata“ - což je z anglického „brownies“ = „domácí skřítci“. Na „Světlušky“ byla tato děvčátka přejmenována centrálně až v roce 1939, těsně před nacistickou likvidací. Vedení chlapeckého oddílu převzal v roce 1932 Václav Matějů, tábory pak vedl i Antonín Štěpán.

V listopadu 1932 mohlo znovu vzniknout Místní Sdružení (dříve „Sbor“, nyní „Středisko“), jehož starostou byl zvolen Alfons Neumann. Teprve v roce 1937 jej nahradil podplukovník Bohdan Hartmann (ano, ten, jehož jméno najdeme na památníku obětem nacismu jako popraveného ve 46 letech v roce 1940 ve Stuttgartu). Je až k slzám vedoucí číst v historické zápisnici dívčí družiny Jetýlků, jaké naděje a víru v lidství do ní vepisovala v roce 1936 čtrnáctiletá rádkyně Olga Dörflerová, aniž by vůbec tušila, že díky zvrhlé nacistické antisemitské ideologii skončí o šest let později i s matkou a sestrou v plynu v Osvětimi.

Dobrušští skauti mezi válkami neměli vlastní budovu coby klubovnu. Pronajímali si různé sály a místnosti, kde na střídačku schůzkovali či pořádali výstavky. Zpočátku chodili

pouze na louky za město, hlavně na Belveder, kde dnes stojí vilová čtvrť, a do Louček, kde dnes stojí kasárna a Mírovka. Občas si půjčili třídu obecní školy pod kostelem. Od počátku třicátých let si skauti vyjednali pro dobré počasí užívání „Hasičské zahrady“. To bylo v Solnické ulici, kterou téměř od náměstí lemovaly jen stodoly. V jedné stodole měli hasiči stříkačku a zázemí (představuji si to někde tam, jak je parkoviště před „univerzitou“). Na zahradu za tu stodolu si chodili stavět stany, cvičit, hrát volejbal a tak podobně.

Pro špatné počasí se pak skautům podařilo vyjednat užívání místnosti v domě „U Prokopů“ na kraji Solnické ulice, který koupila Městská spořitelna, aby jej rekonstruovala v roce 1932 na Osvětový dům (pamětníci vědí, že tam pak byla dlouho Lidová škola umění, k posledku i pohřební ústav a taky se tam ještě nedávno platily poplatky za odpady, psy apod.). I po rekonstrukci tam měli skauti propůjčenu klubovnu, neboť ve vedení spořitelny seděli čestní členové Junáků. Skauti si sice museli platit všechny náklady sami, ale jinak spořitelna vesměs každoročně posílala finanční dar na činnost. Skauti plánovali postavení vlastní klubovny již někdy od roku 1927; zřídili zvláštní Stavební fond a při každé příležitosti prodávali zvláštní stvrzenky (symbolické „cihly“) a postupně střádali. Nicméně moc rychle to nešlo; na konci roku 1934 bylo na nedotknutelném stavebním fondu jen 1.657,10 Kč, v roce 1936 pak 3.300 Kč a teprve po změně vedení a změně hospodaření se podařilo stavební fond navýšit na zajímavých 7.204,10 předválečných korun (i díky čestné starostce továrnici Jarmile Nemajer-Rudolfové, jež do fondu darovala 1.000 Kč, a k tomu ještě 350 Kč na dívčí tábor). Nakonec se žádná klubovna stejně ale do války postavit nestihla a peníze zmizely nejspíše kdesi v žumpě neslavně proslulého protektorátního Kuratoria pro výchovu mládeže.

Hrdost a sebevědomí získávali dobrušští skauti již ve 20. letech, ale nejvíce pak od počátku let třicátých s každou zdařilou akcí. Zdá se, že jak se rozšiřovaly počty členů – hlavně menších kluků a holek, ubývalo dlouhých pochodů a la Klub českých turistů a přibývalo kratších výletů. Táboření se přesouvalo na dvou a třítydenní tábory na stabilní místa. Hlavně do Porkertova Antonínova údolí nad Skuhrovem (chlapci) a Pekelec u Německé Rybné, dnes Rybná nad Zdobnicí (dívky).

Namísto ryze skautských akcí však hlavně přibývalo společensko-kulturních a propagačních akcí v Dobrušce, obdobně jako to pořádaly jiné zavedené spolky – například Sokol. Nesmíme zapomenout, že téměř každý skaut měl i jiné záliby a členství v jiných spolcích. Takže, když starší kluky bavil volejbal, hráli na Hasičské zahradě několik let skoro pořád volejbal a pořádali (vítězné) turnaje pro okolní střediska, orly či sokoly. Pak je zase bavil ping pong, Junák tedy nakoupil v dubnu za 300 korun stůl na table-tennis. Nutno však podotknout, že skautský „table-tennisový“ odbor byl značně liknavý ve výběru poplatků a peníze nevracel.

Řada členů byla ochotníky, tak čas od času nacvičili pod Junákem nějaké divadlo, např. v roce 1934 představení „Spousta peněz“ v Lidovém domě v parku, na němž vydělali skoro 200 korun. Řadu let úspěšně fungoval – obdobně jako v Sokole - i odbor loutkového divadla. Většinou na podzim a v lednu sehráli skauti 6–10 dětských představení s výtěžkem okolo 20 korun na představení.

I dobrušští skauti hráli nejen na kytaru tehdy populární trampské písně u táboráku, ale dobrušský „Rowersklub“ si založil i moderní kapelu s akordeonem. Říkali si Jazz Orinoko, nejdříve si hráli sami pro sebe a pro ostatní skauty, v únoru 1935 si už troufl i hrát na období dnešních plesů, tzv. „Skautském věnečku“ v sokolovně. Skautské věnečky v nové sokolovně či Vánoční nebo Mikulášské dýchánky v pavilonu v parku (Lidový dům) byly téměř pravidelnými každoročními výdělečnými akcemi nejen pro sympatizanty, ale i pro další dobrušskou veřejnost, byť s pravým skautováním to až tolik moc společného nemá.

Z ryze skautských akcí však nesmíme zapomenout uvést alespoň tyto: Již v roce 1930 – u příležitosti 10. výročí od založení - uspořádali skauti na počátku července pokusný propagační týden: v parku – Archlebových sadech – zbudovali zcela funkční tábor. Postavili

jedenáct jehlánků na podsadách z krajinek okolo velkého stanu „cirkusu“, brány, stožár, oplocení i tribunu. V tomto táboře každou noc přespávalo hodně hochů – mohli si to vyzkoušet i zájemci. Bývalý tajemník poválečného národního výboru – dnes již zemřelý Radovan Ježek – vzpomínal, jak ho to hrozně bavilo, akorát se styděl, když mu maminka na noc přinesla do parku peřiny, zatímco starším klukům stačila deka.

Ve dnech 5. a 6. července se do parku sjelo na oslavy okolo stovky dalších skautů ze všech okolních středisek. Koloběžkové závody se sice pro déšť moc nepovedly, ale odpolední program i večerní slibový oheň za účasti zpravodaje náčelnictva Šimánka a několika stovek dalších hostů i veřejnosti byl velmi úspěšný. K tomu běžela čtrnáctidenní výstava v budově Městské spořitelny (tam, co byla na náměstí prodejna pekařství Klobas). Pouze někteří skauti brblali, že sotva uklidili park, už mají znovu stavět nad Skuhrovem svůj čtrnáctidenní táborek – šest špiček, cirkus a kuchyňku.

V roce 1931 si Dobrušťáci odskočili tábořit do pražské Stromovky na velkolepé jamboree slovanských skautů a pak už každoročně pokračovali na Porkertových pozemcích v Antonínově údolí nad Růženinou hutí u Skuhrova. Velmi významnou – řekněme propagačně nejvýznamnější – akcí byl v roce 1933 propagační týden skautingu v Dobrušce.

To už byla velice propracovaná a mnohvrstevná akce, jaká od té doby v Dobrušce v tomto pojetí nebyla. V parku byl opět postaven plnohodnotný skautský tábor, kde pod vedením Václava Matějů skoro čtrnáct dnů tábořilo dvanáct skautů a pět vlčat. Jeden den navíc proběhlo promítání cestopisu v biu Sokol, další den byla slavnostním průvodem z náměstí otevřena skautská výstava v pavilonu v parku (spolu s Klubem fotoamatérů a Leteckou ligou). Odpoledne ukázka života v táboře a večer loutkové divadlo pro děti. Další den večer byla v nové sokolovně pořádána pro rodiče i hosty spolu s Opočňáky tzv. Skautská akademie (ukázka skautské činnosti malých i velkých – co dovolí jeviště). Na další den po vztyčení vlajky na náměstí proběhly okresní nováčkovské hlídkové závody, odpoledne opět Život v táboře, table-tennis, večer táborový oheň s programem.

Slavnosti vrcholily 6. července 1933, kdy v 6 hodin byl budíček městem a vítání hostů: Slavností se zúčastnil sám bratr náčelník Antonín Benjamín Svojsík! Odpoledne průvodem – přes pokládání kytice u Pomníku padlým – se došlo opět do tábora v parku, kde byla vlajka, hymny, proslovy a velká skautská veselice. Večer táborový oheň. Akce vskutku velkolepá.

A. B. Svojsíkovi se v Dobrušce tak líbilo, že 10. října 1933 přijel do Dobrušky ještě jednou, aby měl přednášku v sokolovně. A tentokrát přijel i s rodinou, takže vybrané vstupné 283,-K nestačilo na náklady a akce skončila ztrátou -40,70,-K.) Zdá se, že velké akce se tehdejšímu vedení sboru/sdružení velice zalíbily; 20. května 1934 byl uspořádán v Dobrušce velký župní sjezd za účasti tajemníka náčelnictva Šimánka a Preiningera. Akce velice okázalá a velká, bohužel skončila i velkým prodělkem 500,-K. Roky 1934 a 1935 za jednatele Burketa byly finančně nedobré. Velké akce, velká sláva, ale i velké faktury. Dluhy sboru narůstaly rychleji než příjmy. Ke konci roku 1935 byly volné peníze 340 korun, ale dluhy narostly na 833 korun.

Naštěstí se vedení v roce 1936 chytilo za nos, přestalo pořádat drahé promo akce pro venek a soustředilo se spíše na dobrušské výdělečné aktivity: Skautský věneček v sokolovně, jarní besídka v parku, podzimní Skautský večer v Lidovém domě, Mikulášský dýchánek, placené Mikulášování po městě i sedm loutkových divadel a Vánoční výstava Sboru nakonec vydělaly dostatek peněz skoro na všechny dluhy. Takže nebýt skautského daru 120 korun chudému bratru Josefu Knopovi na stravné, bylo by hospodaření v bilančním přebytku.

Tábory nepřinášely do rozpočtu niče, poplatky rodičů byly v době krize spíše symbolické. Aby se vůbec tábory mohly konat, musely se sehnat zdroje z darů a sbírek. Tak v roce 1936 sbírka dívčího oddílu na svůj tábor vynesla 263 korun, Nemajer-Rudolfová darovala 200 korun. Obdobně u chlapců: Karel Procházka daroval 507,- K, další příznivci 107,-K. Rozpočet tábora chlapců a vlčat byl cca 1400 korun).

V dubnu 1937 došlo ke změně starosty – stal se jím 41letý pplk. Bohdan Hartman a jednatelkou Radka Lenfeldová. Možná i proto byl rok 1937 finančně ještě úspěšnější. Skauti začali přeprodat látky od firmy Tošovský a Klausner. Bylo to díky Ing. B. Klausnerovi, jenž se přimluvil u otce továrníka Vendelína Klausnera. I darů a výdělečných akcí bylo dost, takže ke konci roku 1937 bylo peněz dvakrát víc než dluhů. Hezky se tato čísla poslouchala na valném shromáždění dobrušských skautů v Lidovém domě v parku 8. března 1938, kam přijel pronést proslov i br. Rudolf Plajner, jehož znají pamětníci hlavně pak z osmašedesátého.

Rozhodně bychom si měli pamatovat alespoň některá jména z těchto let. Stále připomínáme prvozakladatele Ing. Bohumila Klausnera, jenž se vrátil v roce 1932 do Dobrušky a oženil se s Lídou Habalovou z Nového Města. Připomínáme dále cukráře Josefa Venclíka i učitele Jaroslava Kohoutka a Karla Procházku, s nímž pak komunistický režim po válce vymetl všechny věznice v republice. Za děvčata nezapomeňme na Jindru Borůvkovou, za šofáta na sestru Neumannovou. A za vlčata na učitele Františka Světlíka, otce Miroslava Světlíka, se kterým se opět potkáme i po válce.

Celá druhá polovina 30. let byla i v Dobrušce už velmi neklidná. Obavy vzbuzoval hlavně vývoj v Německu a českém pohraničí. Nikdy v minulosti nebyla Dobruška vojenským posádkovým městem; to až v září 1936 se začala stavět kasárna v Loučkách pro 500 vojáků. A to na místě, kam skauti chodili řadu let na své přírodní schůzky. A 23. září 1938 do kasáren nastupují v rámci mobilizace záložáci do 40 let. Tedy týden po tom, co zemřel A. B. Svojsík po návratu z Ruska, a týden před tím, než Mnichovská dohoda odřízla z třináctimilionového Československa třímilionové německé pohraničí.

Skauti sice ze setrvačnosti pokračovali v některé své činnosti – dokonce i dívčí oddíl v létě 1939 po březnovém vyhlášení protektorátu vyjel na tábor na Březiny, nicméně zdá se, že radost a naděje ve skautské ideály vzala za své. Rodiče přestávali posílat děti do skautu, vedoucí ztráceli motivaci. Snad jen ti, kteří se umí přizpůsobit vždy a všude, chtěli pokračovat...

Dobrušští skauti měli v té době táborovou základnu na Husím krku (to je to údolíčko mezi obcí Spy a nádrží Zákraví). Gestapo v červenci 1940 násilně rozešlo zbytky skautských táborů, v září 1940 K. H. Frank nařídil Junák rozpustit a německá branná moc zabavila Dobrušťákům vše, co na Husím krku měli. A po válce se už nic nevrátilo...

Po válce se dobrušský skauting s ohromnou euforií začal znovu organizovat z iniciativy předválečných činovníků cukráře Josefa Venclíka a Ing. Klausnera ihned po květnovém osvobození. A protože zakázané ovoce nejlíp chutná, po šesti letech nacistického zákazu se do Junáka v roce 1945 nahrnul vsutku kdekdo. Už v létě 1945 bylo na seznamu přes 350 členů.

Bylo ustaveno šest oddílů chlapeckých, pět dívčích, plus oddíl roverský a oldskautský. Z chlapeckých oddílů zaslouží zvláštní poznamenání VI. oddíl (katolický), jehož zakladateli byli páteři Michálek a Fr. Slavík. A i mladším katolíkům bude z nedávna jistě znám jako jáhen tehdy dvacetiletý Jan Gali Doležal (1924 - 2010), úžasný člověk a přírodovědec. Dodneška znají skauti období jejich poválečného pokřiku: „Svorní v každé hře i práci, šestý oddíl – Dobrušťáci!“

Zorganizovat po osvobození v roce 1945 tolik členů bez výbavy a bez kluboven bylo skutečně náročné. Některé oddíly či družiny schůzkovaly v šatně v sokolovně, jiní měli klubovny popůjčované porůznu – například v domě, kde je teď kebab vedle Venclíkovy cukrárny. Později v roce 1946 se s velkou slávou podařilo získat od města prostory hostince v pavilonu v Archlebových sadech.

Nejsamostatnější ale byl asi zmíněný VI. katolický oddíl, který si pod péčí Gali Doležala (a pak pod vedením brí Kyrála a Klimta) zřídil vlastní klubovnu – s laskavým svolením továrníka Vaňka si přestavěli kabinu na hřišti za Vaňkovou továrnou na

hospodářské stroje. Přes všechny počáteční problémy se snažili hlavní činovníci pokračovat po osvobození ve skautské činnosti jako před válkou. Byť první tři slibové ohně proběhly v srpnu 1945 během žňových brigád v Ohnišově a další nováčci ze všech oddílů slibovali v září 1945 v šatně sokolovny. Už v září 1945 se středisko dopachtilo k Okrskovým Svojsíkovým závodům.

Započala éra Seznamovacích večerů a spolupráce s novou českou posádkou. Ta darovala skautům první větší stan pro 25 osob, skauti zase pro posádku sloužili jako pořadatelé 28. října. Co nemůžeme dobrušským poválečným skautům a skautkám upřít, je to, že měli perfektní krojovou kázeň, uměli perfektně pochodovat a provádět i pořadová cvičení.

Jako velitel střediska zatím sice stále fungoval Josef Venclík, ale do vedení se dostal třicetiletý František Ševc, syn prvozakladatele Fr. Ševce staršího, a jako tajemnice dvacetiletá Vlasta Bergerová.

Rok 1946 byl ještě téměř plně demokratický. Br. Holakovský z II. oddílu začal vydávat cyklostylovaný časopis, v březnu středisko pálilo spolu s hasiči na Novoměstském kopci vzpomínkovou vatru k narozeninám T. G. M., v krojích vítalo posledního demokratického ministra JUDr. Drtinu. Skauti se účastnili společných akcí MNV a posádky „Již nikdy Mnichov“, oslav Dne vítězství, jakož i večera k narozeninám prezidenta Beneše.

K tomu pořádali zábavné akce typu Pomlázková veselice nebo po šestileté přestávce Pálení čarodějnic. Proběhly i první tábory v předválečném duchu – VI. katolický oddíl tábořil tři týdny na Jedlové na Pilcovně, ostatní se střídaly po jednom až dvou týdnech na Mastech-Polomech. V srpnu 1946 se stal vedoucím střediska 32letý Fr. Ševc ml., který ve funkci vydržel až do neslavných konců.

Rok 1947 už začíná být pro chytřejší skauty trošku podezřelý. Ovzduší se neuvolňuje, ale pomaličku houstne. A ani ve středisku to není jednoduché. Předváleční činovníci tuší průšvih a nechtějí skauty tlačit ke komunistům. Mladým činovníkům to je jedno nebo vnímají komunisty pozitivně. Členstvo dále klesá, oddíly se redukuje. Přesto ještě probíhají naplánované akce - Střediskové závody v květnu a v létě dva tábory - jednotýdenní dívčí v Antonínově údolí u Skuhrova (ved. V. Bergerová) a dvoutýdenní chlapecký v Rokytnici (ved. Klouček).

V únoru 1948 vrcholí vládní krize. Totalitář Gottwald obsazuje všechny volné posty komunisty, Jan Masaryk končí vyhozen z okna. Po vzoru ruských komunistů zahajují českoslovenští nohsledi ustavení jednotné (komunisty řízené) organizace – Svaz československé mládeže. I v Dobrušce je už 7. dubna 1948 ustavena tzv. Junácká rada při SČM - vedením pověřen Fr. Ševc. Následují i změny ve vedení střediska, členstvo dále řídne - skautské středisko se rozpadá odvrchu. Přesto ještě proběhnou naplánované Okrskové závody v Dobrušce (2. 5.), ale po komunistických oslavách „Svátku práce“ 1. května 1948 začínají divně politicky zavánět.

Přes postupný rozklad od vrchu se díky mladým nadšencům „odspodu“ uskutečnil v létě 1948 třítydenní dvojtábor na Šumavě na vysídleneckém území. Hlavním organizátorem byl Rudolf Šťásek, alias Tiso. Aby je tam pustili, museli každý den dodávat na brigádu pasteveckému družstvu starší brigádníky.

Rok 1949 je posledním, kdy lze ještě mluvit o dobrušských skautech. Společenský úpadek se však projevil naplno. Staří vedoucí už se režimu nepodbízel a mladí se snažili pouze realizovat své mládí. Přestože Okresní výbor ČSM nechtěl schválit ani mladé vedoucí na tábor, nakonec se třítydenní dvojtábor na Dyji na poslední chvíli konal. Hlavním aktérem byl opět (a naposledy) schopný Rudolf Šťásek/Tiso. Jistě si to všichni mladí užili. Ale jako systém Junák v Československu a i v Dobrušce skončil. A v 50. letech pak nastala doba násilné kolektivizace, komunistických politických procesů a likvidace jakýchkoliv prvků demokracie včetně Junáka.

Skauting v Dobrušce byl oficiálně znovuobnoven předválečnými a poválečnými nadšenci už v dubnu 1968 a vedoucím střediska zvolen Miroslav Světlík (již stárnoucí syn předválečného Fr. Světlíka – učitele a úspěšného vedoucího prvorepublikových vlčat). Nutno poznamenat, že se tak dělo za účasti řady reformních komunistů, též z řad vojáků a armádních zaměstnanců, kteří přicházeli do Dobrušky z celé republiky, nejen z venkova, ale třeba i z Prahy, a přinášeli do maloměstské Dobrušky neobvyklé pohledy na svět. Tento posádkový fenomén pak vedl ke stavu, že ve středisku vedle sebe pracovali svorně jak katolíci, tak „hodní“ komunisté, kteří ovšem pak za to byli po ruské okupaci „odměněni“ vyhazovem z funkcí i z armády.

Za ohromného nadšení veřejnosti (ale s opatrným odstupem městských představitelů) byly už v květnu 1968 trochu živelně zřízeny tři oddíly chlapecké a tři dívčí. Letní tábor pro tak krátký čas a neexistenci výbavy nebylo možno zorganizovat – stihl se v červnu 1968 pouze celostřediskový „megaslib“ u slibového ohně vedle městského stadionu, a čtyři mladí vedoucí byli vysláni na Lesní školu do Potštejna.

Už na podzim 1968 se musela přestavět nadšenecká struktura. Vznikly dvě smečky malých chlapců – vlčat a dva roje malých holek – světlušek. Z chlapeckých oddílů se začaly profilovat dva – proslulí Mohykáni, založení Ing. Jiří Krejčí – Unkasem (armádním programátorem) a Dakotové, zpočátku pod vedením Bobbina Venclíka, později fakticky vedeni známým Jaroslavem Vavruškou – Meddym (textilákem z Náchoda, pracujícím ve Stuze). Velkým problémem byly vůbec nějaké prostory na schůzkování. Díky vlivu armádních skautů se podařilo navázat respektovaný vztah spolupráce se Svazarmem.

První klubovnu přepůjčil Svazarm Junáku v ulici naproti kostelu, později tam dlouho byla optika. Zároveň Svazarm vlastnil areálek bývalé Zítkovy pily v Nejedlého ulici, co vede od nádraží ke gymnáziu. Tam, co pak dlouhou dobu bývala autoškola a teď tam je snad servis Iveco. Protěžovaný Svazarm měl vždy peníze, ale za přísně „plánovaného“ socialismu neměl, kdo by přistavěl patro nad přízemním sálkem. Takže byla uzavřena dohoda, že Svazarm zajistí materiál a skauti vše odmakají, přistaví celé patro a pak tam budou moci schůzkovat. Za velice vlažného zájmu rodičů (i některých skautských činovníků, kteří si chtěli spíše jen hrát s dětmi), dřevo od podzimu 68 do podzimu 69 několik dospělých skautů (hlavně Dlaban Pinc, kovář Hájek a další) a s vírou stavěli klubovny pro skauty.

Nakonec si to skauti moc neužili, od roku 1970 už jen někteří pokračovatelé coby sloučení pionýři. Svěprávné oddíly tu nástavbu však stejně nepotřebovaly, protože si už předtím zařídily své vlastní klubovny.

Unkas Krejčí zřídil Mohykánům klubovnu v armádním činžáku v Mírové ulici. Díky svému vlivu „zabavil“ pro skautské účely ve sklepě původní sklad civilní obrany. Dobrušská dívčí dvojka měla klubovnu také ve sklepě, tentokrát v bývalé uhelně stuhařského činžáku mezi průmyslovkou a sokolovnou. Zatímco mohykánská klubovna na Mírovce v 70. i 80. letech sloužila jako pionýrský sklad spacáků, stanů a molitanek pro tábor na Suchém Dole, tak dívčí „uhelna“ po rozpuštění oddílu před sloučením s pionýry osiřela jako zcela prázdná, neboť každé děvče si mohlo odnést něco na památku.

Nicméně rok 1969 byl ještě pln nadějí, že se demokratizaci snad podaří ukočírovat. V únoru přichází do oddílu Dakotů Jaroslav Vavruška-Meddy, je obnovena tradice Dne sesterství, v dubnu probíhá v Závodním klubu JAS v parku Skautský večer, poté i pálení čarodějnic s průvodem z náměstí k ohni za sokolovnu.

Celé středisko pořádá velký dvojtábor v Lukavici (tzv. Grimovy Doly - dodnes se tam pořádají výdělečné tábory jiné organizace). Ve stanech vypůjčených od armády tábořila v jednom kruhu padesátka děvčat a na vedlejší louce v druhém kruhu sedmdesát chlapců. Společnou měli jenom režii a zásobování. Chlapecký tábor „V údolí dešťů“ vedl Unkas Krejčí, dívčí tábor A. Světlíková. Po prázdninách dochází k další redukci oddílů děvčat –

spojují se v jeden – známou DDD (Dobrušskou Dívčí Dvojku) pod vedením Marušky Smolové a Lídy Matouškové.

Nastupuje ovšem rok 1970, kdy jedinou další alternativou práce s dětmi bude zase přechod pod Pionýrskou organizaci Socialistického svazu mládeže. Všechny naplánované akce, vč. táborů, však proběhly ještě plně ve skautských krojích: čarodějnice, střediskové závody vlčat a světlušek a na konci května velké Okresní hlídkové závody O pohár města Dobrušky (skauti 50 let, město 650 let existence).

V červenci 1970 proběhly úžasné skautské třítydenní tábory. Dakotové (Meddy) s 1. smečkou vlčat (Gali) tábořili nad hlavňovským rybníkem u Broumovských stěn. Současná veřejnost zná toto skautské tábořiště jako „Sucháč“, kam se jezdí na pionýrské tábory. Tehdy tam ovšem nebyly žádné ploty, žádné zděné budovy, natož elektřina. I voda se dovážela na káře ze studánky u ústí Ztracené a Kovářovy rokle. Mohykáni (Unkas) tábořili pod Borem nad Machovem, což taky patří k Broumovským stěnám. Obdivuhodný výkon pro tehdejší kluky – posekat si louku, nakácet a postavit si ze soušek nejen kuchyň a latrínu, ale i své vlastní podsady a postele. K tomu úžasnou bránu, sklípek atd. A ještě tahat do kopce na káře z krámu tři kilometry nákupy.

Zbytek skautek (DDD) a světlušky tolik dřít nemusely. Tábor v Julinčině údolí měly jen na 14 dní a kuchyň měly v jedné staré roubence. A po světluškách na stejném místě měla tábor 2. smečka vlčat (Rolf Zelinger). Nicméně doba se po prázdninách ohromně změnila.

Okresní rada pionýra už zcela otevřeně začíná skauty úkolovat, protože komunističtí skauti na junáckém ústředí otevřeně proklamují zrušení Junáka a přechod pod Pionýra. Což se oficiálně stalo v Praze 2. října 1970. Všichni skautští vedoucí v celé republice museli řešit velké osobní dilema, zda se snažit dál pracovat s dětmi, byť za cenu výměny krojů a maskování skautských prvků pod jinou ideologií, nebo se na to radši komplet vykašlat a ani nepředstírat podřizování novým politickým plkům.

Jako celek se vším majetkem přešlo pod pionýra např. středisko Opočno, středisko Rychnov a další. V Dobrušce to bylo tak napůl. Dívčí dvojka se rozešla, Mohykáni a Dakotové se snažili pokračovat, stejně jako část vlčat. Ještě v roce 1971 se skautské prvky silně projevovaly na všech táborech – Mohykáni s částí vlčat u Slavného za Suchým Dolem, Dakotové na Hlavňově, vlčata v Rokytnici. I v roce 1972 tábořili Mohykáni samostatně na Orlickém Záhoří (stejná louka, co je posledních 30 let tábořiště Mahican), ostatní chlapci již jen na Hlavňově. A doba udolala i to – v roce 1973 na Hlavňově tábořili již všichni zbylí chlapci - lze to označit za poslední táboření zbytků všech bývalých skautů.

Dalších dvacet let trvalo, než tzv. sametová revoluce přinesla spoustu změn nejen v politice a v ekonomice, ale i ve spolkovém životě. Skauting na celostátní úrovni byl obnoven na setkání aktivistů-pamětníků v Městské knihovně v Praze již před Mikulášem 1989, tedy necelé tři týdny po sametové revoluci. Na základě právního statutu centra se pak začala znovu probouzet skautská střediska po celé republice, byť se muselo čekat, jak se právní a politicko-organizační situace usadí.

V Dobrušce došlo ke znovuobnovení Junáka v průběhu roku 1990. Nejdřív jen neformálně z nadšení pamětníků, později i oficiálně. Připomeňme, že valná většina úředních komunistických postupů a pravidel přestávala platit, nová se teprve připravovala, neexistovaly žádné mobily, počítače či domácí tiskárny, veškerá komunikace se honila na papíře poštou nebo z pevných linek z kanceláří, vrcholem techniky pro lidi byl psací stroj.

Zatímco v některých městech (např. Opočno, Rychnov n. K.) se pod skaut zpětně se svým majetkem přeregistrovaly celé pionýrské skupiny, obdobně jako to udělaly v roce 1970 ze skauta pod pionýr, v Dobrušce tomu tak nebylo. Pionýrská organizace jako právní subjekt se Sucháčem případně Příměšťákem přetrvala dodnes a skauti zase začínali vesměs s holým zadkem.

Takto dobrodružně byl do funkce vedoucího střediska umluven na dočasnou dobu (která trvala až do jeho smrti) tehdy 54letý Jaroslav Vavruška-Meddy, zmiňovaný již u Dakotů v roce 1969. Meddy byl poměrně oblíbený, protože byl vstřícný a rád komunikoval s lidmi. Řada seniorů ho jistě pamatuje nejen ze Stuhy, kde šéfoval na barevně, ale i např. z lyžařské školy jako vedoucího jednoho z autobusů. Jako výkonného zástupce pro technické a organizační věci, hlavně pořízení kluboven, byl zvolen tehdy 56letý Josef Čížek (přezdívkou Balů nebo také Ptáček). A samozřejmě několik dalších pamětnic (Maruška Smolová) pro nutnou administrativní práci jako registrace apod.

Stejně jako po válce a v osmašedesátém se do skautu z nadšení nahrnula spousta dorostenců i dětí. A jak to bývalo a bývá - po zjištění, že nic nepadá samo z nebe (a že i dobré skautování a starání se o sebe i druhé je dřina jako cokoli jiného), docházelo opět k redukci a odlivu povah „vlažných“. Zatímco registrace roku 1991 zahrnovala přes 220 dobrušských členů, o tři roky později to bylo o třetinu méně, přičemž počet dětí klesl na polovinu.

P. Poláčkovi se podařilo trošku přemalovat projekt okolí rozestavěné Hečmandy, takže středisko dostalo od nového městského vedení do vlastnictví dva domky v Domašínské ulici. Byly to však spíše ruiny určené k demolici. Dnes to jsou pěkné klubovny, ale tehdy vyžadovaly totální rekonstrukci. A peníze nebyly. Bourat, vyklízet, uklízet, čistit cihly atd. se muselo vlastníma rukama.

Město v 90. letech žádnou zdarma poskytovanou zábavu jako dnes pro veřejnost moc neposkytovalo. Proto za tehdejší situace byly vítanými příjmy například tržby z pořádání Dětských dnů v parku vč. tomboly, prodeje párků, piva a limonád. Pochodovalo se v zelených vojenských košilích k čarodějnickým ohňům za sokolovnu, občas se pořádaly i jiné větší akce – např. k 80. výročí v roce 1995. Plesy středisko ještě nepořádalo – to až od přelomu milénia z aktivity dorůstajících Mohykánů.

Oproti současnosti oddíly byly velmi samostatné se všemi plusy a mínusy. Středisko nic nemělo, takže vedení ani nemohlo do ničeho moc mluvit a ani nemluvalo. Svěprávný vedoucí oddílu se o vše důležité postaral, neschopný oddíl nejspíš zanikl nebo živořil na zbytcích. Velkou roli v 90. letech sehrál nejen u vlčat Jiří Zelinger – Zély. Kromě šefování oddílu malých kluků manuálně dřel na klubovně a okolí. V Mastecké zátočině (pod farní chalupou) postupně vybudoval plně vybavené tábořiště, včetně stabilní stavby kuchyně a stavby jídelny, která přes rok sloužila jako sklad podsad. A na tábořišti v údolíčku v těsné blízkosti Zlatého potoka tábořily v podsad'áčcích většinou malé děti – vlčata a světlušky až do roku 1998, kdy se pár dní po táboře prohnala přes louku dvoumetrová povodeň a cestou vše likvidovala - včetně Mělčan, Grafi tecu, Pulic, Pohoří atd. Po této povodni, která bahnem zlikvidovala i veškeré táborové vybavení u potoka, mastecké tábořiště v zátočině zaniklo. A noví vedoucí malých dětí s vděkem přijali možnost tábořit od roku 1999 na bezpečném mohykánském Záhoří. I když mohykánská tee-pee byla úplně něco jiného než podsad'áčky.

Ohledně Mohykánů a Záhoří je vhodné připomenout: oddíl Mohykáni založil v roce 1968 ing. Jiří Krejčí – Unkas. Po sametové revoluci obnovil Mohykány ze svého oddílu Zálesák ing. Petr Pavel Poláček (PPP) a do skautu přivedl nejen děti, ale přestěhoval celou svou klubovnu z Mírovky i celé tábořiště Záhoří, včetně veškeré výbavy a stanů tee-pee, která si ušil ještě za totality. Jeho oddíl Zálesák byl základem dívčího oddílu Veverky a chlapeckého oddílu Mohykáni. Kromě Mohykánů vznikl hned po revoluci i druhý chlapecký oddíl Dakotové. Ten ale nic neměl; asi ani cílevědomé vedení s dlouhodobou vizí, takže chvíli jezdil na tábor s Mohykány a už v roce 1994 zanikl. Zbytky Dakotů se sloučily právě s Mohykány, kteří přes všechny peripetie existují dodnes.

Podobně i dvě smečky vlčat se zredukovaly do poloviny 90. let na jednu (vedenou Zélym), a zrovna tak u malých holek – světlušek. Zde velmi upřímně vzpomínáme na Dášu Stoklasovou (nyní Švecovou), která se však vdala a odstěhovala kamsi do Schwarzwaldu

poblíž hranic s Francií. A od té doby organizačně zůstává středisko přes dvacet let ve stejné podobě.

Jako velmi podstatný zlom v chodu střediska lze označit rok 2003, kdy Meddy Vavruška fatálně onemocněl a v 68 letech zemřel. Středisko se ocitlo bez vrcholného vedení a nadšení několika mladých dorostenců nestačilo zabránit pádu. Během pár let se středisko dostalo na kraj propasti. V roce 2007 bylo registrováno jenom 29 dětí školou povinných a hrozila likvidace či nucená správa. Funkce vůdce střediska se právě v tomto roce musel ujmout P. P. Poláček coby krizový manažer. Naštěstí se skauty v Dobrušce podařilo nejen zachránit, ale během deseti let i posunout na dříve nebývalou úroveň.

(Zpracováno s využitím článků Petra Pavla Poláčka v Dobrušském zpravodaji)